

Ikt. sz.: NOB-40/18-2/2014.

NOB-5/2014. sz. ülés
(NOB-5/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2014. szeptember 17-én, szerdán, 9 óra 53 perctől
Magyarország Eszéki Főkonzulátusának tanácstermében
(31000 Eszék, Vijenac Ivana Mažuranića 3.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	5
<i>Elnöki bevezető</i>	6
<i>De Blasio Antonio főkonzul köszöntője</i>	6
<i>Denis Ambrus eszéki polgármester-helyettes köszöntője</i>	7
<i>A napirend ismertetése és elfogadása</i>	8
<i>Vladimir Šišljagić (Eszék-Baranya megye zsupánja) köszöntője</i>	8
<i>A horvátországi magyar politikai és egyházi élet vezetőinek tájékoztatója</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Juhász Sándor, a Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke</i>	10
<i>Vladimir Šišljagić (Eszék-Baranya megye zsupánja)</i>	15
<i>Andócsi János, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége</i>	16
<i>alelnöke</i>	16
<i>Csáti Szabó Lajos, a Horvátországi Református Keresztyén Egyház</i>	20
<i>püspöke</i>	20
<i>Kettős János, a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház</i>	21
<i>szuperintendense</i>	21
<i>Beer Gergely, a đakovói püspökség magyar híveinek helynöke</i>	23
<i>Palizs-Tóth Hajnalka, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának</i>	26
<i>vezetője</i>	26
<i>Képviselői hozzászólások</i>	29
<i>További hozzászólások</i>	31
<i>Iskolák, meghatározó civil szerveződések és a horvátországi magyar nyelvű sajtó vezetőinek, képviselőinek tájékoztatója</i>	35
<i>Hozzászólások</i>	35
<i>Stojanovic Dániel (Laskói Általános Iskola)</i>	35
<i>Takács Livia, a Vörösmarti Általános Iskola titkára</i>	37
<i>Kel Rózsika, a Kórógyi Általános Iskola igazgatója</i>	38
<i>Dr. Lábadi Zsombor, az Eszéki Egyetem Magyar Tanszékének vezetője</i>	41
<i>Csapó Nándor, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke</i>	45
<i>elnöke</i>	47
<i>Ljubić-Molnár Mónika, a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közössége</i>	47
<i>Bognár Attila, a Magyar Napló főszerkesztője</i>	48

<i>Micheli Tünde, az Új Magyar Képes Újság főszerkesztője</i>	49
<i>Képviselői hozzászólások</i>	50
<i>További hozzászólások</i>	50
<i>Csapó Nándor (Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke)</i>	51
<i>Kel Rózsika, a Kórógyi Általános Iskola igazgatója</i>	52
<i>Dr. Iván Gábor nagykövet</i>	52
<i>De Blasio Antonio főkonzul</i>	53
<i>Elnöki zárszó</i>	54

Napirendi javaslat

1. A horvátországi magyar politikai és egyházi élet vezetőinek tájékoztatója
2. Iskolák, meghatározó civil szerveződések és a horvátországi magyar nyelvű sajtó vezetőinek, képviselőinek tájékoztatója

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bóna Zoltán (Fidesz)

Petneházy Attila (Fidesz)

Ander Balázs (Jobbik)

Szávay István (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Szászfalvi László (KDNP) Petneházy Attilának (Fidesz)

Dunai Mónika (Fidesz) Bóna Zoltánnak (Fidesz)

Meghívottak

Dr. Iván Gábor zágrábi magyar nagykövet

De Blasio Antonio főkonzul

Denis Ambrus, Eszék polgármester-helyettese

Vladimir Šišljagić, Eszék-Baranya megye zsupánja

Juhász Sándor, a Horvát Szábor magyar képviselője, a Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke

Andócsi János, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének alelnöke

Csáti Szabó Lajos, a Horvátországi Református Keresztyén Egyház püspöke

Kettős János, a Horvátországi Református Keresztyén Egyház szuperintendense

Beer Gergely, a đakovói püspökség magyar híveinek helynöke

Palizs-Tóth Hajnalka, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának vezetője

Stojanovic Dániel (Laskói Általános Iskola)

Takács Lívia, a Vörösmarti Általános Iskola titkára

Dr. Lábadi Zsombor, az Eszéki Egyetem Magyar Tanszékének vezetője

Csapó Nándor, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke

Ljubić-Molnár Mónika, a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közössége elnöke

Bognár Attila, a Magyar Napló főszerkesztője

Micheli Tünde, az Új Magyar Képes Újság főszerkesztője

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 53 perc)

Elnöki bevezető

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Hölgyeim és Uraim! Nagyon nagy tisztelettel köszöntök minden kedves jelenlevőt a Magyar Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága nevében. Nagyon-nagyon szépen köszönjük az Eszéki Főkonzulátus meghívását. Nagy tisztelettel köszöntöm ebben a házigazdai minőségben nagykövet urat, dr. Iván Gábor zágrábi magyar nagykövetünket, nagy tisztelettel köszöntöm De Blasio Antonio főkonzul urat mint házigazdánkat. Természetesen nagy szeretettel köszöntjük Denis Ambrus urat, Eszék polgármester-helyettesét, Juhász Sándor urat, a Horvát Szábor magyar képviselőjét, Andócsi János urat, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének alelnökét. Nagy tisztelettel köszöntöm a megjelent egyházak képviselőit, közöttük Csáti Szabó Lajos püspök urat, Kettős János szuperintendenst, Beer Gergely tisztelendő urat és Palizs-Tóth Hajnalkát, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának a vezetőjét.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Miután ez egy hivatalos bizottsági ülésünk, ezért került sor itt még egy kis technikai szünetre, hiszen a jelenléti ívet írták alá képviselőtársaim, illetve hivatalos jegyzőkönyvvezetésre is sor kerül. A kis késésünkért elnézést kérek mindenkitől.

A bizottsági ülésünk megnyitójaként engedjék meg, hogy egy kicsit elfeledett, XIX. század végén született magyar költőnket, írónkat idézzem, aki szerint „minden magyar felelős minden magyarért”. Ebben a rövid idézetben összefoglalható a jelenlegi magyar kormány nemzetpolitikája, és összefoglalható a bizottságunk legfőbb célja is, a magyarság megőrzése az anyaországban, a Kárpát-medencében és a diaszpórában.

Őszintén remélem, hogy a mai kihelyezett bizottsági ülésünk mindannyiunk számára hasznos lesz. Mi elsősorban tapasztalatokat igyekszünk szerezni a horvátországi magyarság helyzetéről, ezért fogunk a mai napon találkozni politikai szervezetek vezetőivel, egyházi vezetőkkel, oktatási, kulturális intézmények vezetőivel. Még egyszer köszönöm a főkonzul úrnak, hogy itt, a főkonzulátuson helyet biztosított a kihelyezett bizottsági ülés megtartására. Egyúttal felkérném főkonzul urat, hogy mielőtt a bizottsági ülésünket hivatalosan megkezdjük, köszöntse ő is a jelenlevőket.

De Blasio Antonio főkonzul köszöntője

DE BLASIO ANTONIO főkonzul: Köszönöm szépen, elnök úr. Igazából megtiszteltetés számunkra, hogy a bizottság a megalakulását követően az első ilyen kihelyezett ülését Horvátországban, a horvátországi magyarság, nem mondhatom, hogy központjában, mert Eszéken sajnos már nem túl sok magyar él, de mégiscsak Baranyában, a horvátországi magyarság fő lakóhelyén tartja.

Nagyon fontos ez, úgy gondolom, jelképes, hogy Magyarországnak, az anyanemzetnek ugyanolyan fontos a kis létszámú horvátországi magyarság is, mint a sokkal nagyobb létszámú, akár vajdasági, akár erdélyi, székelyföldi vagy szlovákiai, kárpátaljai magyarság. Mi itt sokkal kevesebben vagyunk, de úgy gondolom, hogy az itt élő magyarok nagyon sokat tesznek azért, hogy a magyarságukat megőrizzék. Én a magam részéről a főkonzulátus egyik fő küldetésének tekintem azt, hogy ebben maximálisan segítsen az itt élő magyarságot és próbáljuk azt a kapcsolatot biztosítani, ami az anyanemzethez kell hogy kapcsolódjon. Emellett a helyi vezetőkkel, a zsupán úrral, a polgármester úrral, az alpolgármesterekkel folyamatosan találkozunk, és

amennyiben szükséges, az ő segítségüket kérem a magyarság esetleges problémáinak megoldásában.

Azt kell mondjam, hogy azért az itt élő magyarság problémái közel sem hasonlíthatók esetleg egy vajdasági vagy erdélyi magyarság problémáihoz. Már csak azért sem, mert én mindig azt mondom, hogy a népszámlálási adatok szerint 15-20 ezer közötti az itt élő magyarság létszáma, de valójában, több tízezer, akár 50-60 ezer lehet a látens magyarság száma, hiszen nagyon kevés olyan ember van, akivel, ha találkozom, ne azzal kezdené a mondanivalóját, hogy hát az én nagyanyám is magyar volt. Lehet, hogy már egy szót nem tud magyarul az illető, de mégis magyar rokonokkal, magyar ősökkel rendelkezik. Ez azt jelenti, hogy itt Baranyában nagyon sok olyan, most már esetleg magát horvátnak valló ember él, aki egyébként félig vagy negyedrészen magyar. Ez nagyban befolyásolja a magyarsághoz való viszonyulását is ezeknek az embereknek, úgyhogy emiatt hála istennek itt azért sokkal kisebbek vagy más jellegűek a problémák, mint más országokban.

Még egyszer köszönöm, hogy minket választott a bizottság, nagyon örülök, hogy itt vagytok, itt vannak, és remélem, hogy a mai nap tanulságos lesz, hasznos lesz, és emellett élvezhető is lesz, hiszen azért remélem, hogy meg tudják kóstolni az itteni ízeket is, és mindenki vagy sokan úgy döntenek, hogy magánemberként is visszajönnek egy kicsit majd a szabadidejükben. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főkonzul úr. Tisztelettel szeretném felkérni és megadni a szót Denis Ambrus polgármester-helyettes úrnak a bizottság köszöntésére.

Denis Ambrus eszéki polgármester-helyettes köszöntője

DENIS AMBRUS Eszék polgármester-helyettese: *(Szavait Palizs-Tóth Hajnalka fordítja.)* Tisztelt Nagykövet Úr! Tisztelt Főkonzul Úr! Tisztelt bizottsági Tagok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nagy megtiszteltetés számomra, hogy egy ilyen ülésre a mi városunkban kerül sor, hiszen közös örökség, közös történelem tart bennünket össze ezen a térségen már évszázadok óta.

Eszék 40 éve írta alá az első testvértelepülési megállapodást, és ez Pécs várossal történt, Budapest XIII. kerülettel is hasonló jó viszonyt, illetve testvérkapcsolatot ápolunk. A két nép együttélése, illetve összetartozása morfológiailag is látható, tapasztalható Eszék város Rétfalu részében. Rétfalu az a része Eszéknek, ahol magyarok éltek, magyarulakta része, és a Petőfi Sándor utca az az utca, ahol láthatóak ezek a történelmi és építészeti elemek, amelyek összekötik a két népet. A magyar nyelvet otthonaikban nyilván a magyarok beszélik, de ezen kívül akár az eszéki piacon vagy az Eszéki Művelődési Központban is hallható magyar szó.

Eszéknek azt a helyzetelőnyét az Európai Unióban, amit mi úgy gondolunk, hogy élvez, elsősorban Pécs városnak köszönhetjük és azoknak a tapasztalatoknak, amit Pécs város vezetősége megpróbált átadni nekünk, akár konkrét projektek által, ilyen a megújuló energiaprojekt, a területi társulások, illetve a Duna Stratégiában foglalt egyéb projektek, tevékenységek is.

Engedjék meg, hogy még a kulturális örökség megőrzésével kapcsolatos projektet is említsem, ez egy régi malmokat felújítani kívánó projekt, amit Orfíval és civil szervezetekkel együtt csinálunk. Most már a vége felé jár a projekt. Ezen kívül kihasználom ezt az alkalmat, és meghívom önöket a Duna-kupa Mihály napi versenyére, ami az eszéki evezős klub kezdeményezésére jött létre, ami három ország hat csapatát, illetve hat sportklubját tömöríti. Magyarországról a Bajai Spartacus, illetve a mohácsi evezős klub, illetve Horvátországból az eszéki és a vukovári evezős klub, illetve Vajdaságból az újvidéki és a szabadkai Palics klubok. Ezzel is azt

próbáljuk elérni, hogy a sport terén is ebben a régióban legyen egy együttműködés. Tehát a versenyre szeptember 28-án kerül sor itt Eszéken. Köszönöm szépen.

A napirend ismertetése és elfogadása

ELNÖK: Köszönjük szépen polgármester-helyettes úrnak is a köszöntőjét. Tisztelt Bizottság! Két napirendi pontra teszek javaslatot: a horvátországi magyar politikai és egyházi élet vezetőinek tájékoztatójára, illetve egy rövid szünet után második napirendi pontunkra, az iskolák és civil szerveződések és a horvátországi magyar nyelvű sajtó vezetőinek, képviselőinek tájékoztatójára.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy Szászfalvi László alelnök urat Petneházy Attila helyettesíti, Dunai Mónika képviselő asszonyt pedig Bóna Zoltán. Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadják-e a napirendet. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

A bizottság jelen lévő tagjai egyhangúlag elfogadták a napirendet, és most már a bizottságunk hivatalos ülését is megkezdjük. Nagy tisztelettel felkérem Vladimir Šišljagić urat, Eszék-Baranya megyei zsupánt a bizottság köszöntésére.

Vladimir Šišljagić (Eszék-Baranya megye zsupánja) köszöntője

VLADIMIR ŠIŠLJAGIĆ, Eszék-Baranya megye zsupánja: Engedjék meg, hogy üdvözljem önöket Eszék-Baranya megye székhelyén. Üdvözlöm az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága tagjait, öccsellenciáját, a nagykövet urat, illetve a főkonzul urat, akivel - ahogy ő is elmondta - szinte napi kapcsolatban vagyunk. Úgy gondolom, hogy elsősorban nem a problémákat próbáljuk megoldani, mert nem merül fel túl sok probléma vagy túl gyakran, inkább úgy mondanám, hogy megoldásokat keresünk azokra a kérdésekre, amelyek időközben mégis előkerülnek.

Eszék-Baranya területén a magyar kisebbség a második legnagyobb kisebbség, hogy úgy mondjam, számban beszélünk, így a 2011-es népszámlálás adatai szerint 8429 magyar él Eszék-Baranya megye területén, ami a lakosság 2,7 százalékát teszi ki. A legtöbb magyar a bellyei, illetve a hercegszöllősi járásban él és itt, Eszéken.

Hosszú hagyománya van a horvát-magyar jó viszonynak, baráti viszonynak itt, Eszék-Baranya megye területén és Eszék városában is. Ahogy az alpolgármester úr vagy a polgármester-helyettes úr is, Rétfaluból származom én is, ott élek, és elmondhatom, hogy a magyar kisebbség a város, illetve a megye kulturális, gazdasági, sportéletében jelen van, illetve él mindazokkal a jogokkal, amelyeket a kisebbségi törvény biztosít számukra.

A 2011-es önkormányzati választásokon 6 magyar kisebbségi önkormányzatot választottak, 1 megyei és 5 járási önkormányzatot, a megyei magyar kisebbségi önkormányzat 25 tagú, elnöke Sipos Zsivics Tünde, aki aktívan részt vesz a megyei közgyűlés ülésein, nemcsak a magyarsággal kapcsolatos kérdéseket vitatja, hanem aktívan részt vesz a megyében minden gazdasági és egyéb jellegű problémák megoldásában, illetve a döntéshozatalban. Ezenkívül nekem mint zsupánnak, egy megyei kisebbségi tanács segít a kisebbségi problematika megoldásában itt, a megyében. Ebben a tanácsban is részt vesz a magyar képviselő vagy a magyar kisebbség képviselője is. A megye a Magyar Kisebbségi Tanács munkáját évente 90 ezer kuna támogatással segíti. Ezenkívül részben finanszírozunk rendezvényeket, segítjük pénzzel is a sportegyesületeket, illetve szakrális épületek felújítását, illetve minden olyan projektet, amely megfelel a megye által kiírt pályázati felhívásoknak. A megyei közgyűlésben egy magyar képviselő ül a magyar kisebbségi önkormányzaton kívül, a 2,7 százalékos magyar lakosságnak plusz egy képviselőre van joga, úgyhogy még egy magyar képviselő van a megyei közgyűlésben.

Szeretném megköszönni ezúttal is azt a segítséget, amit Magyarország minden szinten megadott nekünk az európai uniós csatlakozási folyamatban. Szeretném kiemelni, hogy ezenkívül sok sikeres közös projektet tudtunk megvalósítani. A polgármester-helyettes úr említette, hogy Eszék város már negyven éve nagyon szorosan együttműködik Pécs városával, illetve 12-13 éve a budapesti XIII. kerülettel. Hozzáadnám, hogy Eszék-Baranya megye is nagyon jó viszonyt ápol a pécsi Baranya Megyei Önkormányzattal, illetve Baranya megyével.

Most az Eszéki Magyar Hét közepén vagyunk, mert a szombati Eszéki Magyar Nappal kezdődött ez a hét, ez volt az első rendezvény, ami a 16. alkalommal került megrendezésre az eszéki főtéren, igaz, egy kicsit az időjárás elrontotta a megnyitó ünnepséget, de azért elmondhatom, hogy kellemes napot tölthettünk együtt az eszéki főtéren, és a rendezvénysorozat a szombaton, 20-án, illetve 21-én vasárnap megrendezésre kerülő Kopácsi Halásznappal zárul. Ennek a rendezvénynek Eszék-Baranya megye önkormányzata is az egyik támogatója, úgyhogy kihasználnám ezt az alkalmat, hogy meghívjam önöket Kopácsra, ahol nemcsak a magyar kultúrával, magyar örökséggel és magyar gasztronómiával ismerkedhetünk, hiszen ezen a térségen már a gasztronómia is közös és a kultúra is egy ötvözet, úgyhogy nagy szeretettel hívom önöket Kopácsra, és kívánok sikeres ülésnapot.

Elnézésüket kérem, hogy nem tudok itt lenni az ülés végig, nekem sajnos most már el kell mennem: az árvíz okozta problémák miatt most várjuk a legmagasabb vízállást, és én a katasztrófavédelmi osztálynak is a felügyelője, koordinátora vagyok, úgyhogy kívánok önöknek sikeres napot, és remélem, hogy találkozunk szombaton.

ELNÖK: Nagy tisztelettel köszönjük zsupán úrnak a tájékoztatóját, jókívánságait és köszöntését. Az elhangzottakból is kirajzolódik az, hogy Horvátország a Kárpát-medencében kiemelkedő módon kezeli az ország területén élő nemzetiségeket, és így az itt élő magyarságnak is egy széles körű kulturális és politikai autonómiában van része, ami mindenféleképpen példaértékű.

Tájékoztatásul szeretném elmondani, hogy 2014-ben, idén, az idei magyarországi választások után vált először lehetségessé az, hogy a magyarországi nemzetiségek is szószólót küldhetnek a magyar parlamentbe, így a magyarországi horvátok szószólója is ma képviselőtársunk ebben az új összetételű Országgyűlésben.

Köszönöm szépen, hogy az árvízvédelmi teendők mellett is szakított időt arra, hogy köszöntette a bizottságunkat, és ezt a kedvességet szeretném egy szerény ajándékkal viszonzni. Ha már közös gasztronómiáról beszéltünk, akkor mind zsupán úrnak, mind a polgármester-helyettes úrnak egy-egy villányi bort szeretnénk ajándékozni, amely borterület nincs is olyan messze innen Eszéktől. *(Átadja az ajándékokat.)*

A horvátországi magyar politikai és egyházi élet vezetőinek tájékoztatója

Hozzászólások

Tisztelt Bizottság! Folytatjuk bizottsági ülésünket.

Juhász Sándort, a horvát szábor magyar képviselőjét, képviselő urat, egyben a Magyar Egyesületek Szövetségének elnökét kérném fel tájékoztatójának megtartására.

Juhász Sándor, a Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke

JUHÁSZ SÁNDOR, a Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselők! Elnök! Alelnök! Főkonzul Úr! Zsupán Úr! Tisztelettel köszöntök mindenkit. *(Nem beszél mikrofonba.)*

ELNÖK: Elnézést kérek, képviselő úr, a jegyzőkönyvvezetés miatt szeretnénk, ha mikrofonba beszélne. Körbeadogatjuk, mert így könnyebben lehet használni.

JUHÁSZ SÁNDOR, a Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke: Tovább fogom mondani. Hölgyeim és Uraim! Szeretettel és tisztelettel üdvözlök mindenkit. Parlamenti képviselő vagyok, képviselem a horvátországi magyarságot, független képviselő vagyok, független klubnak a tagja, és támogatjuk a horvát kormányt, mert másképpen talán nem is volna jó. Ott ülnénk a parlamentben, és várnánk, hogy megbukjon a kormány. Ennek nincs valami nagy értelme, úgyhogy támogatjuk a programokat is, ez már hosszú éve így működik.

Szeretnék leülni, mert gondolom, a többiek is úgy fogják elmondani a mondókájukat.

Horvátországban 4 millió 284 ezer lakos van, abból 0,33 százalék a magyar, ez azt jelenti, hogy 14 ezer 48 magyar van. De nem itt van a bökkenő, hanem abban van a bökkenő, hogy abból a 14 ezerből 10 ezer vallotta, vagyis kijelentette, hogy az anyanyelve magyar. Tudjuk, hogy az elmúlt népszámláláskor 16 ezren voltunk, és abban az időben majdnem 15 ezren nyilatkoztak, hogy a magyar az anyanyelvük, akkor ez majdnem 50 százalék csökkenés. De jó, nézzük a 16 ezret meg a 14 ezret, akkor az nem is olyan tragikus, de tragikus az, hogy 1971-ben Horvátország területén 35 ezer magyar élt. 2014-ben 14 ezer, és mi itt Baranyában, ezen a térségen, ahol a legtöbb magyar él - és ahogyan a zsupán elmondta, hogy 8 ezer 249-en élnek Eszék-Baranya megyében - nem szeretnénk magunkat összehasonlítani mindig Isztriával. Mert Isztriában sok olasz él. Mi történt az olaszokkal? '71-ben 17 ezren voltak, és most is 17 ezren vannak. Mi meg 1971-től 35 ezerről 14 ezerre csökkentünk. Szóval itt már valami nem stimmel. Az átlagéletkora a horvátországi magyaroknak 50,7 év, a horvát átlag 44,7 év. Szóval majdnem tíz évvel magasabb az átlagéletkorunk. Ez volt pár adat, amivel szerettem volna magukat megismertetni.

Mielőtt elkezdenék beszélni a MESZ-ről, vissza fogok térni a parlamenti munkámra, de nagyon szeretném, ha ezt a piros könyvecskét körbeadnánk, mert itt le van írva minden. Igaz, hogy van pár adat, ami már nem áll egy kicsit, de ha megkapják a könyvecskét, akkor bírunk erről beszélni.

Horvátországban két nagy érdekvédelmi szervezet van, a HMDK és a Magyar Egyesületek Szövetsége. Körülbelül egyforma nagyságúak. Lehet itt labdázni, hogy kinek van több tagszervezete, de azt gondolom, hogy lényegtelen, mivel civil szervezetekről van szó. Igaz, mi úgy működünk, vagyis úgy viselkedünk, mint a politikai szervezetek, de gyakorlatilag törvényileg mind a kettő civil szervezet, amelynek nem is kellene politikával foglalkoznia.

A Magyar Egyesületek Szövetségének van egy elnöksége, amely 15 tagú, én vagyok az elnöke. Negyvenhat tagszervezetünk van az Adriától egészen idáig, a Dunáig. Ezek elsősorban mind hagyományőrző egyesületek, kultúregyesületek és a hagyományőrzésért, a megmaradásunk érdekében tevékenykednek. Le van írva körülbelül, hogy melyik is ezek. Van itt egy pár változás, például az Ady Endre Magyar Kultúrkör Zágrábban függetlenné nyilvánította magát, úgyhogy ez az adat egy kicsit már elavult.

Ami a politikai életet illeti, ez a következő kis lapocska, ahol le van írva, hogy hogyan is áll a helyzet. Ahogy a zsupán úr említette, 2011-ben megtartottuk a

kisebbségi önkormányzati választásokat. Itt ki van mutatva körülbelül, hogy hogyan is áll a helyzet abban a pillanatban, pluszban, mínuszban van négy nagy közösség, négy megyében van jelentősebb számban magyar közösség: Eszék-Baranya megye, Vukovár-Szerém megye, Belovar-Bilogora megye és Zágráb város. Itt működnek kisebbségi önkormányzatok. Ezekben az önkormányzatokban a MESZ-nek olyan eredményt sikerült elérni, hogy gyakorlatilag Eszék-Baranya megyében a 25 tagból mind a 25 MESZ-jelölt volt, Belovar-Bilogora megyében a 25 tagból mind a 25 a Magyar Egyesületek Szövetsége tagjaiból van, Vukovár-Szerém megyében a 25 tagból egyetlenegy tag jutott be a HMDK színeiben, 24 a Magyar Egyesületek Szövetségéből. Abban az időben még a zágrábiak ide tartoztak hozzánk, a MESZ-be, nem voltak függetlenek, és ott is mind a 25 tag a zágrábi Ady Endre Kultúrkör tagja volt, amely – mondom – abban az időben a MESZ-hez tartozott. Körülbelül ugyanilyen a helyzet. A többi kisebbségi önkormányzatban Eszék-Baranya megyében csak az erdődi járásban, még Dályhegyen van a HMDK-nak képviselője, a többiben, Eszék városban 15:0, Primosten városban 15:0, a Hercegszöllősi járásban 10:0, szóval körülbelül ilyenek voltak az eredmények, de erről talán nem kellene túl sokat vitatkozni és beszélni.

Ezeket az adatokat abban az időben felküldtük minden pártnak, az Országgyűlésnek, és gondolom, ennek tudatában vagytok. Ezt csak azért mondtam, mert úgy gondoltam és úgy éreztem, hogy bárhogyan nézzük a dolgokat, gondolom, itt lett volna a helye az Eszék-Baranya megyei kisebbségi önkormányzat elnökének. Eszék-Baranya megyében él több mint 50 százaléka a horvátországi magyarságnak. Ez egy megválasztott testület, ahol az emberek kimentek, választottak, karikáztak, bekarikázták a neveket, és azt mondták, hogy ezek fognak minket képviselni. Más dolog egy civil struktúra. Horvátországban három ember összejön, megírják a jegyzőkönyvet, bejegyzik magukat, és azt mondják, hogy ők most valami. Na most a kisebbségi önkormányzat mégis valami más, és gondolom, itt lett volna a helye.

Ami a művelődési életet illeti, gondolom, ezt szépen leírtuk, vannak kultúregyesületek, amelyek működnek. A tárgyi kulturális örökség ápolása: büszkék vagyunk egy dologra, elindítottunk egy projektet még hat-hét évvel ezelőtt, amit úgy neveztünk, hogy Magyar Ház-projekt. Most ott tartunk, hogy majdnem minden, Horvátországban a MESZ keretében tevékenykedő egyesületnek van saját helyisége. Mi idén a 14. magyar házat avattuk, jó úton vagyunk, hogy idén még kettőt avassunk. Ezekben a napokban az ötödik tájházat fogjuk megnyitni Horvátországban, Újbezdán.

A szellemi kulturális örökség ápolása keretében különböző fesztiválok keretében bemutatjuk a szokásainkat. Jelentős szemléket tartunk - néptáncszemle, kóruszemle, gyermeknéptáncszemle és így tovább -, minden évben körülbelül 15-17 rendezvényt támogat a Horvát Kisebbségi Hivatal. Ezek a legfontosabb rendezvények, és ezeken részt vesz az összes szervezet, vagyis többnyire a HMDK és a Magyar Egyesületek Szövetségének a szervezetei.

Gondolom, az oktatásról többet fognak beszélni az iskolaigazgatók. Büszkék vagyunk arra, hogy 5-6 évvel ezelőtt sikerült elindítani néhány oktatási formát, ami intézményen kívüli oktatás. Népzeneoktatás: nem volt magyar hegedülő ember, gondolom, 20-25 éve. Nekünk most sikerült elindítani a népzeneoktatást és mondhatjuk, hogy van néhány egyesület, amely kíséri a táncsoportokat. Ezt a mohácsi barátainkkal csináltuk közös erővel.

Van egy program, amire nagyon büszkék vagyunk, ez a magyar játszóházprogram. Ezt a magyar játszóházprogramot most az utolsó néhány évben különböző pályázatok alapján sikerül megvalósítani. Azokon a területeken, ahol nincs magyar óvoda és nincs magyar iskola, ebben az évben tíz településen, Horvátország területén körülbelül 120-130 gyermek évente járja, és ezekből a játszóházakból elindult egy folyamat, amelyről az oktatás folyamán talán fog valaki beszélni, hogy a szórványban élők egyre nagyobb érdeklődést mutatnak az anyanyelv ápolása iránt.

Idén Belovar-Bilogora megyében, ha jól tudom, száz diák el fog indulni nyelvápolásra. Vukovár-Szerém megyében nekünk sikerült olyan hangulatot kialakítani a szülők közt, hogy az utolsó néhány évben Marincin, Vojakovacon és Cakovecon elindítottuk a nyelvápolást, ahol több mint harminc éve abszolút nem volt magyar iskola, úgyhogy ezeknek a játszóházaknak nagy jelentősége van a szórványban. Nagyon sajnáljuk, hogy ezt tovább a magyar állam nem támogatja. Ezt elindítottuk abban az időben az Illyés Alapítvány keretében, úgyhogy ez működött. Sok tábort szervezünk, visszük a gyerekeket. De amire nagyon büszkék vagyunk, az a baranyai Júlia Népfőiskola. Talán erről kellene egy kicsit többet mondani, de jobb volna megnézni azt, meglátni, vagy menjetek föl a weboldalra, és lássátok meg körülbelül, hogy mivel is foglalkoznak ők. A nemzeti jellegű intézmények sorába be lett sorolva, az utolsó, vagyis a mostani és az előző kormány azt megszüntette nagy sajnálatunkra, mi körülbelül 130-140 embernek adtunk új szakmát, elsősorban átképzéseket nyújtottunk, és ez hozzájárult ahhoz, hogy egy kicsit az emberek is jobban boldoguljanak.

Tájékoztatási és kiadói tevékenység: van heti újságunk, havi újságunk, gyermekújság. Tavaly kezdtünk kiadni egy kétnyelvű újságot. Több könyvet kiadunk, a kollégáim el is készítettek egy kis csomagot, úgyhogy abból is tudok néhányat adni. Tévéműsort vezetünk az észéki tévében. Minden szombaton van egy félórás műsor úgy, hogy minden második szombaton ismétlés van, és a Baranya Rádióban van egy kétszer 15 perces műsor hetente. Úgyhogy ez volna dióhéjban a Magyar Egyesületek Szövetségéről.

Problémák vannak, problémák vannak, és talán a legnagyobb probléma az, hogy a két szervezet egymás közt nem bír dűlőre jutni. Az előző választások előtt úgy gondoltuk, hogy ha elsőpró eredményt érünk el, akkor ezt a problémát talán lehet orvosolni. Sajnos az történt, hogy a magyar kormány teljes mértékben a HMDK mellé állt, és megszüntette teljes mértékben a támogatásokat. Mivel az előző kormányok - most a magyar kormányról beszélek - 50-50 százalékban finanszírozták a magyar közösséget Horvátországban, a Fidesz-kormány, az előző - most nem tudjuk, hogy fog alakulni - teljes mértékben lenullázta a támogatást. Úgy, hogy mi az utolsó négy évben egy fityinget, egy vasat sem kaptunk, és kizárólag horvátországi pénzekből élünk. Ezeket a pénzeket kizárólag amiatt bírtuk megkapni, mert ilyen eredményeket értünk el.

A problémák a két szervezet körüli bonyodalmak miatt vannak. Én csak három példát fogok említeni, és akkor, gondolom, öt perc alatt be fogom fejezni a mondókámat.

Laskó. Laskó egy magyar település, körülbelül ezren vannak, három évvel ezelőtt elindítottunk egy kultúrotthon-építést. A településnek nincs kultúrotthona. Egy 500 négyzetméteres létesítményről volt szó. Kiharcoltuk, hogy a horvát kormány a körülbelül egymillió eurós beruházást biztosítsa, és úgy beszéltek meg, hogy két év alatt azt építsük fel. Az első évben felépítettük, amennyire tervezve volt, és sajnos azután a HMDK és a MESZ viszonyai miatt az építés leállt, ott áll az épület, fel van húzva, nincs rajta tető, ázik, és tönkre fog menni. Itt van a zsupán úr, ő annak a pártnak az elnöke volt idáig, akivel a HMDK most, mondjuk, koalíciós partner, és ő is jól ismeri a helyzetet, és arra kérném, hogy próbáljuk ezt a helyzetet rendezni. Nem itt, hanem a napokban én be fogok jelentkezni, hogy próbáljuk ezt valami módon orvosolni. Mert az történt, hogy mikor az előző évben felépítettük, amit felépítettünk, megjöttek a pénzek, a horvát kormány átutalta a belyei járásnak a pénzeket, és a politikai viszonyok miatt, elsősorban a HMDK és a MESZ politikai viszonyai miatt egyszerűen vissza kellett utalni a horvát kormánynak hárommillió kunát. Vissza kellett utalni, mert nem lett elköltsve. Ez nonszensz, de ez van.

A megosztottság oda vezetett, hogy Kiskőszegen nemrég voltak polgármesteri választások, és a polgármesteri választásokon a héttagú testületből hatan jutottak be.

Három HMDK-s és három MESZ-es. Abból a hat emberből ki lett a polgármester? Senki. Lett a hetedik, aki horvát. Amiatt, mert megint nem tudtunk megállapodni. És azért, hogy kössünk valami politikai konszenzust, mondjuk meg, hogy hogy fog működni a dolog, mi azt megengedtük, hogy ez így legyen.

Ezekben a napokban megint egy tragikus helyzet fog bekövetkezni, ami a munkalehetőségeket illeti. Arra kérlek benneteket, most nem vagyok száz százalékosan biztos ebben, az igazgatóval beszélgettünk, de a szöllősi iskolában például van egy iskolabizottság, amelyik héttagú. Három tagja két fordulóban idáig támogatott egy magyar kislányt, aki az iskolával átellenben lakik, hogy menjen oda dolgozni, és három bizottsági tag meg támogatja az egyik horvát kislányt, hogy menjen oda tanítani. És most két fordulóban idáig megint ezek miatt a politikai viszonyok miatt a HMDK képviselője, aki bent van az iskolabizottságban, nem ment el, úgyhogy döntést nem lehetett hozni. És gondolom, hogy ennek az lesz a vége egy-két hónap múlva, hogy az a magyar kislány nem fog dolgozni, és valaki más fog dolgozni. Szóval a helyzet ilyen.

Na most, ez a tinglitanglizás, ez még mehet, és ez megy addig, amíg megy, de előbb-utóbb minden megáll. Mi körülbelül úgy állunk ezzel az egészszel, hogy nagyon a vége felé vagyunk.

Mert nézzük meg a kulturális egyesületek működését! Mi próbáljuk, próbáltuk azt elérni, hogy egy magyar településen legyen egy kultúregyesület. Miért fontos ez nekünk? Van egy HMDK-s, és van egy MESZ-es. A HMDK kap a költségvetésből 20 ezer kunát, a MESZ-es kap 30 ezer kunát, az összesen 50 ezer kuna. Azon a településen van egy horvát kultúregyesület is, aki kap a járástól, nem az államtól vagy a megyétől mindösszesen például 20 ezer kunát. Na most, a magyarok kapnak azon a településen 50 ezer kunát, a többségi nép kultúregyesülete meg kap 20 ezer kunát. Most nem kell itt túl okosnak lenni, hogy milyenek a viszonyok azon a településen, és mit mondanak a magyarokról azon a településen. Bírunk szépíteni, bírunk bármit csinálni, de a helyzet ilyen. Mi lent vagyunk, és tudjuk, hogy ez így működik.

Ugyanez van az iskolákkal is. Nekünk idén sikerült kiharcolni, hogy az oktatási központba iratkozzanak be, olyan osztályokat is indítsanak, ahol egyetlenegy magyar gyerek van. Szépen megkért bennünket a miniszter, hogy ne egy legyen, de a középiskolába egyetlenegy diák iratkozott be, és mi elindítottuk az osztályt. És addig még megy, de mi fog történni most, mikor a horvát iskolákat csoportosítják? Mikor azt mondják, hogy jó, oké, most húsz diák miatt nem érdemes iskolát tartani, hanem szépen be fogják utaztatni valahová őket, és ugyanabban az időben mi meg kérjük az osztályokat, ahol egy-két-három diák van? Addig, amíg van pénz, és a horvát barátaink azt mondják, hogy ez oké, meg Magyarországról jön ilyen nyomás meg olyan nyomás, addig működik. De mit mondanak a tanárok, akik 35 diákkal dolgoznak, és mit mondanak azokban a közösségekben azok az emberek, ahol megszüntették az iskolát, nálunk meg működnek az iskolák, nem tudom, 15-20 diákkal, például a kórógyi iskola, ahol több a tanár, mint a diák?

Több a tanár, mint a diák. Szóval ezek olyan dolgok, mikor előbb bennünket mindenki sajnál, és akkor elkezdtek rajtunk röhögni, hogy milyen hülyék vagyunk, és most meg egy olyan gyűlölettel hangulat kezd lassacskán kialakulni, hogy mit képzelnek most ők. Bírjuk mi ezt szépíteni, amennyit akarjuk, de ez már ott van valahol, és gondolom, hogy ez nagyon hamarast be fog következni. Ez talán az, amit én akartam mondani.

Talán még csak arról, hogy ez milyen irányban fog menni. Talán a legjobban két adat fogja megint elmondani. Mi elindítottunk egy akciót, amelyben próbáltunk, vagyis nem próbáltunk, hanem sikerült adományokat gyűjteni az első osztályos gyerekeknek. Mindenki kapott körülbelül 200 eurós támogatást, amit a különböző jóindulatú emberek befizettek, és akkor egy kicsit átnéztük az iskolák struktúráját is.

Négy iskola van Horvátországban, ahol magyarul folyik a magyar nyelv tanítása. Ha most megnézzük - és próbáljatok egy kicsit odafigyelni - Vörösmartot, a 8. osztályban van 15:2, ez azt jelenti, hogy 15 magyarul tanuló diák van, és kettő horvátul tanuló diák. Ezt a horvát törvények megengedik. A 8. osztályba beíratnak 15 gyereket abban az időben. Most a helyzet olyan, hogy a Vörösmarti Általános Iskolában 7 diák magyarul tanul, és 8 diák horvátul tanul. Szóval a 8. osztályban majdnem színtiszta magyar osztályok voltak, most már fele-fele. A laskói iskolában a helyzet olyan, hogy a 8. osztályban 9:1 volt, szóval 9 gyerek magyarul indult, 1 horvátul, most pedig, az utolsó három évben 1 gyerek se iratkozott be a magyar nyelvre, és 11 diák van az 1. osztályban, aki horvát nyelven tanul. Tavaly volt 12, tavalyelőtt volt 11 és nulla magyar. Ez egy folyamat, nem nagyon lehet megállítani, és ezt a folyamatot szerintem csak akkor bírjuk valahogy próbálni kezelni, ha összefogunk, ha mindnyájan összefogunk.

Mi felkínáltuk, és fel is kínáljuk, és itt is felkínáljuk a kezünket a HMDK-nak, felkínáljuk a magyar kormánynak a kezünket. Mi nem akarunk, és az első naptól azt mondogattuk, hogy nekünk a magyar kormány a partnerünk, nem a Jobbik, nem a Fidesz, nem az MSZP, hanem a magyar kormány, és ezt próbáljatok megérteni! Nem azért, mert ezt a Juhász mondja. Mert bírunk tinglitanglizni, de előbb-utóbb ez be fog következni, be fog következni, hogy itt nem túl sokan fognak magyarul beszélni, meg fognak maradni a tájházak, meg fognak maradni a magyar házak, és mindenki szépen örülni fog annak, hogy egyszer már a vége van itt. Mi felkínáljuk a kezünket.

Én kész vagyok arra is mint MESZ-elnök, mint parlamenti képviselő - és sajnálom, hogy nincs itt Jakab -, hogy ülünk le, beszéljük meg a következő kisebbségi önkormányzati választások kapcsán a listákat, ne egy, 75 ember, hanem közösen nézzük meg a település struktúráját, nézzük meg, ki lesz az elnök, ki lesz az alelnök, és úgy induljunk a választásokon. Legyen egy lista! Mi készek vagyunk arra is, hogy a parlamenti választások körül beszéljünk, nézzük meg, hogy ne legyen 108 jelölt, hogy csak vagy a MESZ, vagy a HMDK fog befutni, hanem hogy közösen állítsuk fel, adjuk a mandátumot, bármit csináljunk. Készek vagyunk erre! Ilyen messzi is el fogunk menni.

Egy feltétel van. A feltétel az, hogy az összes bírósági pert állítsuk le a következő egy hónapban, másfél hónapban. Azt javaslom Andócsi úrnak, hogy ezt próbálja közvetíteni a HMDK vezetősége felé.

Töletek meg - lehet, hogy hosszú voltam - azt kérem, hogy próbáljatok megérteni a magyar kormánnyal, a magyar illetékesekkel, hogy mi így gondolkodunk. Ez nem a vészharang! Ez már azon túl van. A horvátországi magyar közösség egy aktív közösség. Mi kevesen vagyunk, de mondhatom azt, hogy nagyon irigy a többségi nemzet, a szerb nemzet, a baranyai emberek arra, hogy mi mit csinálunk. Értsétek meg, Baranyában nincs egy tájház sem! Nekünk négy lesz! Nálunk minden kultúregyesületnek van helyisége! Őnekik nincs! Mi dolgozunk hétről hétre, megyünk rendezvényre Kopácsra, magyar házakba, gazdasági, kulturális napokra és így tovább, és így tovább, ez egy nagy lehetőség. De akkor ne mondja azt nekem senki, amikor kijelentem, hogy van egy közösség, hogy nagyon magyar akar lenni, azt mondják, hogy persze, ti csak magyarok akartok lenni, ti nem is vagytok magyarok, ti magyarok akartok lenni, aztán végül az újságban elkezdünk pereskedni, tinglitangli, labdázunk. Arra kérlek benneteket, hogy nyissátok ki a kapukat. Megkértem erre a főkonzul urat két hónappal ezelőtt, hogy ha úgy gondoljátok, akkor nem a horvátországi magyarság soraiban vannak a felelősök, nem tőlünk, mi veszekedünk, de beszéljétek meg, beszéljük meg közösen.

Ez fog bekövetkezni, ami van, például Baranyáról mindenki azt mondja, hogy ott magyarok vannak, magyarok élnek. Akik dolgoznak a járásokban, a hivatalokban, el fogom mondani, hogy mindösszesen négy ember dolgozik, aki tud magyarul Eszék-

Baranyában, az egész Baranyában van hat járás meg egy város. Hat járásban, egy városban négy ember, abból három van a hercegszöllősi járásban, van egy a bellyei járásban és zárva. Ez a valóság. És nem szeretném azt, én itt a dolgokat, amiket elmondtam, Andócsi úr, bírunk még a számokkal játszani, van tíz képviselő vagy három képviselő, vagy ez független, vagy az, próbáljál erre összpontosítani, amit mondtam, amit felajánlottam, amit kínálunk, és amiben együtt szeretnénk működni.

Nekem volna még egy kérés. Ezt a piros könyvecskét kiosztottuk, itt van egy meghívó, ezt is próbáljuk szétszórni. Minden parlamenti pártot megkérnék, október 5-én Knézich Károlynak fogunk egy emlékszobrot felállítani Grđrevacon. Sikerült néhány év után kiharcolnunk a grđrevaci járásban, ahol Knézich Károly született, hogy emeljünk egy emlékművet, és arra szeretnék mindenkit meghívni. Szép volna, ha minden parlamenti párt valami módon megjelenne ott. Megkértem Nagy Ferenc urat is, hogy jöjjön el ő is. Szép volna, és nagyon szívesen megkérném az elnök urat is, hogy ha eljön oda látogatni, mondjon egy pár szót azoknak az embereknek, ahol alig beszélnek a magyar nyelvet, mert vannak előzmények! 1944-ben kitelepítették, átterelték őket a Dráván, Magyarország területén, és ott valaki rászédte őket, hogy mondja meg, hogy magyar, nagyon nehezen, mert olyanok az emberek. Köszönöm szépen, lehet, hogy hosszú voltam; én tanár voltam az iskolában, úgyhogy én 40 percre vagyok belőve. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Zsupán úr!

Vladimir Šišljagić (Eszék-Baranya megye zsupánja)

VLADIMIR ŠIŠLJAGIĆ, Eszék-Baranya megye zsupánja: (*Szavait Palizs-Tóth Hajnalka fordítja.*) Ahogy mondtam, nem maradhatok az ülés végéig, viszont nagyon érdekes a téma, úgyhogy szeretnék megosztani önökkel néhány információt. Jómagam is meglepődtem, mikor hallottam ezeket a számokat, hogy '71-ben mennyi volt a magyarság száma, és 2001-ben, illetve 2011-ben hogy csökkent. Viszont hadd mondjam el, hogy közben itt volt egy háború, ami általában kihatott a népességcsökkenésre, úgyhogy Eszék-Baranya megyében 335 ezer lakos volt tíz évvel ezelőtt, és most sajnos 30 ezerrel csökkent ez a szám. Úgyhogy ez egy általános gond, nagyon sok fiatal kitelepedik, jobb lehetőségek után kutat másfelé.

És még a laskói kultúrotthonról csak egy helyesbítés: ez a pénzüsszeg a járási számlára volt befizetve, akkor még Sója Dénes úr volt a parlamenti képviselő, mi megtettünk minden tőlünk telhetőt, hogy ezt a pénzt felhasználjuk, sajnos erre nem kerülhetett sor, így vissza kellett utalni az állami költségvetésbe.

Ami viszont a magyar kisebbségen belül vagy a két szervezet körül ezeket a problémákat illeti, most, ha őszinte lehetek, engem is zavar, elég furcsa. Nem tudom, hogy ez a probléma mennyire komoly, ezt nem látom át, viszont mondhatom azt, hogy a MESZ-ben és a HMDK-ban is vannak barátaim. Valójában nem igazán tudom megkülönböztetni én, hogy ki hová tartozik, melyik járásba ki, melyik ember melyik szervezethez tartozik.

Ami viszont az általános és a középiskolákat, illetve az iskolabizottságokat, tanácsokat illeti, itt hadd mondjam el, hogy nekem mint zsupánnak, illetve a megyei önkormányzatnak a feladata, hogy ott, azokban az iskolákban, ahol a megye az alapító, ott biztosítsa az iskoláknak a működését, illetve az iskolabizottságokét is. Viszont mi a hét tagból hármat nevezünk ki, úgyhogy többségünk nincs. Ez nekünk sem tetszik, fellebbeztünk is a minisztérium felé.

Még egyszer elnézést kérek, de annak ellenére, hogy nagyon érdekes a téma, sajnos el kell mennem. Köszönöm szépen a meghívást és a türelmüket, a

polgármester-helyettes úr szintén elnézésüket kéri, csatlakozni fog majd a későbbiekben.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Andócsi Jánosnak, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége alelnökének adom meg a szót.

Andócsi János, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége alelnöke

ANDÓCSI JÁNOS, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége alelnöke: Elnök úr, köszönöm szépen a szót, és köszönöm szépen, hogy a Nemzeti összetartozás bizottsága kihelyezett ülését itt, körünkben, e kis nemzetközösség körében tartja.

Előrebocsátom, hogy a HMDK is nagyon fontosnak tartja az anyanyelv-ápolást. A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége mondhatni - és most nem szeretném az önök idejét rabolni és a fél órát kitölteni, mert tudom, hogy több előadó is van - 1993-ban kezdte a munkáját egy küldetéstudattól vezérelve. Menekültségben alakult meg a közösségünk, és a menekültségben próbálta megszervezni a szétszóródott magyarságot '93-ban. '93 áprilisáról beszélünk.

A reintegrációban is nagyon fontos szerepet játszott a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége, ami azt jelenti, hogy - a megszállt területekre, és főleg itt Szlavónia egyes részeire, illetve a Drávaszögbe gondolok - a HMDK mindent megtett azért, hogy a magyarjaink mind nagyobb számban visszatérjenek az anyaföldre, tehát a Drávaszögbe. Megtettünk mindent azért, hogy ne vonják össze az iskoláinkat, így önálló maradt a vörösmarti általános iskola, a laskói általános iskola, és ami nagyon fontos, 1999-ben a HMDK is aktívan részt vett abban, hogy Horvátországban ma létezhet középfokú oktatás, és ez pedig a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ, ami 1999-ben nyitotta meg a kaput. A HMDK itt mindenképpen megkerülhetetlen tényező volt, tény, hogy ebben a HMDK részt vett.

A falvaink újraépítése is nagy kihívás elé állította a szervezetünket, és nemcsak a szervezetünket, hanem a horvátországi magyarokat is, és itt nagy köszönet, mert 1998 és 2002 között, pont a reintegráció után vagyunk, amikor az első Orbán-kormány alatt nagyon sok kultúrotthon, templomot, közösségi házat sikerült felújítanunk anyaországi segítséggel. Természetesen ebben az akkori magyar kormányoknak természetes partnere volt a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége.

Mi úgy gondoljuk a szervezetünkben, hogy a magyarságunkért nemcsak beszélni, hanem tennünk kell. Önök is láthatják, hogy nem ma kezdtük az érdekvédelmet, hanem 1993-ban, tehát van tapasztalatunk. Most már felnőtt egy újabb generáció. Jómagam is 1993-ban még az egyetemem kezdtem, és mindent megteszünk azért tényleg, hogy hazatérjenek a szülőföldre a magyarjaink.

2001-ben megnyílt az eszéki főkonzulátus, ezért is, még az első Orbán-kormány alatt, ebben is a HMDK-nak mindenképpen szerepe volt, hiszen kértük az anyaországot, és meghallotta, hogy szüksége van a horvátországi magyarságnak egy diplomáciai kihelyezett testületre itt Eszéken, amelyet később a baloldali kormányok bezártak, pontosabban ideiglenesen szüneteltették, és most újra nyitották a főkonzulátust. A HMDK mindenképpen ezért is lobbizott, és ezért is kérte a kormányt, ami meghallgatásra került, és ennek köszönhető, hogy ma itt ülhetünk Eszéken a gyönyörűen felújított főkonzulátus épületében. Fontosak az iskolák, fontos az egyházi élet, ezekről majd a vita második felében lesz szó. De azért engedjessék meg itt Sándor szavaira pár szót reagálni.

2002 decemberében fogadta el a horvát törvényhozás az alkotmányerejű törvényt, ami azt jelenti, hogy kisebbségi önkormányzatokat alakíthatnak a

horvátországi magyarok. Ez egy nagyon futtában összehozott törvény volt attól függetlenül, hogy európai szintű törvényről beszélünk. Természetesen egy törvény annyit ér, amennyit betartanak belőle.

A kétezres évek elején megalakultak a kisebbségi önkormányzatok, és itt a HMDK, ha már a számokkal játszunk, és én nem szeretném önöket ezzel fárasztani, a 25-ös testületbe, mondanom sem kell, akkor a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének a tagjai kerültek be.

Még egy fontos a kisebbségi önkormányzatoknál, és ez nem hangzott el, hogy az önkormányzatok úgynevezett koordinációt alakíthatnak. Ez idáig, mióta vannak kisebbségi önkormányzatok, ezt a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének sikerült egyszer összehozni, amelynek volt szerencsém egyik elnöke lenni. Hogy csak értsük, a megyékben vannak kisebbségi önkormányzatok, illetve vannak képviselők, és itt a HMDK-nak tényleg sikerült egy koordinációs testületet létrehozni.

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének 46 tagszervezete van 10 megyében, 21 táncsoportunk van, ami nem kicsi szám, ha megnézzük a lakosság létszámát, 8 kóruossal rendelkezünk, illetve három drámai szakcsoporttal. Láthatják, hogy aktív élet és nagy közösségi élet zajlik a HMDK keretein belül. Sajnos a zágrábi költségvetésből mind kevesebbet és kevesebbet kap a HMDK. Csak hogy az utolsó évet érzékeltessem önökkel, 2,7 millió kunát kapott a Magyar Egyesületek Szövetsége, ezzel szemben 1,7 milliót kapott a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége. Plusz 1,2 milliót szociális működésre – vagy valami hasonló megnevezése volt – kapott még a Magyar Egyesületek Szövetsége, átszámítva forintra, 160 millió forint támogatásban részesült a horvát állam részéről, míg a HMDK csak 70 milliót kapott, persze természetesen ez sem kevés pénz. Láthatjuk, hogy majd' százmillió forintos különbség van a horvát támogatásrendszerben a Magyar Egyesületek Szövetsége részére attól függetlenül, hogy a választásokat tényleg minimális különbséggel nyerték meg az elmúlt választásokon.

Ettől függetlenül nem a pénzért, hanem inkább elhivatottságból tesszük, amit teszünk, ezért engedjék meg, hogy büszkeséggel említsem meg a gazdaköreinket. A gazdaköreinket megalakítottuk, a magyar gazdákat megpróbálja előnyös helyzetbe juttatni Horvátországban, hogy egyfajta hidat képezzen a magyarországi gazdák között és a horvátországi magyar gazdák között a gazdaszervezetünk, a gazdakörünk. Úgy gondolom, hogy nagyon fontos a kultúra, nagyon fontos az identitás megőrzése, de legalább annyira fontos a gazdasági háttér megteremtése is, mert ha nincs gazdasági háttér, akkor a fiatalok nehezen tudnak boldogulni, és sajnos a nyugati országokat választják boldogulásul.

Itt szó volt a tájékoztatásról. A HMDK megalakította a Media Hungarica Egyesületet, amely nagyon magas színvonalú munkát végez. Amit Horvátországról esetleg néha a Duna TV-n és az M1-en látnak, az ebben a stúdióban készült, tehát nagyon magas színvonalú. Nagyon jó vágóink vannak, tényleg minden technika is megvan, és ami még fontos, a know-how, tehát a tudás mindenképpen megvan ebben a Media Hungaricában. Természetesen mi is adunk ki hetilapot, havilapot, időszaki kiadványokat, könyveket is kiadunk.

Amit még nagyon fontos megemlíteni, hogy érezzük a különbséget. 2004-ben, amikor volt az a gyalázatos kettős népszavazás az állampolgárságról, akkor a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége egyértelműen kiállt a kettős állampolgárság mellett, nem mint egyes horvátországi magyar szervezetek. Kampányoltunk az anyaországban, sajnos hiába. Ettől függetlenül úgy gondoltuk, és tényleg elhivatottságból, hogy az „Ősök jussán” - ahogy a laskói templomdörömbön is látható a felirat - igenis jogunk van a kettős állampolgárságra. A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége, amikor megszületett a státusztörvény, illetve

később, amikor lehetővé vált a kettős állampolgárság felvétele, akkor kihelyezett konzuli órákat tartott a mi helyiségeinkben, a HMDK helyiségeiben voltak, illetve a mai napig is segítjük nemzettársainkat abban, hogy minél többen ki tudják tölteni az űrlapokat, és felvilágosító kampányt végzünk.

A magyarjaink már bizonyítottak a történelem során. Sajnos kénytelenek voltak. A szétszórattatás után aki csak tudott, hazajött a szülőföldjére. A HMDK mindent megtesz, hogy megkapják a kettős állampolgárságot a magyarjaink, és még egyszer jelzem, hogy egyedüli horvátországi szervezetként nálunk volt a konzuli fogadónap. Nagyon szép számú magyar kérte az állampolgárságot a HMDK irodahelyiségeiben.

Iskolaügy. Ez természetesen nagyon-nagyon fontos. Én jómagam is az oktatásban dolgozom, a Vörösmarti Iskola nagyon fontos. A szülőfalumról van szó. Ötszáz éves iskolákról beszélünk. Először történik meg, hogy a Vörösmarti Iskolában nincs beiratkozó diák. Nincs beiratkozó diák. A tagozati iskolákban természetesen van pár diák, ettől függetlenül egy nagyon katasztrofális helyzetről van szó.

Elhangzottak ilyen politikai célzatú hozzászólások is Juhász Sándor részéről. Engedjék meg, hogy reagáljak rá, nehogy meghazudtoljuk magunkat és vita nélkül érjen véget a Nemzeti összetartozás bizottságának ülése. Ahogy Torgyán doktor régen mondta, a tények makacs dolgok. Kezdjük Kiskőszeggel! Ha valaki a magyar iskolákért, a magyar önkormányzatokért, a magyar falvakért harcol, azt úgy hívják, hogy Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége. Kiskőszeg: először is kezdjük ott, hogy nagyon sokáig, '44 óta csak Batina volt. Melyik volt az a szervezet, amely kérte, kiharcolta, ha úgy tetszik, a kétnyelvű táblát? Úgy hívják, hogy Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége. Nézzünk be ebbe a faluba! Itt volt egy önkormányzati választás. A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének a tagja lett a helyi választmány elnöke. Ezt Magyarországon polgármesternek hívják. A hölgy beszél magyarul, a HMDK tagja, a HMDK táncsoportjában táncol, tökéletesen beszéli a magyar nyelvet. Nem tudom, hogy itt milyen ferdítésekről van szó. Még egyszer mondom, HMDK-tag, beszéli a magyar nyelvet, és a magyar táncsoportban táncol.

Iskolaféltésről is szó van. A Magyar Napló is pont arról szól, hogy vonjuk vissza a pereket. A Magyar Napló kettő vagy három nagy pert már elveszített a HMDK ellen becsületsértésért. Ez azt jelenti, hogy több tízezer kunát volt kénytelen fizetni. Csak egyet mondok, hogy a HMDK vezetői adót csaltak. Ez egy nagyon durva kijelentés, és ezért a horvát bíróság előtt viselték is ennek a következményeit. Én megértem, hogy a MESZ-ben a bírósági perek visszavonásáról beszélnek, de én azt mondom, hogy tetszettek volna ne olyanokat mondani, kijelenteni rövid távú politikai célok miatt!

Iskolák. Én még emlékszem, olvastam is, hogy volt olyan nyilatkozat az úgynevezett Magyar Naplóban, hogy a Magyar Központban, ahol én is tanítok, botswanai szinten van az oktatás. Botswanai szinten! Megnéztem, hol van Botswana. Igaz, hogy nem vagyok annyira tisztában a botswanai oktatással, ettől függetlenül nagyon nem volt korrekt a szülőkkel, a tanárokkal szemben illet mondani magyar oktatási intézményről. Nekünk is megvan egyes iskolákról a véleményünk, de legyen egy nemzeti minimum, ami alá nem megyünk. Ezt nagyon sérelmezem a mai napig is. Amikor itt összefogásról beszélünk, hogy boruljunk össze stb., itt azért nagyon kemény mondatok voltak, és a mi szánkából ilyen soha nem hangzott el, hogy valamelyik magyar iskolát támadtuk volna.

Tovább megyek. A laskói iskolaválasztásról volt szó. Volt egy magyar jelölt, és volt egy horvát jelölt. És mit ad a sors? Nem hivatalosan vagy akár hivatalosan, félhivatalosan a Magyar Egyesületek Szövetsége egy horvát nemzetiségű egyént támogat. Ezzel semmi baj nincsen! Ezzel semmi baj nincsen, még egyszer mondom, ha beszéli a magyar nyelvet, de ha már arról beszélünk, hogy ki hogy áll az iskolákhoz,

mi azért a magyar nemzetiségűt támogattuk, és mindent megtettünk azért, hogy tényleg egy olyan egyén kerüljön oda, akinek van már majdnem húsz éves szakmai múltja, és végzi a munkáját.

Nem is érdemes sorolni és nekem válaszolni, mert nekünk nincsen magyar megfelelési kényszerünk senkivel szemben. Mi tesszük továbbra is a dolgunkat. Hozzáteszem, picit azért könnyebb, hogy nem nehezedik ránk egy nyolc éves magyarországi nyomás.

Legyünk őszinték, az volt! Hát azért ennyi ingatlant megvásárolni, hát azért egy ingatlanügynököt is dicséret illetve. Azokból a pénzekből, elmondta, hogy mennyi pénzt kapunk Magyarországról, ugye fifti-fifti volt Magyarországról, és azokból a pénzekből ennyi ingatlant venni, hát én nem tudom, hogy ezt hogy lehetett elérni. Hát biztos nagyon spóroltak az urak, de még egyszer mondom, sajnos nekünk nem sikerült. Mi úgy gondoltuk, hogy nem is kellene magyar házak, hiszen a magyar falvakban vannak magyar kultúrotthonok. A kultúrotthonokat azért hozták létre, hogy a magyar közösség ott élje meg a kulturális életét. Erre kizárnak bennünket, kizárnak bennünket több járásban is. Jómagam is többször ki lettem zárva, Vörösmarton be akartam mutatni egy gyönyörű dokumentumfilmet, könyvbemutatót akartam, és a többi, és volt, hogy a református parókiára vittük Vörösmarton is. Tehát nagyon szépek a magyar házak, de én azt mondom, hogy inkább a meglévő kultúrotthonokba kellene nagyobb pezsgést vinni. Hát azokat az őseink, a vörösmartiaiak, a laskóiak és a többi, építették fel. Hát akkor miért ne nyitnánk ki ezeket a közösségi épületeket? Miért zárjuk le ezt a másként gondolkodók elől?

Még egyszer azt mondom, hogy a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége sosem zárkózott el a nemzeti ügyek elől, de azért elvárjuk mindenkitől, hogy legyen egy nemzeti minimum, és mi ehhez tartjuk magunkat, ami alá nem megyünk. Ha ez megtörténik, mi vagyunk az elsők, akik elfogadjuk azt a bizonyos békejobbot, mert nekünk is példát kell mutatni, jómagam is elől járok példával, hogy a gyereket igenis magyar iskolába vigyük, nincsen sok magyar diák. A fiam is most lesz első osztályos, magyar iskolában a helye, hogyha egyedül lett volna, akkor is ott a helye, és ez a sajnálatos statisztika, amit Sándor mondott, hogy egy gyerek van egy osztályban, most száz százalékkal nőtt, mert ketten lettek az osztályban, és mit ad a sors fintora: én vagyok az osztályfőnökük.

Ettől függetlenül tehát a pozitív diszkrimináció megvan, több kisebbség is felszólalt azért, mert többeket is érint, főleg a szigeteken is akár, úgyhogy az oktatási és a kulturális életről áttérve magára a politikumra, amiről nem szeretnék most részletesen beszélni, a lényeg az, hogy a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége továbbra is az anyaországi segítséggel, támogatással mindent megpróbál megtenni az itthoni boldogulásért, legyenek a magyarok a Drávaszögben, legyenek Szlavóniában, legyenek a Tengermelléken, legyenek Zágrábban.

És még egy fontos adat: amikor most utoljára voltak az önkormányzati választások, és ahol le lehetett mérni a támogatottságot, négy helyen választhattunk előljáró-helyetteset. Ebből a négyből három helyen a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége adja az előljárót. És mi kértük a hercegszőlősi járásban is a Magyar Egyesületek Szövetségét, hogy harcoljunk azért, hogy ott is legyen magyar előljáró-helyettes; ebben nem voltak partnerek. Ha beszélgetünk itt nemzeti minimumról és hasonló dolgokról, akkor elvárjuk, hogy legyenek partnerek mindenben, és egy megkeresés nem volt a HMDK felé hivatalosan, hogy üljünk le, beszéljük meg.

Elképzelhetőnek tartom, hogy igenis le tudnánk ülni, talán találnánk egy nemzeti minimumot, de ha ilyen nincsen, akkor úgy gondolom, hogy mindenki tegye a legjobb tudása szerint a dolgát. Én úgy gondolom, hogy a HMDK már bizonyított a múltban, egy szép múltú, nagy múltú szervezetről van itt szó, aki ezért a fogyatkozó

magyarságért biztos, hogy mindent meg fog tenni, és a vezetői is a hétköznapiakban is bizonyítanak arról, hogy mennyire szépen ápolják a magyar nyelvet, mennyire szépen beszélnek a magyar nyelvet, és magyar iskolába íratják a gyerekeiket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Azt külön köszönöm, a beszámolójában említette a kettős állampolgárság mellett végzett kampánymunkájukat, erre számítunk a jövőben is. Köszönöm szépen.

Nagy tisztelettel átadnám a szót Csáti Szabó Lajosnak, a Horvátországi Református Keresztyén Egyház püspökének. Püspök úr, parancsoljon!

Csáti Szabó Lajos, a Horvátországi Református Keresztyén Egyház püspöke

CSÁTI SZABÓ LAJOS, a Horvátországi Református Keresztyén Egyház püspöke: Én leírtam a mondanivalómat, hogy ne nagyon lépjem túl az öt percet. Köszöntöm a jelenlévőket. Azt a felkérést kaptam, hogy számoljak be a történelmi Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház tevékenységéről és célkitűzéseiről. Elkerülhetetlen, hogy néhány mondatban ne említsem meg, hogy egyházunk Jugoszlávia széthullása és Horvátország önállóvá válása után volt kénytelen megalakulni 1993-ban szabad területen, míg a baranyai háromszög gyülekezetei csak a háború után csatlakozhattak a Horvátországi Református Keresztyén Egyházhoz. A Bácsfeketehegy 1995-ben tartott zsinaton határoztak úgy, hogy ehhez hozzájárulnak, és Horvátországban jogutódként tekintik a Horvátországi Református Keresztyén Egyházat, melynek neve a későbbiekben kálvinival kiegészült.

A püspökség jelenleg Laskón van, ahonnan elindult Baranya-Szlavónia reformálása 1543-ban Sztárai Mihály által, aki 120 gyülekezetet alapított. A baranya-szlavóniai esperességből kellett országos egyházat szervezni az új országban. Az állami szervek gyakorlatlanságát és az egyházvezetés tapasztalatlanságát egyesek kihasználták, és kihasználják saját céljaik elérésére. Ennek ellenére szerződést kötött államunk a történelmi egyházakkal. Itt természetesen velünk is, mely magában foglalt egy szerény anyagi támogatást, de emellett az iskolákban való hitoktatást, a templomi házasságkötés elismerését is biztosítja.

Római katolikus és más történelmi egyházakkal is testvéri viszonyban vagyunk. Az idén tett látogatást nálam Đuro Hranić đakovói érsek úr, és beszélgetés során megköszönte, hogy a református egyház törődik a magyar római katolikus hívekkel is. Hadd említsem meg még azt is, hogy minden advent alkalmával a külföldi magyar történelmi egyház vezetőit fogadja anyaországunk állam-, miniszter- és parlamenti elnök ura. Sajnos római katolikus részről hazánkból még senki sem lehetett jelen. Ezt bizony orvosolni kellene.

Debrecenben 2009-ben a Magyar Református Egyház megalakult, amely magában foglalja a Kárpát-medence református magyar egyházait. Ennek mi is tagjai lettünk 2013. június 28-án a Debrecenben tartott közös zsinaton. Kis számunk ellenére többek között tagjai vagyunk a Református Világszövetségnek, felvettük újra a kapcsolatot a GAW segélyszervezettel, a tengerparton lévő valdens egyházzal. Nyugodtan kijelenthetem, hogy egy nagy szórványegyházban élünk. A munkát az emberi tényezők mellett az óriási távolságok is nehezítik. Munkaterületünk a szerb-magyar határtól Zágrábon keresztül az Adriáig terjed, mely feladatot 14 lelkészi szolgálatot tévő végzi. A háború nagy károkat okozott egyházi épületeinkben, melyek nagy részét az anyaország és hazánk segítségével sikerült helyreállítanunk. Az idén isten segítségével a leégett belyei templom felújítása is befejeződik. Azonban mindig akadnak előre nem látható dolgok. Csak egyet említek, a laskói toronysüveg ledőléssel

fenyeget, melyet hamarosan fel kell újítani. Az elején már említettem, hogy jugoszláv időben Bácsfeketehegyen volt a püspökségünk és központi otthonunk. A Horvátországi Református Kálvini Keresztyén Egyház önállósulása után nulláról kellett kezdeni az egész építkezést, melyet Lángh Endre püspök végzett.

Egy országos központi otthon létrehozását nem sikerült megvalósítani. Ezt most mi próbáljuk pótolni Laskón. Az építkezési engedélyünk megvan, és az épület pincéje is elkészült, de anyagi okok miatt megakadtunk. Azonban a felépítésében reménykedünk, mert ez az épület nemcsak egyházi, hanem minden magyar civil szervezet rendelkezésére is állna. Nagy célkitűzéseink nem lehetnek, mert a fiatalság, a középkorúak jó része külföldön keres megélhetési lehetőséget az itteni áldatlan állapot miatt. A laskói iskolában a háború után 86 gyermek részesült hitoktatásban, mára ez a szám 18-ra csökkent. Nem elég, ha a templomban isten ígéje magyarul hangzik. A családot, az iskolát ez nem pótolja, csak segítheti. Szent célt csak összefogással lehet elérni.

Eszéken 2012. április 27-én tudományos szakkonferencia volt, a „Magyarul az óvodától az egyetemig” című könyvben is olvashatók a tartalmas előadások, mely a Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt. anyagi támogatásával jelent meg, és mindenkinek ajánlom, hogy olvassa el a könyvben levő zárónyilatkozatot, melyből eddig jóformán semmi sem teljesült. Mondanivalója, hogy ne hagyjuk ebek harmincadjára magyarságunkat. Az eszéki főkonzul úr is a televízióban többek között a közelmúltban a következőket mondta: „fogjunk össze, ne hagyjuk magunkat felszeletelni”.

Végezetül énekeskönyvünk két dicséretéből idézek. Az egyik: „Tehozzád szól énekem, én jó magyar népem, aki nehéz harcokban vérzel réges-régen”. A másik: „Szeretben összeforrva egy közös test tagjai, tudjunk egymásért harcolva, ha kell vérünk ontani. Úgy szeretted földi nyáját, halld meg értünk, jó urunk, fájna néki látva minket, hogy szeretni nem tudunk”. Ez a jövőkép, nem egymás ellen, hanem egymásért. Adja a mindenható, hogy végre így legyen! Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, püspök úr. Megadom a szót, illetve felkérem a tájékoztatója megtartására Kettős Jánost, a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház szuperintendensét. Tessék parancsolni!

Kettős János, a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház szuperintendense

KETTŐS JÁNOS, a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház szuperintendense: Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Résztvevők! Megtiszteltetés számomra is az, hogy a Magyar Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága tagjai előtt, bár rövid időtartamban, de annál tömörebben beszámoljak a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház tevékenységéről, önállósulásáról 1993. január 30-tól napjainkig.

Mint köztudott - nagyon röviden szeretném elmondani -, a horvátországi magyarság, illetve azon belül a reformátusság '91 és '98 között szétszórttságban élt. Megpróbáltatáson ment keresztül, de hála az Úristennek, ebben az időszakban sem hagyta népét, sem magyarságát együtt érző és megértő emberek nélkül. Az elűzöttségben a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház küldetésének megfelelően tett eleget a békét és a vigaszt kereső, valamint a szomjúhozó lelkek hitéleti igényeinek területén. Az akkori magyar kormány, a Magyarországi Református Egyház, de nem utolsósorban a magyar honfitársaink karolták fel Magyarországon ideiglenesen menedéket kereső testvéreinket, megnyíltak ekkor a

családi otthonok, az egyházi parókiák, az önkormányzati szállodák, üdülőtelepek ajtajai, valamint megüresedtek, és a megüresedett katonai objektumok helyiségei átalakultak menedékszállássá. Ebben az egyházunk is nagy munkát fejtett ki.

Egyházunk Magyarországon, tekintet nélkül a vallási és a nemzeti hovatartozásra, '94 és '98 között 168 magyar és 25 horvát településen gondozta az elűzött egyéneket és családokat. A statisztikánk szerint 30 ezer embert gondozott egyházunk. A hontalanságban a hitéletet és az egyházi szerveződést komolyan véve hetente tartottunk ott istentiszteleteket, bibliaórát, hittant szerveztünk és gyermektáborokat templomokban, paplakon, táborban és konferenciatalepeken.

A visszatérés után, '98-ban az elsődleges szempont nem az volt, hogy folytassuk-e az eddigi tevékenységet, mert az természetes volt, hanem az volt a kérdés, hogy hol. Lerombolt, kopott, kifosztott templomokkal, paplakokkal, egyházi ingatlanok tucatjával néztünk szembe. Kezdetben bérelt, átengedett helyiségekben voltak megtartva alkalmaink, az istentiszteletek. Itt jött a fő kérdés, amennyire csak lehet, gyors ütemben fogjunk hozzá ingatlanaink felújításához, hogy saját épületeinkben tudjuk komolyan folytatni azt a lelki és hitéletet, amelyet az ember élete megkíván.

A választás a teljesen elpusztított szentlászlói templomra esett, amelyet a romániai négy történelmi egyház összefogásával és támogatásával kezdtünk el, amely a következő évben lesz teljesen befejezve. Itt újjáépült az imaterem, teljesen új lelkészlakással lett gazdagabb az egyházközség, és félig elkészült az ingatlan körül a kerítés. Újjáépült a kórógyi, a kopácsi templom és a lelkészlak, valamint Kopácson új közösségi teremmel bővült az ingatlanok száma. Felújításra került a vörösmarti és a csúzai templom, továbbá Csúzán egy nagyobb komplexumot vásárolt meg a gyülekezet, amelyben a paplak, az iroda és a bibliaórák megtartása kapott helyett. Itt régészeti feltárásokat folytattak csaknem egy éven keresztül.

Az 1576-os impozáns Herecegszöllősi Zsinat templomát újítottuk fel olyannyira, hogy az elközelgő időben teljes fényében rendeltetésének megfelelően fog majd ragyogni. Ennek az egyházközségnek a paplakja is új tetőzetet kapott. Visszavan még a sepei templom és a paplak felújítása, amelyet reménység szerint következő évben kezdünk el, valamint a csúzai konferenciaközpont felépítése.

Mivel jórészt biztosítottuk a szakrális épületekben való hitélet megvalósítását, amely eddig forintra átszámítva körülbelül 1 milliárd és 200 millió, amelyből a magyar Orbán-kormánytól 180 millió forintot kaptunk, és azzal támogatta. Tehát 1 milliárd 200 millió, és a 180 milliót önerőből vagy más pályázatokból és külföldi, nyugaton élő magyar testvéreink adományából és a horvát kormány támogatásával tudtuk megvalósítani.

Most már áttérhetek a másik fontos egyházi tevékenységre, mert megvalósult, hogy hol tartunk mindent. Az ifjúsági munkáról: minden egyházközségben hetente két alkalommal tartunk hittant az 1-8. osztályos gyermekeinknek. Az iskolai hitoktatás öt év szünetelés után a napokban oldódik meg. A gyermek és az ifjúsági katekizációt, táborozást 1993 óta minden évben két csoportban, négy helyen – Vörösmart, Csúza, Kopács és Szentlászló – tartjuk gyermekeink számára. Az idei évben több mint 160 gyermek készült katechetikai oktatásban. Ezt a tevékenységet az egyház önerőből valósította meg. A gyermekekkel való foglalkozás mellett fontos szerepet játszik az egyházi tevékenység keretén belül a havonta megtartott nyilvános református fórumunk, valamint az egyházközségek presbitereinek a továbbképzése belföldi és külföldi előadók bevonásával, valamint évente három alkalommal a női konferenciák megtartása. Több alkalommal szerveztünk humanitárius koncertet neves művészek és énekkarak fellépésével, ennek a bevételét különböző egyházközségek szükségleteire fordítottuk. Majd szociálisan nehéz helyzetben élő családokat is segítettünk.

Ezek után rátérek beszámolóim harmadik és egyben befejező pontjára. A Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyházat 13 bejegyzett önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység alkotja. Ezek az egyházközségek, amelyek részvételével az egyház az önállósulás óta 13 zsinatot tartott. Továbbá az egyházhoz tartoznak még a következő szervezetek: Horvátországi Magyar Református Egyház Presbiteri Szövetsége, a Borkó Julianna Emlékapoló Szövetség, Protestáns Oktatási Egyesület, Nemzeti Szellemi Örökségeket Ápoló Egyesület, amelyek komoly munkát fejtettek ki ez idáig is. Csak megemlítve: felújításra került közreműködésükkel Ács Gedeonnak, Kossuth tábori lelkészének és Borkó Julianna parasztprofétának a síremléke, valamint emléktáblával emlékeztek meg lelkészeikről Hercegszőlősen és Kopácson, tervben van a gyülekezeti gondnokok emléktáblájának felállítása a XVII. századtól egészen napjainkig.

Megemlítésre méltó még az, hogy a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház határon túli tevékenységet is folytat magyarországi egyháztestén keresztül, amely felöleli az anyaegyház keretein kívül élő egyháztagek számbavételét, közösségi hovatartozásának az ápolását. Minden elmondott pozitívum mellett reménykedünk abban, hogy az egyházi kárpótlás, a földek és az ingatlanok visszajuttatása, amely 1997-ben kezdődött el, belátható időn belül meg fog valósulni. Valamint az is reménységünk, hogy más felekezetek területeinken való ellentevékenysége is meg fog szűnni.

Elmondhatom azt, amit majd a későbbiekben a médiától szerettem volna megkérdezni, mert már kérdeztem, itt ugye újságokról, tévéről van szó. A múlt héten Kopácson a kétnyelvű táblát, az egyház címtábláját megbecstelenítették, befestették úgy, hogy nem lehet lemosni. Erről tájékoztattuk újságjainkat, egy újságban fog lejönni, ez viszont a Magyar Napló, akik hajlandók voltak eljönni. Minden magyar pártnak az elkövetkező időszakban - a nagykövetségnek, a konzulátusnak - erről be fogunk számolni. Tehát, ha nemzeti összetartozásról akarunk beszélni, akkor ez is fontos.

Várdarócon nemzetpolitikai szintre emelték azt, mikor részeg emberek ott kiabáltak magyarságellenesen. Itt, amikor ilyen horderejű dologról van szó, mert utcafronton van ez a két tábla magyarul is és horvátul is - ezt nem gyerekek csinálták, mert célzottan csak a tábla lett lefújva vörös festékkel, amit - meg lehet tekinteni. Kinn hagyunk még a kopácsi halásznapi alkalmával is, mivel úgy gondoljuk, hogy aki ezt tette, nem ember, de főképpen nem keresztyén. Hát ilyen tevékenységek is vannak, amikkel nekünk is szembe kell néznünk. Köszönöm szépen, hogy megtisztelték figyelmükkel, én szeretném ezt a beszámolómat írásban is a jegyzőkönyv végett átadni.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük. Köszönjük nagytiszteletű úr. Megadom a szót Beer Gergely tisztelendő úrnak, a đakovói püspökség magyar hívei helynökének.

Beer Gergely, a đakovói püspökség magyar híveinek helynöke

BEER GERGELY, a đakovói püspökség magyar híveinek helynöke: Köszönöm szépen. Szeretettel köszöntöm a hölgyeket és az urakat. Szeretnék egy bibliai idézetet mondani. Nagyon gondolkoztam, hogy eljőj-e erre a nagygyűlésre, mert úgy tapasztalom, hogy pusztába kiáltott szó. Majd megmondom a végén, hogy miért.

Elnézést kérek, én jelenleg a đakovói püspökségnek a magyar vikáriusa vagyok, ötödik ember a đakovói püspökségben. Felolvasok, a végén majd mondok egy-két szót papír nélkül, de én is leírtam, mert én nagyon hadarok. Édesanyám sem tud sajnos sok sort követni, a másik meg, hogy én nyolc osztályt jártam magyarul, és tíz évet pedig horvátul tanultam Zágrábban és Szabadkán.

A katolikus vallás jelenlegi ismertetése. Ha a katolikus vallási életről beszélünk, akkor három periódust említhetünk meg, a délszláv háború előtti időszak, a háború alatti időszak és a háború végétől eltelt, mai napjaink. Sajnos a horvátországi katolikus magyarság körében csak egy lelkész működött, főtisztelendő Varga Géza személyében. Főtisztelendő Varga úr bácskai születésű. Miért hangsúlyozom ezt? Egyrészt mert a magyar katolikus pasztorizáció magyar származású lelkészek nélkül lehetetlen. Másrészt pedig a szóban forgó magyar katolikus közösség nem tudott önmaga számára kinevelni hivatással rendelkező fiatalokat, akik felvállalhatták volna saját közösségeik lelkigondozását, vezetését. Tekintettel arra, hogy sok bácskai és bánási magyar fiatal végezte tanulmányait a đakovói teológiai főiskolán, az akkori egyházmegyei püspök, Ćiril Kos közülük próbált verbuválni jövődó magyar papokat. Ennek a törekvésnek az is alapot adott, hogy az előbb említett Varga atya a teológusnövendékekkel rendszeresen járta a magyar lakta vidéket. A püspök úr elképzelése sajnos nem vált valóra. A végzett magyar lelkészek mindegyike visszatért a saját püspökségére. Ennek több oka is lehetséges, de a személyes beszélgetéseim arra utalnak, hogy egyik legfőbb oka lehetett a mentalitásbeli különbség.

Így hát tulajdonképpen egy emberre maradt a katolikus magyarság pasztorizálása. Varga atya minden erejét megfeszítve próbálta összefogni a vallási élet számos területét, megőrizni az adott falvak hívó közösségeit, biztosítva számukra a magyar nyelvű szentmiséket, szentségekhez járulást, a nemzeti értékek megőrzését és továbbadását. Ezt a lelkes lelkészi munkát törte ketté a délszláv háború.

A délszláv háború ideje alatt a magyar kisebbség vonatkozásában is ugyanazt mondhatjuk el, mint az anyanemzettel kapcsolatosan. A vallási pasztorizáció minimálisra csökkent, tekintettel, hogy Baranyát megszállták a szerbek, és így szerb fennhatóság alá került.

Ugyanakkor tudjuk, hogy a katolikus magyarság oroszánrésze Baranyában él. Ebben az időszakban Bácskából jártak át katolikus lelkészek szó szerint elhivatottságból, Vörösmarra főleg. A többi faluban a békefenntartókkal érkező tábori lelkészek a lehetőségek szerint látták el a lelkigondozást a horvát és magyar hívek körében egyaránt. Ez időben tudtommal az eszéki központi templomban tartottak magyar nyelvű szentmiséket. Ezeket a liturgiákon részt tudtak venni a Baranyából menekülő magyarok is. Ezeket a szentmiséket is főtisztelendő Varga atya mutatta be.

A háború utáni nehéz újraindulás az élet minden területére igaz, így az egyházi életre is. Varga atya továbbra is pasztorizálta a magyar közösségeket, de előrehaladott kora és meggyengült egészsége miatt kevesebb feladatot tudott vállalni. Különben Varga atya - ezt zárójelben mondom – most, szeptember 6-án távozott el az élők sorából, és 8-án helyezték örök nyugalomra a đakovói temetőben. Ezért monsieur Marin Srakić püspök atya újra nehéz feladat elé került, hiszen ekkor még továbbra sem volt magyar hivatás. Így ezt az úrt csak egy más püspökségből való pappal tudta betölteni, akit azóta inkardináltak a đakovói püspökségbe. Ezt a püspök úr személyében oldotta meg. Jelenleg 3-5, főleg magyar lakta falut látok el Baranyában, kinevezett plébános vagyok Kiskőszegen, Vörösmarton és Csúzán, de szükség szerint Darázson és Dárdán is misézek magyarul. Azóta hála istennek, Kiskőszegről és Vörösmarról is van hivatás. Kiskőszegről Andrassy Gyula személyében, akit 2006-ban szenteltek pappá, és aki most Hercegszőlösön működik, oldallagos filiáléjai magyar lakta települések: Karancs és Sepse. Vörösmarról Kirhofer Róbert személyében, akit pedig 2010-ben szenteltek pappá, aki petárdai plébános, oldallagos filiáléja magyar lakta település: Újbezdán. Rajta kívül van egy nagyszeminaristánk, Almási Róbert, aki teológiai tanulmányainak ötödik évében van, aki, ha minden jól megy, két év múlva újmiséssé lesz. Tanulmányait személyesen is

követem, tekintettel, hogy a plébániai hívek közé tartozik, személyes beszélgetéseink alkalmával többször kijelentette, hogy elhivatást érez a lelkészi munka iránt. Ebben az elhívásban igyekszem támogatni.

Dicséretre méltó érsekeink álláspontja, beállítottsága, ami a magyarságot illeti, úgy a jelenlegi érsekünk monsieur Đuro Hranić, mint a nyugdíjazott monsieur Marin Srakić érsek úré is. Ez legjobban a gyakorlatban mutatkozik meg, hiszen magyar lakta közösségekbe magyar ajkú lelkészeket helyeznek.

Nem tudom, mennyire tudják az urak, hogy Hercegszántón annak idején - az se magyar - a kalocsai püspöknek horvát lelkésze volt, és magyar lelkészt helyezett oda a kalocsai püspök, és ezért a hercegszántói fél falu, tekintettel arra, hogy sok ortodox volt, áttért az ortodox vallásra.

Ugyanez megtörtént Maradékon, az pedig magyar katolikus falu volt, ez a Szerémségben van, tehát a Vajdaságban. Ott még nem helyeztek el magyar lelkészt, pedig volt magyar lelkészüik, a fél falu áttért reformátusságra. Sajnos annak idején voltak ilyen dolgok. Az elmondottak alapján látható és érezhető, hogy a magyar katolikus hívek lelki gondozása sokkal jobb, mint pár évvel ezelőtt, már ami a papság létszámát illeti.

Ezeket a pozitívumokat beárnyékolja néhány negatívum, amit szintén nem hallgathatok el. Ezek részint a saját tapasztalataim. Minden településen megfigyelhető a magyarság fogyatkozása, amit az egyházi anyakönyvek statisztikája is igazol. Sokkal több a temetés, mint a keresztelés.

Megfigyelhető az is, hogy magyar szülők már nem tartják fontosnak gyermekeik magyar nevelését. Ez az állítás leginkább Kiskőszegre és Csátra igaz. A vörösmarti zárt közösség helyzete a következő. Az általános iskolát helyben végzik el, míg a középiskolai tanulmányaikat Magyarországon vagy Eszéken, a Magyar Központban, ezáltal viszont horvát nyelvtudásuk marad hiányos, ami gátolja őket, hogy megfelelő munkát kapjanak. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon keressenek munkalehetőséget, vagy pedig növelnék a hazai munkanélküliek számát. Továbbá hatalmas gazdasági migráció tapasztalható az utolsó pár évben. Nem tudom, a református lelkész kollégák tudják-e, hogy állítólag Baranyát havonta tíz család hagyja el. Ezt tessék beszorozni.

Bár a Katolikus Egyház hivatalosan nem politizál, híveinkkel tapasztaljuk, hogy a magyar öntudat megerősítését gátolja a politikai pártok, illetve a politikai érdekszervezetek megosztó működése is. Nem tudom, meglehet, azért is helyeztek kettőjük közé, hogy én játsszam a kéksisakost a két érdekszervezet között. (*Derűlttség.*) Mind a két szervezettel jóban vagyok.

Ha az ezeréves magyarság történetét nézzük, azt láthatjuk, hogy amíg a Szent István-i egyesítő politikának köszönhetően a magyarság nemcsak fennmaradt, hanem meg is erősödött a szlávok és a germánok által körülhatárolt Kárpát-medencében, addig a mai hivatalos magyar politikának arra kellene törekednie, hogy a kisebbség magyarsága el ne tűnjön. Ezt sajnos egyelőre nem tapasztaljuk. Köszönöm szépen. Ezt megint katolikus szemszögből nézem.

Megemlítem, hogy a kollégám mondta, hogy mennyit is kaptatok: 180 millió forintot. Én Batinán 12 éve működöm, Kiskőszegen és Vörösmarton. Ha hadarok, szóljanak rám, akkor lassítani fogok. A batinai kisközségi templomot tataroztam, 2,5 millió kunát szereztem Németországból, Horvátországból, a horvát kormánytól, a gyakovári püspökségtől is. A napokban fejeztük be a vörösmarti templomot kívülről, te láttad, János. Jelenleg most csinálják a vörösmarti parókiát, most körülbelül 1 millió kunánál tartunk. Tessék beszorozni negyvennel! A horvát kormánytól, sem az MSZP-től, sem a Fidesztől - ezt megmondhatom, mert én a Katolikus Egyház tagja vagyok, lelkész vagyok, a Katolikus Egyháztól függök (*Közbeszólás: Magyar kormánytól.*) -, a magyar kormánytól, oké, elnézést, én összviessz kaptam 10 ezer

kunát az Illyés Alapítványtól. Én nem tudom, kihez kell fordulni, hova kell kopogni. Ugyanakkor statisztika, azt hiszem, a kollégák tudják, Lajcsi is tudja, a püspök úr, egyszer prédikált nálam, a katolikus templomban, ami miatt majdnem a fejemet levágták, tudod jól, hogy én nyitott vagyok a reformátusok felé is. Sőt, én egy olyan közösségből jövök, ahol hat-hét nemzettel nőttem fel, öt-hat vallási felekezet volt, tehát én nem vagyok zárkózott. De 9396 katolikus van Horvátországban, 3440 református. Én tízezer kunát kaptam. *(Közbeszólás: Magyarok?)* Magyarokról beszélek, persze, magyarokról. Elnézést kérek, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, tisztelendő úr. Mi is úgy látjuk itt, a bizottsági ülés során, hogy nem véletlen az ön helye ott az asztalnál, ahol ül. Nagy tisztelettel felkérem hozzászólásra Palizs-Tóth Hajnalkát, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának a vezetőjét. Mielőtt megadnám a szót, nagyon nagy tisztelettel köszönjük önnek az eddig is végzett munkáját itt, a bizottsági ülésen, hiszen mint tolmács kezdett el segíteni nekünk. Még egyszer köszönöm szépen, hogy a polgármester-helyettes úr és zsupán úr szavait tolmácsolta felénk. Köszönöm szépen.

Palizs-Tóth Hajnalka, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának vezetője

PALIZS-TÓTH HAJNALKA, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának vezetője: Nagyon szívesen, és köszönöm a lehetőséget. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Megpróbálom katonásan betartani a rendelkezésemre álló öt percet. A Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodája 2013. március 20-a óta működik két munkatárssal. Én mint irodavezető, jogász végzettségű vagyok, illetve a kolléganóm közgazdász végzettségű. Kiemelném azt, hogy mindketten horvátországi magyarok vagyunk. A hálózat minden irodában ezt szorgalmazza, hogy a munkatársak úgymond helyi emberek legyenek. Úgy gondoljuk, hogy így jobban be tudjuk tölteni azt a szerepet, amit ránk szabtak, ránk bízta.

Bár a fő tevékenységünk a magyarországi kis- és középvállalkozók Kárpát-medencei piacokra segítése, illetve konkrét esetben horvátországi piacra segítése és ebben minden információ és egyéb gazdasági szolgáltatás megadása, nagyon fontos része a működésünknek, illetve a tevékenységünknek az, hogy a helyi, adott esetben a horvátországi magyar vállalkozókat szólítsuk meg, illetve őket is segítsük az itteni boldogulásukban, gazdálkodásukban. Általánosságban még elmondanám, hogy eddig a bő másfél év alatt 592 megkeresés jött az irodánk felé. Ennek körülbelül kétharmada magyarországi megkeresés, a többi viszont vagy horvátországi, vagy a Kárpát-medence más országaiból jövő megkeresés. Az eddig ismertté vált cégalapítások száma 13, ez nyilván csak az irodánk által alapított cégeket jelenti, ennél azért több van. Magyar tulajdonban lévő cégekre gondolok, illetve 15 sikeres üzletkötést bonyolítottunk, illetve segítettünk hozzá ahhoz, hogy megtörténjenek.

Az üzletkötéseken, illetve a praktikus segítségnyújtáson kívül szakmai programokat is rendezünk. Összesen kilenc szakmai program keretein belül 22 rendezvényt sikerült megvalósítanunk. Ebből a horvátországi magyar kisvállalkozóknak 9 szakmai rendezvényt sikerült megszerveznünk. Ebben a viszonylatban talán a legfontosabb lenne, vagy fontos lenne azt is kiemelni, hogy az első lépésünk az volt, hogy a horvátországi magyar gazdasági társulásokkal vegyük fel a kapcsolatot, és általuk próbáljuk megszólítani a horvátországi magyar kisvállalkozókat. Ezek elsősorban a Horvátországi Magyar Vállalkozók Szövetsége, illetve a HMDK Gazdakör. Mi mindkét szervezettel nagyon jól együttműködünk. Általuk vagy elsősorban általuk 45 magyar kisvállalkozóval sikerült valamiféle kapcsolatot teremteni. Ebből olyan 25 mezőgazdász, illetve mezőgazdasággal

foglalkozó vállalkozó. Ennél sokkal több horvátországi magyar kisvállalkozó Horvátországban nem is nagyon van, hiszen csak 14 ezren vagyunk. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy jó úton járunk. Mi a horvátországi magyar vállalkozók, az úgynevezett Wekerle Vállalkozói Kör szakmai programon belül tömörítjük őket, illetve rendszeresen tartunk összejöveteleket, ami elsősorban ilyen klubszerű összejövetel, de itt mindig egy-egy szakmai előadást is szervezünk, illetve most az utolsó ilyen Wekerle-körön vendégül láttunk a Vajdaságból - a Vajdasági Irodák közreműködésével - vajdasági magyar kis- és középvállalkozókat is. A Wekerle Körrel kapcsolatban még kiemelném, hogy a hálózatban egy egyedülálló programot sikerült megvalósítanunk. Szerveztünk az eszéki főkonzulátus támogatásával decemberben egy jótékonysági koncertet, ahol a vállalkozók adományaiból egy olyan horvátországi magyar egyetemistát támogatunk, aki úgy döntött, hogy Horvátországban szeretné folytatni a tanulmányait. Ezt a Wekerle Kört most hétfőn, az eszéki magyar hét egyik rendezvényeként szerveztük meg, ahol az ösztöndíjátadásra is sor került. Talán a jegyzőkönyv kedvéért: Ferencz Inez laskói egyetemistáról van szó. Főkonzul úr támogatása megvan, mindig jelen van minden Wekerle Vállalkozói Körön, és örömmel mondhatom el, hogy a jövőben is támogatni fogja a főkonzulátus ezt a programot, úgyhogy mi az idén is meg szeretnénk szervezni decemberben ezt a jótékonysági koncertet, és talán jövőre már két egyetemistát is tudunk támogatni.

Ezen kívül az irodánk hat horvátországi magyarnak biztosított munkalehetőséget, illetve munkát. Itt meg kell jegyezzem, hogy sajnos sokkal több embernek tudtunk volna segíteni munkához jutni vagy munkát találni, csak itt egy nagy probléma van, és ezt a kérdést majdnem minden előttem szóló is valamilyen szemszögből megközelítette. Az a nagy probléma, hogy nagyon kevés olyan magyarul és horvátul egyaránt jól beszélő horvátországi magyar szakember van, akit mi tudnánk ajánlani. Úgyhogy kerestek már mérnököt, jogászt, közgazdászt, különböző profilú szakembereket, jól képzett szakembereket, sajnos nem sok olyan embert tudtunk ajánlani, aki horvát és magyar nyelvtudással rendelkezik és egyetemi diplomája, oklevele is van. Úgyhogy innen is jött ez az ötlet, hogy támogassuk legalább azokat a fiatalokat, akik úgy döntöttek, hogy itt tanulnak tovább.

Még kiemelném, hogy jó viszonyokat ápolunk a zágrábi magyar nagykövetséggel, illetve itt gondolok elsősorban a külgazdasági szakdiplomatára. Valósítottunk már meg több programot is, illetve ha egy-egy megkeresésben nem tudunk segíteni, akkor a zágrábi kolléga megteszi, és ez igaz fordított esetben is. Kapcsolatunk van a Zágrábi Magyar Intézettel és a már említett eszéki főkonzulátussal, de horvát viszonylatban is nagyon jó kapcsolatokra tettünk szert. Tényleg, például nem minden irodára jellemző az, hogy teljesen pozitív légkör uralkodik az iroda iránt, illetve a működési rend iránt. A horvát kamarai rendszerrel, itt elsősorban gondolunk a Horvát Gazdasági Kamara eszéki kamarájára, kiemelkedően jó kapcsolatunk van, illetve az Eszék-Baranya megyei önkormányzattal, itt elsősorban a gazdasági osztályra gondolok, és Eszék város önkormányzatával, illetve annak gazdasági osztályával. A gazdasági főosztályvezető asszony előadást tartott most hétfőn a Wekerle Körön a vajdasági vállalkozóknak a befektetési lehetőségekről.

Ugye azért esett a választás Eszékre, hogy Eszéken legyen a mi irodánk, mert a magyarság talán 90 százaléka itt él ezen a vidéken. De ettől függetlenül mi Horvátország egész területét lefedjük a tevékenységünkkel, úgyhogy ha olyan megkeresés jön, hogy Tengermellékre, illetve Dalmáciába szeretnének menni a vállalkozók, akkor oda is elkísérjük.

Egy úgynevezett országjárás program van, ez Magyarországon volt. Egy-egy kamarával be szoktunk mutatkozni a magyarországi vállalkozóknak, és elmondani négy percben azt, hogy miért érdemes vállalkozni a mi régióinkban. Akkor majdnem

irodavezető kollégám azzal kezdte, hogy hát az én térségemben mindenki beszél magyarul, minden irodában mindenki beszél magyarul, így nyelvi nehézségek nincsenek. Mi sajnos ezt nem tudtuk, én ezt nem tudom elmondani. Én azt szoktam mondani, hogy bár sajnos nálunk majdnem egy irodában sem beszélnek magyarul, az irodavezető vagy az asszisztens szívesen elkísérik oda, ahová el szeretnének jutni.

A jövőképről szeretnék még egy-két gondolatot. Nem tudom, hogy tudják-e, hogy a mi hálózatunk szolgáltatásai teljesen ingyenesek, regisztrációhoz nem kötöttek. És nagyon fontosnak tartanám én mint irodavezető tapasztalatból azt, hogy ez így is maradjon. Ahhoz, hogy tényleg a Kárpát-régióban tudjunk működni, ahhoz tudjuk, hogy az elsődleges cél a magyar-magyar kapcsolat, ugye egyes országokon belül mi is mindig először a magyar vállalkozót keressük meg. Ha ilyen nincs, akkor nézünk körül tovább. Nagyon fontos lenne, hogy ez a szolgáltatás maradjon ingyenes, mert különben szerintem, ismervén a gazdasági körülményeket és a kisvállalkozók ügyeit, bajait valamelyest itt Horvátországban, de Magyarországon is, szerintem ez nagyon hátrányosan hatna az iroda, merem úgy mondani, hogy eddigi sikeres működésére és a hálózat működésére is.

Ezen kívül úgy gondolom, hogy a legfontosabb a regionális magyar-magyar kapcsolatok, illetve együttműködéseknek az ápolása. Bár a gazdaságban ezt a szót nem nagyon használják, de azon kell dolgozni, ez most ezen a mi hétfői Wekerle Körünkön is kiderült, hogy nagyon hasznosak az ilyen találkozások akár erdélyi, felvidéki, kárpátaljai vállalkozókkal is, és nemcsak azért, hogy mi most együtt vacsorázzunk, vagy elbeszélgessünk a közös múltunkról, hiszen azért vannak kulturális és egyéb programok, hanem tényleg könnyebben hisz az ember egy nemzettársának. És szerintem a kapcsolatok így könnyebben kialakulnak.

Ami még nagyon fontos, az az oktatás, illetve az, hogy magyarokat, fiatalokat arra próbáljunk ösztönözni, hogy egyetemet, főiskolát végezzenek és Horvátországban is minél több vezető pozíciót tudjanak betölteni, és akkor attól függetlenül, hogy 14 ezren vagyunk, szerintem megvan a jövője ennek a kis magyar közösségnek itt Horvátországban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, irodavezető asszony. Annak fényében is köszönjük, hogy a magyarság megmaradása nemcsak oktatási és kulturális kérdés, hanem gazdasági kérdés is, ennek fényében is köszönjük a tájékoztatóját. Főkonzul úr!

DE BLASIO ANTONIO főkonzul: Köszönöm szépen. Én csak egy mondatot szeretnék hozzátenni ehhez a tájékoztatóhoz. Kérem a tisztelt bizottságot, minden egyes tagját, hogyha bárhol szóba kerül ennek az irodahálózatnak a jövője, ami most ugye a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz tartozik, akkor ezt nemzetpolitikai kérdésként is kezeljék, ne csak gazdasági ügyként. Ne csak úgy kezeljék, mint ami a Magyar Nemzeti Kereskedőház tajvani tevékenysége, ahol ki tudják fizetni a magyar cégek azt a szolgáltatást, amit ott nyújt a kereskedőház ahhoz, hogy bekerüljön a tajvani piacra. Itt, ahogy ezt az irodavezető asszony is mondta, vagy nem tudják megfizetni, vagy akkor olyan helyre mennek, ahol a befektetett pénz jobban hasznosul. Ez nemzetpolitikai kérdés is, hogy a magyar vállalkozók - mondjam azt, hogy a - gazdasági határokat bővítsék. Tehát valahol a trianoni fájdalmat gazdaságilag ellensúlyozzuk, és bővítsük ki a határainkat a gazdasági tevékenységünkkel úgy, hogy a magyar-magyar kapcsolatokat vigyük túl a határokon, és próbáljuk meg az országhatárokat még kijebbi tolni, egész odáig, ahol magyar vállalkozó egyáltalán létezik a Kárpát-medencében. Úgyhogy ebben kérem a segítségüket, mert nagyon fontos lenne, hogy ez továbbra is maradjon olyan nemzetpolitikai kérdés, mint ami eddig is volt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Annak tükrében, hogy jelentős időbeli csúszásban vagyunk, óvatosan kérdezem képviselőtársaimat. Természetesen egyáltalán nem megakadályozva azt, hogy véleményüket elmondják, vagy kérdéseket tegyenek fel a jelenlévőkhöz, de most van itt a lehetőség arra, hogy véleményt formáljanak, illetve kérdezzenek. Szabolcs Attila alelnök úrnak adom meg a szót.

Képviselői hozzászólások

SZABOLCS ATTILA (Fidesz): Igen, elnézést, tényleg nem időhúzás, csak nem tudom, hogy a továbbiakban ugyanebben a körben leszünk-e jelen. Itt az eddig elhangzottakról néhány észrevétel: szomorúan hallottam itt a szóváltást a két magyar szervezet között, amikor ezt máskor is szóvá teszem, akkor mondják, hogy nálatok sincs másképp. Csak annyi különbség van, hogy egyelőre a csonka-Magyarországon még többségben vagyunk. Tehát ott nem ilyen súlyú kérdés a nemzeti megmaradás kérdése. Nagyon egyetérték a tisztelendő úrral, amikor azt mondta, hogy sok embert eltaszít nemcsak a politikától, hanem jó értelemben a magyarkodástól is esetleg, tehát a magyarság vállalásától az, hogy a két meghatározó szervezet így – mondjuk – nyírja egymást. Nagyon örülnék, ha ez a felajánlott kéz tényleg a másik kézzel összetalálkozna, mert az az egész magyarságnak hasznot hozna.

A másik, hogy köszönöm szépen ezt a kis brosúrát. Ebben van két olyan lap, hogy a tárgyi kulturális örökség ápolása, szellemi, kulturális örökség ápolása. Nem tudom, tisztában vannak-e azzal, hogy Magyarországon van egy hatályos jogszabály a hungarikumokról, a helyi és a nemzeti értéktárról. Biztatom önöket, és ez nem csak mostani magyar határokon belüli lehetőség, hogy gyűjtsék össze azokat az értékeket. Ez lehet épített örökség, lehet egy személy, lehet egy olyan tárgy, Rubik-kocka, lehet egy nagyon jellegzetes, népszerű és speciális rendezvénysorozat, a mohácsi busójárás, csak példát mondok, ami van, és nyilván ezek egymásra épülnek, tehát először a helyi, utána ez lehet a nemzeti és végül a legmagasabb csúcs, ha ezt hungarikummá lehet nyilvánítani, mert ezzel is nagymértékben hozzá lehet járulni a kulturális, mindenféle múltunk őrzéséhez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. A bizottság más tagja kíván-e szólni? *(Jelzésre:)* Ander Balázs képviselő úr! Segítséget szeretnék kérni, egy működő mikrofont adjunk át. *(Megtörténik.)*

ANDER BALÁZS (Jobbik): Nagyon szépen köszönöm. Valóban döbbenetes és végtelenül elszomorító ez a megosztottság, amivel itt találkozhattunk. Nem tisztem nyilván itt igazságot tenni, viszont talán egy kis gyógyír lehetne a dolgokra, különösen az anyagi erőforrásokat illetően, hogy két évvel ezelőtt a Somogy Megyei Közgyűlés elnöke, Gelencsér Attila tulajdonképpen egyfajta csodafegyverként számolt be egy beszámolója során az európai térségi társulások létrejöttéről, az ezekhez fűződő lehetőségekről. A mostani uniós költségvetési ciklus mintegy 3 százalékát érinti az a forrás, amit oda csoportosítanak, körülbelül 12 milliárd euróról van szó. Ha emlékeim nem csalnak, akkor Európában összesen valami 21 ilyen működött, egyébként kifejezetten mintha a szétszabdalt Magyarországra, a szétszabdalt Kárpát-medencére szabták volna ezeknek a működését. Projektötletek kellene. Egyébként az akkori ismertető szerint nagyon egyszerűsített az ügymenet. Létezik is ilyen Magyarországon, a Pannon ETT, viszont az a szlovéniai Lendvát érinti, illetve ha jól emlékszem, 49 magyarországi önkormányzatot.

Most főként a kormánypárti képviselőtársaimhoz intézném a kérdést: nem lehetne esetleg ebben gondolkodni, valami hasonlót létrehozni? És akkor a regionális

magyar-magyar kapcsolatok is talán felfelé ívelhetnének még jobban, mert az aktivitás bámulatos, hihetetlen, csak gratulálni tudok hozzá. Ezt viszont akkor támogatni kellene anyagi erőforrásokkal. Nagy átlagát tekintve tegnap este még megnéztem, talán 30-31 ilyen ETT működik most Európában. Átlagosan legalább 100 milliárd forintos összeg juthat egy-egy ilyenre, ami tulajdonképpen egy fél vagy harmad regionális kooperatív program összege. Ki kellene használni az utolsó fillérig. Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Végigszaladunk, ha vannak észrevételek, és majd utána lehetne reagálni. *(Andócsi János: Bocsánat, mi is tudhatnánk, hogy mely szervezet, melyik párt képviselője szól hozzá?)* Bocsánat, elmondom. Szabolcs Attila alelnök úr a Fidesz-KDNP-frakciószövetség tagja, Ander Balázs képviselő úr a Jobbik képviselőjében kérdezett, és úgy látom, Szávay István kíván szólni, jobbikos képviselő. Tessék, parancsoljon, képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelettel üdvözlöm én is önöket, köszönjük szépen a meghívást és a kedves vendéglátást. Én magam egyébként annak idején több alkalommal is személyesen sürgettem a parlamentben az eszéki konzulátus újrainvitását, ennek ellenére – nyilván a nemzeti együttműködés szelleméhez méltóan – ellenzéki képviselőként nem voltam kívánatos vendég a konzulátus újrainvitálásán, már csak ezért is nagyon örülök, hogy most itt lehetek, láthatom ezt az épületet, és itt találkozhatok önökkel.

Ami itt elhangzott, szerintem mindnyájunkban megfogalmazódtak gondolatok. Most főleg Juhász Sándor és Andócsi alelnök urakhoz szólnék, bár lehet, hogy talán szerencsésebb lett volna ezeket a kérdéseket különválasztani az egyházi és az üzleti beszámolóktól. Azt hiszem, hogy ebben az ügyben nem a mi bizottságunk fog tudni segíteni vagy igazságot tenni. Mi talán azon gondolkodhatunk el, hogy hogyan tudjuk, hogyan tudunk valamilyen formában segíteni abban, ha máshogy nem, azzal, hogy most is teremtettünk egy közös fórumot arra, hogy mind a ketten el tudtak jönni, és talán ez a mai beszélgetés valamilyen formában tovább mehet annak a felajánlásnak a mentén, amit Juhász elnök úr megtett. Hogy mennyire gondolja komolyan, azt ő tudja, hogy mennyire fogja ezt komolyan fogadni a másik fél, azt meg majd ők fogják eldönteni.

Azt azért kénytelen vagyok megjegyezni ugyanakkor, hogy a magyar kormánynek is azért van ebben felelőssége. Úgy látjuk, és soha nem is rejtettük ezt a véleményünket véka alá, hogy a magyar kormány sajnos nemcsak itt, hanem egyik-másik környező magyar közösségben sem olyan nemzetpolitikát folytatott, amely ennek a vitának a felszámolását, sokkal inkább az elmélyítését segítette elő.

Amit konkrétan kérdezni szeretnék - sok minden lett volna, de most már nem kívánom az időt húzni, ráadásul egy-két dolog szóba is került, ez a kisköszegi történet például érdekelt volna, de erre már ne menjünk vissza -, csak egyetlenegy helyi aktuális ügy mindkettejüktől, mert lehet, hogy másképp gondolják, hogy a bellyei járásban a választmányokat miért szüntették meg. Ez konkrétan nagyon érdekelne.

Beer tiszteletes úrtól, plébános úrtól azt szeretném kérdezni azzal kapcsolatban, hogy említette, hogy nem érkezett magyar állami segítség a magyar gyülekezetek templomainak... *(Beer Gergely: A katolikusra gondoltam, a katolikus felekezetre gondoltam. Arra, hogy Magyarországról Horvátországba...)* Akkor én egy kicsit félreértettem. Az külön megérne egy kört, de ne menjünk bele. Azt szeretném kérdezni, hogy valamilyen formában a magyar államhoz, a Bethlen Gábor Alaphoz, bárhova máshova fordultak-e, mert ezt talán esetleg érdemes lenne megtenni, és ez ügyben talán mi is szólhatnánk egy-két jó szót. Egy pillanatra visszatérnék, mert nem volt teljesen világos ez a 3 millió kunás történet, mert elnök

úr is beszélt erről, illetve zsupán úr, a polgármester úr is beszélt erről, hogy pontosan miért kellett ezt a pénzt visszaküldeni, miért nem lehetett felhasználni. Mind a ketten beszéltek erről, de... *(Szabolcs Attila: Nem költötték el.)* Bocsánat, ez tényleg érdekelne. Ez nagy problémaként felmerült, de nem lett teljesen kibontva ez a történet, pedig ez azért több mint furcsa a számomra.

A Kárpát Régió Üzleti Hálózattal kapcsolatban pedig annyit kérdeznék, hogy korábban szóltak arról kormányzati ígéretet, bár a Jobbik programjának központi eleme volt, hogy a határon túl is próbáljunk munkahelyeket teremteni, hogy nem nagyon látjuk azt, hogy túl e hálózat működtetésén, ami helyben persze nyilván fontos, de Magyarországról hogyan történik annak az ösztönzése, hogy adott esetben vállalkozók érkezzenek ide, befektessenek vagy munkahelyeket teremtsenek. Nem nagyon látom, szoktam olvasni mind a két horvátországi magyar sajtót, de sajnos nem nagyon találkozom olyan hírekkel, hogy X. Y. vállalkozó idejött Magyarországról, és bármilyen formában befektetett vagy munkahelyeket teremtett volna. Ez ügyben van valami előrelépés, vagy ha nincs, akkor miért nincs, ha van, akkor mi az? És elnézést, ha nem tudok róla. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még a képviselők közül más, aki kérdezni kíván? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor meg fogom adni válaszára a lehetőséget. Többségében azért véleményeket hallottunk, de voltak konkrét kérdések, itt van Ander Balázs képviselő úr kérdése az üzleti világra nézve, illetve a főkonzul úr jelezte mellettem, hogy a hárommillió kunás történetre is rá kíván egy kicsit világítani. Utána természetesen önöké a szó. Főkonzul úr segítségét kérem.

További hozzászólások

DE BLASIO ANTONIO főkonzul: Köszönöm szépen. Én nagyon gyorsan mondom: ETE, Európai Területi Együttműködés. Mondjam azt nem kis büszkeséggel, hogy a magyarországi ETE-knek az etalonja Pécsről indult el, a szerződéseket most dolgozták ki, sajnos Horvátország vonatkozásában, ahol a település mint olyan nem létezik önálló döntéshozóként, nem tudom, mennyire ismerik vagy mennyire nem, a járási szint az, amelyik csatlakozhat ilyenhez, a falu már nem. Magyarországon azért van annyi település, mert a település önmaga eldöntheti, hogy csatlakozik vagy nem, Magyarországon törvény is van erre, tehát Magyarország megtette mindazt, ami az Európai Területi Együttműködésre vonatkozó törvényi háttér, Horvátországban ez sajnos hiányzik.

A szábor döntött arról, hogy ez működhet, de a végrehajtási utasítás nem történt meg a mai napig. Tehát sem Eszék, sem más nem csatlakozhat addig, mert nincs meg, hogy hogyan csatlakozzon ehhez. Ott állnak készenlétben, az Ambrus alpolgármester lett volna az, aki egyébként erről sokat tudna mondani, mert ő pont a gazdasági alpolgármester, nem csatlakozhat sajnos addig, amíg erre a központi döntés meg nem születik, hogy hogyan történjen ez. Sajnos itt állunk, és ez befolyásolja a magyar-magyar pályázási lehetőségeket is. Remélhetőleg az Európai Parlamentben a képviselőtársak majd valamit tesznek az ügyben, hogy rákényszerítsék a horvát kormányt meg a horvát parlamentet, hogy ebben az ügyben valamit tegyen. Esetleg Juhász úr ebben eljárhat, hogy történjen már valami az ügyben, mert áll az ügy, és nem tudunk európai együttműködési programokat létrehozni.

A másik, amit szerettem volna a bellyei járás ügyében, hiszen a laskói ügy a bellyei járáshoz tartozik, ott a bellyei járás volt az, aki elnyerte ezt a pénzt, ha jól tudom, de sajnálatos módon ott a területen területi tulajdonjogi problémák vannak.

Én úgy tudom, hogy a MESZ-nek van ott bizonyos területe, arra akarnának építeni, és emiatt vannak ott problémák, mert nyilvánvalóan a járás nem akar a MESZ területére építeni egy ingatlant. Ezt a tulajdonjogi dzsuvát kellene megszüntetni ott ahhoz, hogy működjön a dolog. Addig nem fog működni a dolog, amíg van egy más tulajdonosa a fő területnek és más tulajdonosa esetleg a felépítménynek. Tehát nem működik ilyen módon. Ebben kéne megegyezni, ebben sajnos nem tudtak a mai napig. Én legalábbis így tudom, hogy eddig nem tudtak ebben megegyezni.

Még annyit hozzátennék Szávay úrnak a megjegyzéséhez: én ugye a magyar államot, Magyarországot képviselem itt. Én a magam részéről úgy gondolom, hogy mindent megtettem azért, hogy mind a két szervezettel ugyanolyan viszonyban legyek, mind a MESZ-szel, mind a HMDK-val. Én képviselő urat azonnal, ahogy a képviselői megbízatását megkapta, megkerestem, gratuláltam, elbeszélgettünk. Azóta filmszakadás van az ő részükről, én mindent megpróbálok azért, hogy ők ugyanolyan viszonyban legyenek velem, mint bárki más ezen a területen. Sajnos engem ők nem szeretnek. Hogy miért, az még nem derült ki, majd egyszer talán kiderül, hogy engem miért nem szeretnek. Nem szeretnek. A magyar hétre külön küldtem meghívókat, kértem, hogy az újságjukban jelentessék meg. Semmi. Egyszerűen letiltottak mindent, ami a főkonzulátus tevékenységével kapcsolatos. Nem jelentetik meg, nem kapunk semmiféle lehetőséget, sőt a saját tagszervezetük erre vonatkozó hirdetési szövegét, ami a szombati eszéki magyar napra vonatkozott - ez a Népkörnek a szövege -, még azt is meghúzták abban a vonatkozásban, ami a magyar hétre vonatkozott volna. Sajnálatos módon. Mit lehet ilyenkor tenni? Várom a jó tanácsokat, mert nekem kimerült a fegyvertáram sajnos.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Irodavezető asszony kívánt reagálni. *(Szávay István: Bocsánat, azért az legyen világos, bár azt hiszem, hogy mindenki számára az, csak a jegyzőkönyv számára is mondom, hogy távol álljon tőlem, hogy személyesen önhöz szerettem volna intézni a szavaimat. - De Blasio Antonio: Természetesen.)*

PALIZS-TÓTH HAJNALKA, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Eszéki Irodájának vezetője: Én a hálózat működéséről, illetve arról, hogy magyar vállalkozókat hogy lehet ösztönözni arra, hogy megkeressenek bennünket, illetve hogy külföldön befektessenek, irodavezetőként nem nyilatkozhatom, gondolom, hogy nem én vagyok az a személy, aki erről dönt. Én tudok javaslatokat tenni, illetve azt tudom elmondani, hogy ez idáig az országjáró program bizonyult sikeresnek, minden ilyen program után növekedett a megkeresések száma, és azt tudom javasolni, hogy minden olyan csatorna, akár a kamarai rendszer, akár a bizottság magánüzleti vagy egyéb kapcsolatain keresztül is népszerűsítse ezt a lehetőséget, illetve hálózatot. Ezen felül én erről nem tudok mit mondani. Valahogy megtaláltak bennünket, az azért úgy tűnik, hogy elég sokan igen, mert szinte 600 megkeresésünk volt - én most csak az eszéki irodáról beszélek - az elmúlt másfél évben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még, aki szólna? Juhász úr és Andócsi úr is. Mind a kettőjüket nagy tisztelettel arra kérem, ha lehet, akkor nagyon röviden és pontosan igyekezzenek válaszolni. Az oktatási élet szereplői körülbelül egy órája várnak kint ránk, ezért is kérem önöktől a mértéktartásukat. Juhász úr, tessék parancsolni!

JUHÁSZ SÁNDOR, a Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke: Én szeretnék egy-két-három dologra válaszolni. Szeretjük, vagy nem szeretjük a főkonzult? Nem tudom, hogy mondjam, mert a konzulátus megnyitása, ha jól emlékszem,

szeptemberben volt. Sőt, a hatodik, ötödik hónapig mintha nem is létezett volna. Én ahogy tudom, nekem ott mondták, pár hete rákérdeztem, azt mondják, hogy úgy működik a dolog, hogy eljön a főkonzul, eljön a nagykövet, és ilyen volt a szokás Horvátországban mindig idáig, szépen bejelentkezik valahová, és azt mondja, sziasztok, én jöttem, jó napot kívánok. A mai napig a főkonzul úr maga hivatalosan a helyszínt még nem látta. Nem mondta: jöttem, itt vagyok. Találkoztunk itt, ott, amott, mikor parlamenti képviselő voltam, eljött, gratulált. Ez nem olyan dolog, szóval talán itt mind a kettőnknek kellene egy kicsit lépni, és akkor biztos, hogy másképpen alakulnának a dolgok.

Ami a magyar hetet illeti, arról is lehetne egy kicsit vitatkozni. Nem kellene csinálni? Van itt két-három szervezet, amely ezzel foglalkozik, és talán tudunk együttműködni. Szóval ilyen jellegű problémáink vannak, de ezeket mi bírjuk orvosolni. Magát szépen megkértem, próbáljunk egy kicsit leülni beszélgetni, meglátni, hol is vagyunk mi, mit is kellene csinálni. Várjuk azt a lépést, magánál a lépés, ugye, hogy lesz-e ebből valami, vagy nem lesz ebből valami. Le tudunk-e mi ülni, megtaláljuk-e ebben az egészben a helyünket? Mert ha együttműködtünk volna egy kicsit jobban, akkor biztos, hogy a belyei járásnak a hárommilliós költségvetési visszautalását nem ilyen módon magyaroznánk, mert akkor meg is kérdezné valaki, talán mindketten megkérdeznénk, akik aláírtuk a múltbeli járás vezetésével a szerződést. Arról van szó, hogy volt egy magyar ház, felépítettük, megcsináltuk.

Ami a belyei járásnak egyharmad tulajdona, kétharmada meg a MESZ tulajdona. Arra a telekre mi kiharcoltuk, konkrétan Sajó Dénes megbeszélte az előző kormánnyal, a Kosorral, hogy fel fogjuk építeni ezt a kultúrotthont. Horvátországban olyan törvények vannak és olyan összegről volt szó, és ugyanez történik most Laskón a múzeum és a létesítmény körül, hogy csak a járáson keresztül lehet ilyen nagy befektetéseket végezni. Mi megbeszéltük a járással, hogy ez hogy fog körülbelül működni. Fel fogjuk építeni a házat, és ez rögzítve van a szerződésben. Fel lesz építve a kultúrotthon. A régi a miénk marad, amelyben a járásnak egyharmad tulajdona van, a kétharmados tulajdon a száz százalékos tulajdonra el fog menni, az új létesítmény, amely horvát pénzekekből van, a járáson keresztül az be fog kerülni a járás tulajdonába. Ezzel le van rögzítve, ez le van írva, alá van írva.

Miért nem lett megépítve? Nem lett megépítve, mert időközben jöttek a választások, a helyhatósági választások, és az új felállásban a HMDK koalícióra lépett a Glavaš-féle párttal, vagyis a HDSSB-vel, ezt is el kell mondani, a háborús bűnök miatt elítélt Glavaš vezette párttal. Ezek után ők olyan határozatot hoztak, hogy nem kívánunk többet ebbe az épületbe befektetni semmit, de a pénz már lent volt, és akkor volt huzavona, hogy kié lesz, mié lesz, mennyi lesz, hogy fog ez menni, és szépen eljutottunk decemberig, amikor a kormány visszakérte a pénzt, hogy ha van szerződés, rendben vannak a tulajdoni viszonyok, csak egy kis akarat kellene. Meg kellett volna beszélni a két magyar pártnak, hogy igenis támogatni fogjuk, és akkor mindenki biztosan támogatta volna...

ELNÖK: Jó, köszönöm szépen, elnök úr. *(Juhász Sándor: Lehet, hogy hosszú voltam, de...)* Köszönöm szépen... *(Juhász Sándor: De elnök úr...)* Andócsi alelnök úrnak adom meg a szót.

ANDÓCSI JÁNOS, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének alelnöke: Elnök úr, köszönöm. Igyekszem nagyon röviden válaszolni a kérdésekre. Kezdeném az EGTC-vel. A horvát szábor 2013. június 26-án fogadta el az EGTC-törvényt, jómagam is jól ismerem a dolgot. A Pannon EGTC-t nem a szlovének miatt hozták létre, hanem a horvát csatlakozásra hozták létre. Itt a labda a horvát oldalon pattog sajnos. Volt több tárgyalásunk önkormányzatokkal, és tényleg olyanokkal, akik

már láttak európai uniós pénzt és pályáztak, de egyfajta ilyen félsz van tőle. Túl nagyra nőtt, mondják egyesek, hetvenvalahány önkormányzat van a Pannon EGTC-ben. Ettől függetlenül elmondtuk, hogy a horvát fél nélkül úgysem működne az EGTC. Úgyhogy mi bízunk abban, hogy ezt sokáig nem lehet halasztani. Fel kell hogy ismerje a horvát fél is, hogy az európai uniós pénzeket csakis együttműködésben lehet Brüsszelből lehívni. Úgyhogy én nagyon bízom abban, hogy egyfajta decentralizáció elindul Horvátországban. Horvátország nagyon központosított, és fél átadni mindenféle területi joghatást, és ha átadnánk az EGTC-nek, ettől van egyfajta félsz, egyfajta, hogy mondjam, alulinformáltságnak mondanám inkább. Lehet, hogy a jó szándék megvan, és nekünk vannak olyan önkormányzataink, amelyek a mi tanácsunkra - ismernek bennünket - beléptek volna, ott is voltak, de egyszerűen Zágrábból olyan leveleket kaptak, amelyek ezt gátolták.

Még egyszer mondom, Magyarország, igenis főkonzul úr is mindent megtett, a nagykövetség ugyanúgy megtett mindent az EGTC-ért, és itt most már a horvát félnél van a labda. Mi mint HMDK, érdeklődéssel követjük, és volt felénk is megkeresés, és a legjobb tudásunk szerint tényleg megpróbálunk mindent megtenni, hogy a Pannon EGTC horvátországi része is végre meglegyen. Még egyszer mondom, megvan, tavaly elfogadták, június 26-án, csak egyszerűen a végrehajtás hiányzik.

Még egy dolog. A bellyei kultúrotthonról van szó. Nagyon röviden és érthetően, és nemcsak Szávay barátunknak, hanem az összes képviselő úrnak: itt arról van szó, most képzeljék el önök, hogy egy magánterületre vagy egy egyesület területére a horvát állam vásárol egy ingatlant. Később ez egy zsarolható helyzet. Kettő: a fekvése. Egy úgynevezett magyar ház mögött van, valaminek az udvarába rakták be magát a kultúrotthont, maga az elhelyezkedése is hogy kívánnivalót maga után. Azt többször elmondtam, hogy a HMDK lenne az első, abban biztosak lehetnek, hogy támogatná bármely kultúrotthon megépítését, de nem egy magánterületen, nem egy egyesület területén. Még egyszer mondom, itt nem a HMDK-n múlt, hanem egyeseknek hosszabb vagy rövid távú szemellenzős céljai voltak itt, tehát itt nincs semmiféle - probléma van -, csak még egyszer mondom, rajtunk megint csak nem múlt.

Hogy a HMDK kivel van koalícióban, ez egy természetes dolog, mi egy regionális koalícióban vagyunk abban a járásban. A Horvát Regionális Pártnak is itt volt az elnöke, Šišljagić úr az elnöke. Ugyan nagyon furcsa Juhász Sándor szájából, hogy ki mit csinált a háború alatt, úgyhogy én ebbe nem is mennék bele, a HMDK köszöni szépen, nagyon jó viszonyt ápol a főkonzulátussal, a nagykövetséggel. Mindig is jó viszonyban volt, mert a HMDK-nak az volt a célja, hogy a horvát vagy a magyarországi diplomáciai testületeknek az a feladata, hogy megpróbálják érdekérvényesíteni a magyar érdekeket. A HMDK a mindenkori magyar kormánynak a partnere volt, és volt, amikor kevésbé vették igénybe a szolgáltatásainkat, most pedig úgy látom, hogy sokkal-sokkal jobban, és mi ennek nagyon örülünk, hogy egy erős anyaország áll mögöttünk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Tizenöt perc szünetet rendelék el, és utána folytatjuk tovább a bizottsági ülést a második napirendi pontunkkal. Pontos visszaérkezést kérek szépen.

(Szünet: 12.36 - 12.50)

Iskolák, meghatározó civil szerveződések és a horvátországi magyar nyelvű sajtó vezetőinek, képviselőinek tájékoztatója

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Köszöntöm a bizottság második napirendi pontjához érkezett kedves vendégeinket, akik leginkább az oktatási életet és a kultúrát képviselik. Picit már késve is érkezünk, és az első napirend pedig rendkívül sok időt vett igénybe. Sok érdekes tapasztalattal bővült a bizottság tudásanyaga.

Köszöntöm önöket a magyar Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága nevében, és ezennel a második napirendi pontunkat megkezdjük. Ügyrendi bejelentésem lenne, mielőtt átadnám a szót vendégeinknek. Nem volt nagy ellenkezés a bizottság tagjai részéről, de mégis formailag meg kell kérdezzem a bizottság tagjait, hogy ugye természetesen hozzájárulnak ahhoz, hogy mind a nagykövet úr, mind pedig a főkonzul úr tárgyalási joggal vesz részt az ülésen, tehát felmerült kérdésekre ők is válaszolnak, illetve reagálnak. Nyilvánvaló, hogy ez a pontosabb tudásunk érdekében szükséges is volt, és vélhetően szükséges is lesz. Kérem, hogy erről szavazzunk, hogy tárgyalási joggal vesznek részt a bizottsági ülésen. Aki ezzel egyetért? *(Szavazás.)*

Köszönöm szépen, ezt egyhangúlag elfogadtuk.

Engedjék meg nekem, hogy miután a sajtó képviselői kint várakoznak, a bizottsági ülés vezetését az elkövetkezendő percekben Szabolcs Attila alelnök úrnak átadjam.

(Az ülés vezetését Szabolcs Attila, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Nagykövet Úr! Hölgyeim és Uraim! Főkonzul Úr! Én is tisztelettel köszöntök mindenkit, akivel találkoztam, még egyszer köszöntöm. Mint elnök úr említette, most az oktatási intézmények, a sajtó, a különböző kulturális intézmények vezetőinek, képviselőinek a tájékoztatóját hallgathatjuk meg. Először kérném szépen Kovačević Anna, a laskói általános iskola igazgatójának a tájékoztatóját.

Hozzászólások

Stojanovic Dániel (Laskói Általános Iskola)

STOJANOVIC DÁNIEL (Laskói Általános Iskola): Először is köszöntök mindenkit, másodszer pedig elnézést kérnék, Anna igazgatónő sajnos egészségügyi problémák miatt nem tud részt venni. Ezért megkért engem, én Stojanovic Dániel vagyok, a laskói általános iskola dolgozója, és a kopácsi tagozati iskola vezetőjeként szerepelek itt.

Nos, a laskói általános iskoláról mondanék egy-két szót. Egy nagyon hosszú múlttal rendelkező intézményről beszélünk, több mint fél évezredes múltra tekint vissza. Tehát eleinte persze a templomhoz csatlakozott az iskola, tőle függött. Leginkább akkor is, mikor fénykorát élte, Sztárai Mihály reformátorhoz tudjuk kötni ezt, aki eljött, és itt kezdte hirdetni az evangélium tanait. Utána persze sok minden változott. 1964-ig a Templomdombon létezett az iskolánk, ezután pedig a falu központjában 1981-ig egy nagyobb épületben, és 1981-től pedig a mai helyén áll. Az iskolánk központi nyolcosztályos általános iskolaként működik, két tagozati iskola tartozik hozzánk, Várdaróc és Kopács. Kopácson és Várdarócon négyosztályos iskolák vannak, és utána pedig jönnek hozzánk, utaznak 5-től 8. osztályig. A honvédő háború után a központi iskola fel lett újítva, nagyon szép park veszi körül. Tornatermünk még sajnos nincs, úgyhogy kint a szabadtéren tornázunk, meg az ebédlőt használjuk a célokra, ahol a rendezvényeinket is tartjuk meg hasonlókat.

Léteznek ígéretetek, megvan a terv, elvileg a közeljövőben tornateremmel bővülünk, ha teljesülnek az ígéretetek, és megkapjuk a megfelelő támogatást. Sok

problémánk van, itt gondolok az anyagiakra, felszerelésre, de gondolom, mindenki tudja, hogy nem is ez a legnagyobb gond, ami érint a horvátországi magyar iskolákat, hanem a gyerekhiány. Egyre kevesebben vannak, és egyre csökken a diákok száma, akik magyar nyelven szeretnének tanulni.

Az idei tanévben 84 tanulónk van, tehát ide beleszámoljuk a kopácsi és várdaróci tagozati iskolák létszámát is. Kopácson két összevont tagozaton 12 tanuló tanul, méghozzá a tavalyi iskolaévvvel bevezettük a B modell szerinti oktatást. Ez azt jelenti, hogy a magyar nyelv, a természet, az ének, a testnevelés magyar nyelven történik, a matematika, a rajz, az idegen nyelv pedig horvát nyelven. Ezt a szülők kérésére vezettük be, és az történt, hogy idéntől kezdve Várdarócon is úgyszintén bevezettük ugyanezt a B modellű oktatást. Több oka is van ennek, a szülők azt mondták, hogy nem íratják be magyar iskolába a gyerekeiket, mert attól félnek, hogy nem fogják elsajátítani a horvát nyelvet, és nem fognak tudni boldogulni az életben. Mi úgy gondoltuk, hogy erre az lenne a megoldás, hogy a gyerekek tanulnak majd így mind a két nyelven egyszerre. Egyelőre ez jól működik, a szülők felőli visszajelzések pozitívak, és amint mondtam, Várdarócon is ezért történt ez, hogy bevezettük a B modellt.

A kopácsi iskola épülete a legrégebbi az összes iskola közül. A szülőkkal, tanárokkal közösen újítottuk fel, szerintem ez sem mindennapi dolog. Összefogtunk, az iskola támogatott bennünket, és saját zsebből is odatettünk egy keveset, és így sikerült egy kicsit felújítanunk belülről az iskolát. Nagyon rossz állapotban van, a tető szinte veszélyes, és beázik.

A várdaróci tagozati iskolában az idei tanévtől szintén bevezettük a B modellt, 12 tanulója van ennek a B modell szerinti tanításnak. Ezen kívül Várdarócon létezik egy horvát tagozat is, összevont tagozat, az oda járó öt tanuló roma származású. A várdaróci iskola épülete jó állapotban van, de ott is az történt, hogy a szülők összefogtak, és sokat javítottak a helyzeten.

A központi iskolában az elmúlt három tanévben nem iratkozott be egyetlenegy magyar elsős sem. Ez nagyon tükrözi a helyzetünket. 33 gyerek tanul magyar nyelven 4-8. osztályig. Osztatlan osztályuk van, és 22 gyerek tanul horvát nyelven. Ha összegezném, azt tudom mondani, hogy az alsó tagozaton mindhárom iskolában összevetve, 22 diák tanul B modell szerint, 14-en tanulnak horvát nyelven, 3-an magyar nyelven. Ez alsó tagozaton van. A felső tagozaton pedig 30-an magyar nyelven, 13-an horvát nyelven tanulnak. Ha összehasonlítjuk a diákok létszámát a dolgozók létszámával, az elég érdekes. 84 diákra 40-en dolgozunk az iskolában. Ezt most nem úgy kell elképzelni, hogy mindenkinek megvan az óraszám, hanem van, aki még egy iskolában, de van, aki még öt másik iskolában óraadó, és így tudja teljesíteni a normát. Ebből a 40 emberből 31 pedagógus, az igazgató, titkár, könyvelő, házmester, három takarítónő és egy félmunkaidős iskolapedagógus és egy félmunkaidős könyvtáros is dolgozik.

Sok mindenre törekszünk, próbáljuk a közösséget összefogni. Ezt úgy próbáljuk, hogy különböző eseményekkel próbáljuk gazdagítani a közéletet. Itt idetartozik a Kőgyesi Melitta népzenei vetélkedő, amely már 11. alkalommal került megrendezésre, a Mondj el egy mesét! magyar népmesemondó vetélkedő, ünnepélyes minden alkalommal a tanévkezdés, tanévzárás, és egy diákszövetkezet is működik az iskolában, Paprika Jancsi név alatt szerepel. Tehát a gyerekek, amit tudnak, otthonról hoznak, valamit az iskolában is előteremtenek, és akkor különböző ilyen, paprikával kapcsolatos dolgokat árulnak, mártásokat készítenek meg hasonlókat.

Amit szeretnénk elérni, amit szeretnénk, ha lenne, úgy érezzük, hogy ez sokban segítené a mindennapi munkánkat, ez tehát a tornaterem, ami tervben van, és reméljük, hogy lesz is belőle valami.

A másik dolog az, hogy egy saját kis busz is jó lenne vagy legalább a központ tulajdonában lévő kis busz, ha tudnánk közösen használni legalább kirándulásokon vagy színházlátogatás alkalmával. Jó lenne legalább egy szakterem kialakítása, gondolok a biológiára, a fizikára, a kémiára. A kémiai vegyszereket most csak így szekrényben tárolni nem igazán biztonságos a gyerekek közelében. A legalapvetőbb technikai eszközök hiánya is jelen van, ezekre is szükség lenne, és az igazgató azt is odaírta, hogy ismét szeretnénk részt venni a „Karácsony a Parlamentben” című rendezvényen. Ennyit tudnék elmondani így nagyon szűken.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Vörösmarti Általános Iskola titkárának tájékoztatója következik, Takács Livia asszony.

Takács Livia, a Vörösmarti Általános Iskola titkára

TAKÁCS LÍVIA, a Vörösmarti Általános Iskola titkára: Tisztelt Ülés! Tisztelt Bizottsági Tagok! Főkonzul Úr és Meghívottak! Engedjék meg, hogy átadjam a Vörösmarti Általános Iskola igazgatójának baráti üdvözlését és az ő nevében tájékoztassam önöket iskolánk tevékenységéről és célkitűzéseinkről. Iskolánk központi épülete a magyar határhoz közeli Vörösmarton található. Működését itt, valamint körzeti iskola révén a szomszédos Csúzán, a pár kilométerre fekvő Sepsén és egy másik járáshoz tartozó faluban, Újbezdánban fejti ki. Tanulóink létszáma csökkenő tendenciát mutat. Amíg a 2010-2011-es tanévben 125 tanuló volt, addig az idei tanévet már csak 109 diákkal kezdtük. Ez főként gazdasági okokra vezethető vissza. Az alacsony natalitáson kívül a legnagyobb probléma ugyanis az, hogy vidékünkön teljesen összeomlott a gazdaság, nincsenek munkahelyek. Az a kevés, ami van, alulfizetett, nincs megélhetési lehetőség a fiatalok számára. Kénytelenek elköltözni és külföldön munkát vállalni, így utódaink már nem fognak itt iskolába járni. Ilyen körülmények között az iskola léte forog kockán.

Ma már nem elég kitárt karral és repeső szívvel fogadni azokat a szülőket és gyerekeket, akik nálunk kopogtatnak tanévkezdéskor. Ma már karunkat kell nyújtani, kell a hívó szó, és lépéseket is kell tennünk azért, hogy amennyire lehetséges, gyermekeink létszámát megtartsuk, és csak remélni merjük a létszám növekedését. Az iskola körzetében horvát családok is élnek, továbbá az iskola fenntartása és fennmaradása, valamint a tanulói létszám növelése érdekében már több éve horvát tagozatokat is működtetünk, így jelenleg összesen 17 tagozatunk van, ebből a horvát tagozatok száma öt. A kis osztálylétszámok miatt az osztályok összevonására került sor, ezért a 17 tagozatból 12 jelenleg összevont. Tartalmas oktatási és nevelési programmal, különböző saját kisebb projektekkel tanítási órán és iskolán kívüli aktivitásokkal próbáljuk a tanulók számára érdekessé, hatékonyá tenni a tanulást, amely létszám megtartásában és növelésében is szerepet játszhat.

Gondot fordítunk a kedvező és optimális szülői szemléletek kialakítására is, amely érdekében a szülők rendszeres tájékoztatását, számukra az iskola munkájáról való beszámolókat megtartását, közös programok szervezését végezzük. A munkaközösségi üléseken az iskolai oktató-nevelő munkát érintő döntéshozatalba is igyekszünk őket bevonni. A horvát osztályok léte nemcsak a horvát ajkú lakosság igénye, hanem a szülők, a magyar nyelv és kultúra szempontjából kedvezőtlen szemléletével is magyarázható.

A horvát nyelv minél jobb tudásától remélik gyermekeik elhelyezkedési lehetőségeinek növekedését, tanulmányaik folytatásának megkönnyítését. Míg valaha a horvát nyelv tanulását nem vették komolyan, ma sokan azt tartják fontosabbnak. Valóban áldozatos a gyermek magyar nyelvű iskoláztatása, hiszen eleve heti négy órával tovább tartózkodik az iskolában. Hozzá kell tenni azonban, hogy a szülői

szemlélet e téren ingadozik, tehát van remény, hogy megfelelő lépésekkel bizonyos mértékig befolyásolhassuk a tannyelv választást, hogy az iskolánk magyar tannyelvű jellegét megtartva maradjon fenn.

Nélkülözhetetlen a meglévő és a leendő szülőkkal, a szűkebb és távolabbi környezettel való együttműködés. Az oktatás színesítésére számos magyarországi segítséget is kapunk, közös pályázatokon veszünk részt, ennek keretében könyveket, taneszközöket kapunk. Tanulóink korszerű oktatása érdekében informatikai eszközeink cseréjére, funkcionálisabb berendezésű könyvtárra lenne szükségünk. Szeretnénk élethez közelebbivé alakítani az oktatást, amelynek érdekében utazhatnának gyermekeink hazájukon belül, illetve Magyarországra. Szeretnénk a magyar és horvát nyelvet egyaránt kitűnően beszélő fiatalokat képezni, annak biztos alapjait lerakni, amelyekre már akár önállóan is építközhetnek nyelvtudásban. Mivel ismert tény, hogy a gyermekeként egy-egy nyelv elsajátítása könnyedén és szinte észrevétlenül történik, iskolánkban már hosszú évek óta a magyaron és a horváton kívül a gyermekeink németet és angolt is tanulhatnak. Az olvasóvá nevelés sikeresebb lehetne, ha tanulóink kezébe több, számukra tetszetős, érdeklődésüknek megfelelő magyar nyelvű újságot adhatnánk. Sajnos magyarországi gyermeklapok rendszeres beszerzése nem megoldott, pedig ezeket is szívesen forgatják és keresik az új számokat. Minden program, lehet az kisebb vagy nagyobb, szervezést igénylő, sajnos költségekkel jár.

Az iskola környezete is állandó szépítésre szorul. Szeretnénk új bútorokkal berendezni az iskola épületeit. A felújítás a fenntartón, a megyei önkormányzaton keresztül lassú és nehézkes. A tapasztalataink azt mutatják, hogy magyar nyelven oktató informatika, technika, matematika és fizika tanárokból is hiány van. Ez az évek során komoly problémát okozhat. A legfőbb céljaink tehát a hatékony oktatás, az iskola vonzóvá tétele a magyarok és a horvát ajkúak számára egyaránt, a létszám megtartása, sőt növelése, hogy biztosíthassuk iskolánk fenntartható fejlődését, amelyhez minden segítséget örömmel fogadunk. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kel Rózsikát, a Kórógyi Általános Iskola igazgatóját kérem meg, hogy néhány mondatban szóljon hozzá.

Kel Rózsika, a Kórógyi Általános Iskola igazgatója

KEL RÓZSIKA, a Kórógyi Általános Iskola igazgatója: Jó napot kívánok minden jelenlévőnek! Nagy megtiszteltetés számomra, hogy meghívást kaptam a legkisebb iskolából, a legkisebb településről. Mindenképpen nagy büszkeséggel tudok beszámolni erről a kis létszámú iskoláról. A kórógyi iskolának hasonlóképpen a történelem folyamán alakult ki az oktatása, mint a laskóinak. 1956 óta létezik nyolcosztályos iskola. 1972-ben épült ez az épület, amely újjá van építve, a háborús események során tönkre volt téve, és 2005-2006-ban újjáépítette a horvát kormány. A tantervet a horvát oktatási minisztérium írja elő, és az órarendet szigorúan ahhoz kell igazítani. Első osztálytól lehetőségük van a gyerekeknek angolul tanulni, negyediktől - mint választott tantárgy - a német, valamint a horvát nyelv és a magyar nyelv négy-négy órával van bekapcsolva az oktatásba, a tervbe. Tankönyveink nincsenek minden tantárgyhoz magyar nyelven. Ez egy kis negatívum számunkra, de reméljük, hogy a közeljövőben minden tankönyv le lesz fordítva magyar nyelvre. A gyerekek létszáma a legkisebb a többi magyar iskolához viszonyítva.

Vukovár-Szerém megyéhez tartozunk, és a megye a fenntartója. Eddig az alkotmánytörvény alapján nem kötöttek bele, hogy mennyi a gyermekek létszáma, mivel kisebbségi iskolának számítunk. Az idén három első osztályosunk van magyar tagozaton, másodikos és harmadikos nincs, mert két évig nem írárták oda a szülők a

gyerekeiket, a negyedik osztályban vannak hárman összevont tagozatban az alsósok, ötödikben, hatodikban, hetedikben két-két tanuló, nyolcadikban pedig öten vannak. *(Az előadást projektoros vetítés szemlélteti.)* A beszédemet alátámasztó fényképekkel illusztrálnám, hogy a kis létszámú iskolában meg lehet valósítani nagyon sok szabad aktivitást, kirándulást, tanulmányi kirándulásokat is ugyanúgy, mint magasabb létszámmal. Az államelnök is volt nálunk. A gyerekek tanulják mind a két nyelvet, mert nagyon sok családban az egyik szülő horvát, vagy az anyuka, vagy az apuka, és olyan igényt tartanak rá. A modell szerint megyünk, de mind a két nyelven vagy nincsen tankönyv, vagy mind a kettőt megtanulják, hogy a középiskolát tudják folytatni az Oktatási és Művelődési Központban, ha megfelel az a szakiskola, vagy horvát iskolában, Eszéken.

Az a célunk mindannyiunknak, akik Kórógyon élünk, hogy minél többen maradjanak helyben, hogy ne haljon ki a falu. A horvát iskolában is nagyon csökken a tanulók létszáma, ők is veszélyben érzik magukat, és azon igyekeznek, hogy ne szüntessék meg az iskolákat, és reméljük, hogy mi is elég sokáig fenntartjuk. Itt vannak a gyerekeink 1-8.-ig és a tantestület hasonlóképpen, nekem is vannak tanárain, akik három iskolában tudják a teljes munkaidejüket ledolgozni vagy két iskolában, vagy egész kevés óraszámuk van, és természetesen akkor a jövedelem is nagyon meg van csökkentve.

Az államelnök vendégségben az iskolában, népviseletben fogadták a gyerekek, és horvátul és magyarul is tartottunk neki előadást, hogy ő is megértse, de a magyarságunkat is megőrizve, és a gyerekek már tudják, hogy ünnepélyesen kell felkészülni, és örülnek, ha magyarul és horvátul is szerepelnek. Olyan környezetben vagyunk, hogy távol esünk Baranyától, és nincs kivel magyarul társalogni, csak a faluban a kultúregyesületben, az egyházban. De, ha már futballozni mennek a gyerekeink, akkor már nincsen meg a 11 tagú csapat, hanem a szomszéd faluból is jönnek gyerekek, és sajnálatra, az horvát oldal. Meg plusz, ha magyar vendégeink vannak, magyarul tudnak beszélni, ha horvátok, akkor meg horvátul. És azért szeretném kérni a többi iskolát is, hogy a közeljövőben többet működjünk együtt, hogy a gyerekeink legyenek együtt a műsorainkon.

Az iskola előtere látszik itt, a horvát és a magyar címer is ugyanúgy van a bejáraton, senki eddig nem szólta meg, hogy melyiket szabad, melyiket nem. Sőt, még meg is dicsérnek, hogy mindkét nyelvet egyformán igyekszünk használni.

A külhoni magyar kisiskolások évének voltunk a házigazdái, dr. Pirityiné Szabó Judit, akkor eljöttek a laskói gyerekek is 1-4. osztályig, meg a Magyar Művelődési Oktatási Központból is, mi voltunk a házigazdái ennek az eseménynek.

A kenyérnapok és a hálaadás napja minden októberben van. Megyei szinten mennek a gyerekeink, ahol hálát adnak a termésért, és képviselik az iskolát is népviseletben. Ez is nagyon fontos megyei szinten, hogy ne maradjunk ki a horvát iskolák közül, hogy az ispán és a többi vezetőség mint fenntartó lássa, hogy törekszünk ugyanúgy, mint a többi iskola részt venni mindenben.

Az iskolában a háztartástan mint szabad aktivitás szerepel, van konyhánk, és itt ügyeskednek a gyerekeink. Ha kicsi is a létszám, igyekszünk mindent megtenni nekik.

Olvasás a fák alatt. A könyvtárosaink nagyon ügyesek. Az egyik tanárnő tíz órát dolgozik, a magyar könyveket gondozza, a másik horvát szaktanár pedig tíz órát a horvát könyvekről, de közösen valósítják meg a terveiket, és itt kint olvastak az iskola udvarán a fák árnyékában. Olyan verseket, meséket kerestek, amik kötődnek a természethez, a fákhöz, az erdőhöz.

A könyvtárban is nagyon sokat foglalkoznak a gyerekekkel, olvasásra intjük őket, hogy minél többször elolvas valamit, a könyv soha nem megy ki a szokásból. Újság vagy meséskönyv, bármilyen rovat legyen. És arra figyelmeztetjük őket, hogy

felnőttkorban is olvassanak szakkönyveket, így neveljük beléjük az olvasás iránti szeretetet.

Az iskola keretében a kenyérnap egész napos integrált munkanap, amikor a szülők is lejönnek, és besegítenek.

A tanév elején van az olimpia napja Horvátországban, és akkor, amit az oktatási minisztérium kirendel, ahhoz kell illeszteni a tantervet, és ezen a napon csak sporttal foglalkozunk.

Az iskola napja egy évben. Az volt a cél, hogy a környezetünket szépítsük, és díszcsemetéket, rózsafákat ültettünk az iskola elé.

A rendőrök is rendszeresen jönnek a kábítószerre figyelmeztetni a gyerekeket, valamint az alkohol és a közlekedés veszélyeire. Ugyanúgy járják a horvát iskolákat. Mi mint magyar iskola be vagyunk kapcsolódva, nincs kivétel, hogy ott magyarul van a tanítás, és nem jönnek el. Bármi történik a horvát iskolák keretében, ugyanúgy mennek a programok a miénkben is.

Az első műsorunk a karácsonyi műsor, amin mindenki részt vesz, utána a maszkabál, az anyák napja, és alkalomadtán, ha vendégeink jönnek, akkor még bekapcsolódik az alma napja, gyümölcssalátát készítenek, ilyenkor az anyukák is jönnek, hogy mutassuk be az iskolák pozitív oldalát is, hogy minél többen beírassák a gyerekeiket az iskolába. Ilyenkor látják, hogy odaadóan dolgoznak a tanáraink.

Vendégeink voltak, ez a hátsó része az udvarnak, ide szeretnénk egy sportcsarnokot, ha a terület lehetővé teszi, mert elvettek az iskolaudvarból. A háttérben látszik a központi vízvezeték, és most a telekből egy kis darab el van véve.

Itt a gyerekek a Halloweenre is készültek. A születésnapot majdnem családi körben ünnepeljük meg, mert 20-25 fő között van a tanulók létszáma.

Az iskola bejárata. Ez az épület van 2005 óta újjáépítve, központi fűtés van, vízvezeték. A nagykövet úr és a konzul úr is jártak az épületben. Később is majd, ha valakinek lesz kérdése, még alátámasztom.

A maszkabál, a nyolcadikosok a templom előtt, Betlehemet készítették a gyerekek, készülnek a karácsonyra.

Egyik évben volt az iskola curriculum projekt, hogy régi tárgyakat szerezzenek, de mivel háborús események áldozatai voltunk, csak a romokból tudtak néhány tárgyat összegyűjteni, és akkor ezt nézegetik néhány héten keresztül, hogy mire használták ezeket a tárgyakat. A történelemtanár volt a vezetőjük.

Néha hívunk más iskolákat, Marincin van magyar anyanyelvápolás. Húsvét előtt volt rajzműhely, meg karácsonykor is díszeket készítettünk, hogy azokat se hagyjuk el, akik csak anyanyelvápolásban vehetnek részt, de közel laknak hozzánk.

Nálunk az a szokás, hogy a ballagásra a nyolcadikosok ilyen hamer papírból készült ajándékot kapnak, van benne egy fakanál, egy kuna és egy zsebkendő indulásra, hogy legyen mivel kezdeni az életet. Csak két nyolcadikos volt tavaly.

A levéltárban voltunk vendégségben Eszéken a történelemtanár projektje keretében. A színház bejárata, ugyanúgy egy kézműves rajzműhely. Kép az állatkertben. Ballagás, ahol öt lány ballagott. Vendégül láttunk előadókat ugyanúgy, ahogyan a horvát iskolákat, ha a járás megfizeti az előadókat, akkor mindenkire mennek előadást tartani, nem vagyunk kizárva azért, hogy magyar iskola vagyunk, hanem ugyanúgy van. A pécsi Köztársaság téri iskola igazgatójánál voltunk vendégségben egy hete. Hét évvel ezelőtt a gyerekek családoznál voltak elszállásolva, nappal pedig együtt tartózkodtunk az iskolában. Remélem, hogy tudjuk viszonzni a vendéglátásukat.

Versenyek a világ egészségnapján. Az anyák napi műsor. Állatkertben voltunk a többi gyerekekkel, amikor Eszéken volt mesemondó verseny a központban, és onnan mentünk mindannyian az állatkertbe.

Vinkovcin, a múzeumban. Ez is egy kép az előtérrel. A püspök atya, Hranic meglátogatta az iskolát, mivel van az iskolában református hittanoktatás és katolikus hittanoktatás is.

A Dorplastika, ide pedig a fizikai és a technikai művelődés keretében mentek el látogatásra.

Most egy kirándulás látható Orahovicán, majd az utolsó ballagásunk látható.

Az Apáczai Kiadó részéről minden évben van látogatás Magyarországról, egy könyvtár meglátogat bennünket. Tavasszal a bajaiak voltak a vendégeink, ők tartottak előadást, pólókat és könyveket ajándékoztak a gyerekeknek, nagy örömmel fogadták, és nem felejtik el.

Az előbbi kép a faluban készült, aztán ez is a tanteremben, aztán a játszótér látható Eszéken.

A következőn látható egy integrált nap, amikor vendégeink is voltak, és meghívtuk a 3-4 éves gyerekeket is a szüleikkel együtt, hogy bemutassuk az iskola munkáját, hogy írassák ide a gyerekeket. Valószínűleg az lett az eredménye, hogy három elsősünk lett, két évben pedig nem volt egy sem.

Aztán itt is vendégeink voltak az Oktatási Központból és Laskóról. Hamaszkákat készítettünk félnapos integrált munkanap keretében.

Van éjszakai olvasás is, A könyvek éjszakája. Este hattól éjfélig tart, de mi nem tartózkodtunk olyan sokáig, hogy mit kell este olvasni.

Minden évben egy célt tűznek ki a tanárnők. Itt egy anyák napi műsor látható. Az iskola napján a sportcélok voltak előtérben, majd a ballagás, és Eszéken, a katedrális...

ELNÖK: Elnézést kell kérnem, és köszönöm ezt a bemutató tájékoztatást, csak nagyon meg vagyunk csúszva időben. *(Kel Rózsika: Nem mértem az időt, az órát nem tettem ide. Köszönöm a türelmüket.)* Ne haragudjon, kérem. *(Kel Rózsika: Nem, nem haragszom semmiképpen. Remélem, hogy a képek magukért beszélnek, én jobban a jelent akartam megmutatni.)* Köszönöm szépen, ne haragudjon, csak tényleg nagyon sürges az idő a későbbi programokra tekintettel.

Dr. Lábadi Zsombor urat kérnem, az Eszéki Egyetem Magyar Tanszékének vezetőjét, hogy az ottani helyzetet ismertesse.

Dr. Lábadi Zsombor, az Eszéki Egyetem Magyar Tanszékének vezetője

DR. LÁBADI ZSOMBOR, az Eszéki Egyetem Magyar Tanszékének vezetője: Köszöntöm nagy tisztelettel elnök urat, nagykövet urat, főkonzul urat és a meghívottakat. Ha megengedik, akkor átülnék a számítógéphez, mert én is egy kis képes beszámolóval készültem. *(Az előadást projektoros vetítés szemlélteti.)* Nagy szeretettel köszöntöm még egyszer a meghívottakat. Lábadi Zsombor vagyok, a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék vezetője. Az első képen láthatják egyetemünk főépületét. Nem messze innen található, az Eszéki Várban. Tulajdonképpen ez egy több száz éves épület, amit nemrég, a háború után építettek újjá. Az Eszéki Egyetemről, a múltjáról dióhéjban annyit talán érdemes megismertetni a jelenlévőkkel, hogy a XVIII. század elején alapították az első eszéki teológia kart, 1707-ben kezdte meg a működését a Studium Philosophicum Essekini, és ennek később létrejött 1724-ben a teológiai főiskolai kara.

A következő évszám már hozzánk egy kicsit közelebbi, tulajdonképpen ezt a néhány századbéli hiátust az eredményezte, hogy nem volt teljes jogfolytonosság az intézmények, a felsőoktatási intézmények között. Tulajdonképpen ugyanez a helyzet a régióban a Pécsi Egyetemmel is, amennyire én tudom. Tulajdonképpen egy régi

alapítású egyetem újranityása történt meg, az 1970-es években jöttek létre az Eszéki Egyetem karai, amelyek később egy integrált karrá szerveződtek 1991-ben. Ettől az évszámtól tulajdonképpen már az önálló Strossmayer Egyetemként működik az intézményünk.

Csak röviden, felsorolásszerűen, láthatják az eszéki egyetemi karokat, összesen 11 van belőle. Az utolsó tanárképző kar tulajdonképpen a bölcsészettudományi kar része volt egészen a 2004-2005-ös tanévig. Ekkor alakult ki tulajdonképpen a mi alma materünk is, a bölcsészettudományi kar, ahol a nyelv és irodalom tanszékünk található. Diszlokált intézményről van szó tulajdonképpen, Gyakováron is vannak kihelyezett tagozatai, itt működik például a teológiai kara az egyetemnek, és más szlavóniai nagyvárosoknak is tulajdonképpen helyet ad az egyetem bizonyos kara.

Az első, amiről bővebben szeretnék beszélni, ez inkább már a jelenhez kapcsolódik a mai felsőoktatás jelenéről. Csak összehasonlításképpen egy adatot szeretnék mondani. Egészen pontosan itt található ez a vastagon szedett szám, 20 746 nappali képzésben tanuló hallgatónk volt az előző tanévben. Viszonyításképpen azt mondhatjuk el, hogy régiós viszonylatban egy középhéretű egyetem a mi intézményünk. Talán a Pécsi Tudományegyetemmel tudnám leginkább összehasonlítani. Ott némileg mások a nagyságrendek, 25 ezer körül van az ottani hallgatók száma. Azt hiszem, ez egy óriási teljesítmény régiós viszonylatban is, hogy egy ekkora városnak gyakorlatilag ilyen nagy számú népes hallgatósága van itt, a régióban.

A következő szám, létszám az eszéki felsőoktatásban dolgozó oktatók összlétszáma, 1037 fő, egészen pontosan ez is hasonlítható nagyságrendjében a pécsi vagy akár a szegedi tudományegyetemekhez. A mi karunk, a bölcsészettudományi kar a tanárképző főiskola jogutódja. 2004-ben lett önálló kar. Jelenleg körülbelül kétezer nappali tagozatos hallgató folytatja itt a tanulmányait. Többnyire az hangsúlyozandó, hogy szakpárokban tanulnak a hallgatóink, tehát a magyar mellé, a magyar szak mellé kötelezően fel kell hogy vegyenek még egy nyelvi szakot vagy egy harmadik szakot, most esetünkben a történelem szak volt idén választható a karunkon.

Az eszéki bölcsészettudományi kar épülete is nagyon közel van hozzánk, viszonylag jó lokációjú, a belvárosban található az épület. Ezen talán nem teljesen jól vehető ki, de a háború nyomai is meglátszanak még az épületen. Itt egy retusált fotót emeltem ki a felsőoktatási felvételi tájékoztatóból, de sajnos még felújításra váró épületről van szó. Nagyon szeretné a vezetés tulajdonképpen az épületeket is még újabb szárnyakkal bővíteni, mert egyre növekszik a felvett hallgatók száma, amivel sajnos nem tud lépést tartani az infrastruktúrája a bölcsészkaroknak.

Mint említettem, kétszakos képzésben vesznek részt a hallgatóink. A magyar mellett kötelezően az angol, horvát és a történelem szak valamelyikére jelentkehetnek a hallgatók. Van egy állandó létszám is, ami már évek óta irányadó. Eddig húsz hallgatót vettek fel hozzánk a tanszékre tanévenként. Idén ez a szám kettővel nőtt, mert a történelem szakra is jelentkezhettek hozzánk. Egészen pontosan öten voltak, akik felvételt nyertek nálunk.

Ez az embléma a honlapon található, az egyetemi karunkon. Már tulajdonképpen egy kis változásról is beszámolhatunk, mert nem szakcsoportként működik az intézetünk, hanem már tulajdonképpen katedraként, vagyis egyetemi tanszéként funkcionálunk. Ez köszönhető az elmúlt évek létszámbővülésének is. 2007-ben alapítottuk a tanszékét egy fővel, és azóta már igencsak megnőtt, gyarapodott a főállású oktatók száma. Természetesen mi mindig rászorulunk arra, hogy vendégelőadókat, vendégoktatókat hívjunk meg a karra. Nagyon jók a kapcsolataink például a Pécsi Tudományegyetemmel, és a Balassi Intézetből is van egy két éve nálunk kinevezett lektorunk, nyelvtanárunk, aki segíti a tanszék munkáját. Sajnos nem hoztam el, van még egy nagyon érdekes fényképünk, amire

nagyon büszkék vagyunk. Ugyanis egy kétnyelvű névtábla is található a tanszéki ajtókon. Tulajdonképpen már a megalakulás óta a magyar nyelv és irodalom tanszék neve magyarul is szerepel a névtáblánkon.

Nagyon röviden a hallgatói létszámra szeretnék kitérni. Ez idén 85 fő. Ebből 8 magyar nemzetiségű diák tanul nálunk. Ebből is tulajdonképpen kiviláglik, hogy kétféle modulban nyernek felvételt hozzánk a hallgatók. A magyar hallgatók alacsony létszáma miatt egy idegen nyelvi, vagyis hungarológiai képzést is el kellett indítanunk két évvel ezelőtt, és erre horvát hallgatókat veszünk föl, akiket egy év alatt tulajdonképpen megpróbálunk olyan szintre felkészíteni, hogy később tudják kísérni az egyetemi előadásokat. Tehát ez a kétféle képzési forma, az idegen nyelvi, hungarológiai szakirány és a magyar modul kis átfedésekkel, de teljesen függetlenül működik egymástól. Tehát a magyar hallgatóknak külön összeállított törzsanyagunk van, amit ők kötelezően a hároméves BA-képzés alatt lehallgatnak. A kommunikáció mesterszak tulajdonképpen a magyar BA-szakra épül rá, a klasszikus bolognai képzés alapján nyernek felvételt hozzánk a hallgatóink, és aki megfelelő tanulmányi eredménnyel és megfelelő képességekkel rendelkezik, az később a kommunikációtudomány mesterszakon folytathatja nálunk a képzését.

A főállású oktatók számát ki kell emelnünk, ez részben minisztériumi, részben pedig egyéb érdekvédelmi segítségnek is köszönhető, hogy hétre növekedett az évek során.

Néhány tanszéki kiadványnak a rövid ismertetésével szeretném folytatni. Az Acta Hungarica Universitatis Essekiensis évkönyvünket nagyon sokáig rendszeresen meg tudtuk jelentetni. Itt az első számát láthatják a dián ennek a tanulmánykötetnek. Sajnos nagy szívfájdalmunk, hogy idén nem tudott megjelenni a tanulmánykötet, a Bethlen Alapítványból származó támogatások elmaradása miatt tulajdonképpen csak tanszerre tudtuk fordítani az ott elnyert összegeket.

Egyéb kiadványaink is jelentek meg az elmúlt néhány évben, amelyeket tanszéki jegyzetként hasznosítunk. Ebből egy válogatást állítottunk össze. Eddig kilenc száma, kötete jelent meg ennek a jegyzetsorozatnak, és láthatják, hogy elég széles a spektrum, tulajdonképpen az irodalomtól a nyelvészetten át egészen a helyi és Kárpát-medencei művelődési ismeretekig terjed tulajdonképpen az a skála, amit a képzésünk átölel.

Egy tavaly megjelent tanulmánykötetünk látható a képen. Itt némi büszkeséggel elmondhatom, hogy én is részt vettem a kötet szerkesztésében, és felkért előadóink publikáltak ebben a kötetben a Pécsi Tudományegyetemről, a Szegedi Tudományegyetemről, az Újvidéki Egyetemről, a szabadkai főiskoláról, és azt hiszem, hogy nem felejtettem ki semmit. A tanszéki kollégák szintén részt vettek ennek a kötetnek a megszerkesztésében és megírásában is.

Nagyon röviden szeretném összefoglalni azokat a problémákat, amelyek az elmúlt évek során feltorlódtak, és megoldásra várnak a tanszéken. Azt el kell ismernünk, hogy a hallgatóink száma évről évre fogyatkozik. A legrosszabb, hogy idén mindössze egy magyar hallgató iratkozott be hozzánk az első évfolyamra. A többi húsz hallgatónk horvát nemzetiségű. Tehát nagyon nagy veszéllyel fenyeget ez minket abban a tekintetben, hogy így veszélybe kerülhet a magyar képzés a tanszékünkön. Számszakilag itt a rektori hivatalban értelmezik a felvételi adatokat, és féltő, hogyha jövőre még rosszabb lesz ennél az arány, ugye ennél már csak eggyel lehet rosszabb, nulla, tehát féltő, hogy egy kimaradt évfolyam után már nem lehet visszaállítani ezt az állapotot. Tehát féltő, hogy a magyar szakunk kikerül a rendszerből, és sajnos nem is tudjuk utána már ezt újraindítani.

A tanszéki kutatásoknak, publikálásoknak a kérdése is egy neuralgikus pont. Itt is elmondható az, hogy az idén nem tudtunk itt helyben publikációkat megjelentetni, egyszerűen a pályázati támogatások nem jutnak el hozzánk. Minden

évben beadjuk a Bethlen Alaphoz a tanszéki támogatási igényt jegyzetkészítésre és kiadványok megjelentetésére, és sajnos nagyon kis összegeket hagynak jóvá nekünk évről évre.

Részben megoldódni látszik ez a következő problémapont, ami a kinevezéseknek a menetrendjére vonatkozott. Itt is elmondható erről, most már hét év távlatából tulajdonképpen, hogy rendkívülien nagy késedelmeket szenvedtek eddig a tanszéki kinevezéseink. A Zágrábi Egyetem tulajdonképpen sorozatosan törvényt szegett azzal, hogy az előírt hat hónapos határidőt nem tartják be. Volt már olyan is, egyik kollégák esetében, hogy három évig tartott egy normál kinevezési eljárás, egy docentúra, ami a legrosszabb esetben is 3-6 hónapot vehetne igénybe a minisztériumi előírások alapján.

A következő, ami már az előbb is elhangzott, ez tulajdonképpen az egyik nagy veszélyforrás, ami a magyarképzés ellehetetlenülésével függ össze, ezen olyan módon lehetne segíteni, hogy nem tudjuk megállítani a magyar mint idegen nyelv előretörését. Ezt olyan módon lehetne lassítani, hogy anyaországi segítséggel nulladik évfolyamot indítanánk el. Ehhez megvannak a tanszéken a megfelelő nyelvtanárok, lektorok, akik egy ilyen féléves, egyéves időtávban tulajdonképpen fel tudnák készíteni a leendő hallgatóinkat arra, hogy eredményesebben tudjanak bekapcsolódni a magyar szakos képzésbe.

Az óraadóknak és a hallgatóknak az ügyét tulajdonképpen összekapcsolnám, és máris be is fejezném az előterjesztésemet. Azzal szeretném zárni a bemutatómat, hogy nagyon fontos a helyi oktatók támogatása, megbecsülése. Külföldi tanulmányutakkal, ösztöndíjakkal lehetne tulajdonképpen a fiatalabb kollégák szakmai kiteljesedését, kibontakozását valamilyen módon előkészíteni. Vannak olyan hallgatóink, akiket most már kollégaként is tisztelhetünk, létrejött az elmúlt évek alatt tulajdonképpen egy olyan vékonyka kis utánpótlás, értelmiségi utánpótlás, akikre később lehetne támaszkodni. Őket kellene leginkább - nem is a középkorú oktatókat, meglett oktatókat kellene segíteni - tanulmányutakkal, ösztöndíjakkal segíteni abban, hogy Magyarországon tudják magukat szakmailag továbbképezni. Ezzel összefüggő kérdés tulajdonképpen az óraadók, tanárok megbecsülése is. A Pécsi Tudományegyetemmel intézményesített kapcsolatunk is van, és azt hiszem, kölcsönös érdek az, hogy az ottani kroatisztika tanszék és az itteni magyar tanszék szorosban együttműködjön, és ez olyan módon is manifesztálódjon, hogy oktató- és hallgatócsere is létrejöjjön a két intézmény között, és ezt is valamilyen módon el kellene ismerni, támogatni mindkét intézmény részéről.

Nagyjából ennyi. A kutatásokra nem tudok már az idő fogytán részletesebben kitérni. Ha valakit érdekel, nagyon szívesen postázni tudjuk a megjelent kiadványunkat, és ebből részletesebb képet is ki tudnak alakítani, hogy mi történt a tanszéken az elmúlt hét évben. Nagyon szépen köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, tanár úr. Visszaadom az ülés vezetését elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Pánczél Károly, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen én is a tanszékvezető úr tájékoztatását.

Felkérem Csapó Nándort, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnökét a tájékoztatója megtartására.

Csapó Nándor, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke

CSAPÓ NÁNDOR, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke: Prezentációval készültem én is mint informatikatanár, talán szakmai ártalom, hogy a technikát használni kell. *(Az előadást projektoros vetítés szemlélteti.)* Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök úr! Tisztelt Nagykövet Úr! Bizottsági Tagok! Tisztelt Képviselő Asszonyok és Urak! Jelenlévők! A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma egy szakmai civil szervezet, 2001 óta létezőnk. Maga a szervezet valójában a pedagógus kollégák kezdeményezésére indult el működni és szervezkedni.

A fő feladatunk és célkitűzéseink közé tartozott az, hogy egy olyan szervezetet hozzunk létre, amely a horvátországi magyar tannyelvű oktatást támogatja és segíti. Képviseljük a tagságunk jogait, és emellett odafigyelünk arra, hogy maguk az iskolák és az Oktatási Minisztérium hogyan hatnak a különböző lépéseikkel a magyar tannyelvű oktatásra. Oktatási és nevelési problémák megoldásában is közreműködünk. Segélynyújtással is foglalkozunk az óvodától kezdve a felsőoktatásig, és nagyon sok szervezettel működünk együtt.

Az egyik fő feladatunk közé tartozik maga a magyar tannyelvű oktatás fejlesztése. Milyen módszereket használunk e célok elérésére? Többek között a diákoknak tábort, vetélkedőket és szemléket szervezünk, ezzel is erősíteni kívánjuk a magyar önértéküket, hogy olyan közösségben és olyan környezetben jelenjenek meg, ahol egymásnak be tudják mutatni, meg tudják mutatni azt, hogy az iskolákban, az iskolájukban hogyan és mit tanulnak. Többek között szeretném megemlíteni a Merki Ferenc anyanyelvápoló szemlét. Ha már itt a szemléket is felsoroltam, anyanyelvápoló iskolákról szól, különböző témákat szoktunk évente meghatározni, ezekből a témákból készülnek fel az anyanyelvápoló iskolákban a diákok, és ezt egy szemlén bemutatják.

A továbbképzések természetesen azt szolgálják, hogy a tanáraink szakmai képességeit növeljük, és hogy jobb oktatási szintet tudjunk nyújtani az iskoláinkban. Mindig megkérdőjelezhető az, hogy miért is írta be a szülő a gyereket egy kis létszámú iskolába. Elsősorban azért, hogy megőrizze az anyanyelvét, hogy anyanyelven tanuljon, másodsorban meg azért, mert jobban tudunk foglalkozni a diákokkal a kisebb létszámú osztályok miatt, és ezért jobban fel tudjuk őket készíteni, de ehhez szükséges a tanárok jó felkészültsége is, és ezt továbbképzések segítségével tudjuk elérni, így Horvátországban és anyaországi továbbképzéseken is részt veszünk.

Az oktatási intézmények támogatása: tavaly sikerült a Bethlen Gábor Alap támogatásával, segítségével iskoláinknak egy módszertani csomagot biztosítani, és most bejelentem, hogy a következő kör is beindul napokon belül, tehát egy következő csomagot tudunk majd biztosítani az iskolák számára.

A tanulók, szülők támogatásában részt veszünk, és majd néhány fotó is következik. Itt azt láthatjuk majd a fotókon, hogy elsősorban a beiskoláztatást próbáljuk azzal erősíteni, hogy a diákoknak taneszközöket osztunk ki az év kezdetén, és a szülőket is támogatjuk egy bizonyos pénzüsszeggel. Ezenkívül egy tehetséggondozó programot indítottunk be „Tudással a jobb boldogulásért” címen, ahol tíz diákot sikerült megajándékoznunk tíz hordozható számítógéppel, és ez nemcsak abból áll, hogy a diákok a tanulmányi eredmények alapján ki lettek választva a pályázók közül, hanem azzal is, hogy a következő időszakban egy tehetséggondozó programban fognak részt venni a diákok.

Tanterveket, óravázlatokat készítünk digitális formában, a fórum weboldalán megtalálható az ötödikes és a hatodikos osztályokra szóló magyar nyelv és irodalom órák óravázlata. Oktatást segítő módszertani könyveket készítünk,

anyanyelvápolóknak készítettünk egy játékgyűjteményt, és most, néhány héten belül meg fog jelenni egy dalgyűjtemény az alsósok számára.

Támogatóink, együttműködő partnereink nélkül természetesen nem tudnánk a feladatainkat ellátni. Nagy hátszélre van szükségünk, nemcsak a pénzügyi támogatások terén, hanem valójában a koordináció terén is. Együttműködünk a Kárpát-medence pedagógusszervezeteivel.

Természetesen gondok és problémák is vannak, az előző felszólalók már elmondták, hogy a legnagyobb gondunk a létszámcsökkenés. Nagyon kevesen vagyunk, nagyon kevés a diák az iskoláinkban, ezeket a negatív irányokat próbáljuk valamilyen módon azzal megállítani, hogy külön támogatásokat biztosítunk azoknak a szülőknek, akik úgy döntenek, hogy magyar tannyelvű iskolába íratják a gyereket. Ezért az idén az elsősöket, az ötödikeseket és a középiskolás elsősöket részesítettük segítségben.

A magyarul beszélő szaktanárok hiányáról is szólt már az igazgató asszony is. Erős a beolvadás, és emiatt is ez a létszámcsökkenés nagyon veszélyes a közösségünkre.

A nyelvtudás kérdése is felmerült, hogy olyan diákjaink vannak, akik talán horvátul nem tudnak, magyarul jobban, akik horvátul tudnak, magyarul kevésbé. Ezeket a diákokat kell integrálunk az osztályban az órákon és a tanárnak észrevenni ezeket a különbségeket a diákok között.

Tankönyvek biztosítása a magyar nyelv és irodalom órákra. Magyarországi tankönyveket tudunk biztosítani, de sajnos ebben késünk. Most már elkezdődött 8-án a tanítás, de pénzügyi problémái vannak annak, hogy még mindig nem tudtuk kiosztani. Megelőlegezzük, és a következő néhány hétben ezt is megoldjuk. Elsőtől a 12. osztályig biztosíthatjuk a magyar nyelv és irodalom könyveket magyarországi forrásokból és magyarországi írók, kiadók könyveit, amiket sikerült bekapcsolni a Horvátországban elismert tankönyvek közé. Horvátországban csak olyan könyveket lehet használni az iskolákban, amit a minisztérium jóváhagyott, és ezeket jóváhagyta.

Jövőkép, célkitűzések. Létszámcsökkenés megállítása. Ezeket is már elmondtam, ezen simán át tudok lépni.

És akkor néhány kép. Ez a múlt héten történt: a számítógépek kiosztása. Az elsősök támogatása. Itt 59 diákot sikerült támogatnunk. Elsős, ötödikes általános iskolások és középiskolások, elsősök körében. Továbbképzésekre járunk, Lakitelken voltunk az idén, Lezsák Sándor alelnök úr meghívásának tettünk eleget, a pécsi továbbképzésen vettünk részt az idén, az Erzsébet-tábort a mi közreműködésünkben tudjuk lebonyolítani, az ivói Erzsébet-tábort Erdélyben. Itt Dániel már említette a Kőgyesi Melitta népzenei vetélkedőt, ebbe is besegítünk, és társszervezők vagyunk.

Igazgató asszony az előbb említette az alsósok évét, az idén a felsősök éve van. Horvátországi lebonyolítója a Pedagógus Fórum ennek a programnak. Az OFI járt nálunk, előadást tartott. Továbbképzés volt Orahovicán az év elején. Ezek a programok, amiket a képeken láthatunk. Dokumentumfilm-készítés az oktatásról, ezeket mind ebben az évben sikerült lebonyolítanunk. Digitális szülőföld, mindennapi kenyerünk címmel egy pályázatot írtunk ki. Volt kis újságíró tábor.

Köszönöm a figyelmet, ennyit szerettem volna elmondani, azt hiszem, hogy az öt percre belefértem.

ELNÖK: Igen. Köszönjük szépen, elnök úr.

Ljubić-Molnár Mónikát szeretném kérni, a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közössége elnökét a tájékoztatója megtartására.

Ljubić-Molnár Mónika, a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közössége elnöke

LJUBIĆ-MOLNÁR MÓNIKA, a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közössége elnöke: *(Az előadást projektoros vetítés szemlélteti.)* Sok szeretettel és tisztelettel köszöntöm a résztvevőket. Ljubić-Molnár Mónika vagyok, a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közösségének az elnöke. Itt látható a logó.

Az egyesületünkről azt kell tudni, hogy egy egészen fiatal egyesület, 2011. december 29-én volt az alakuló ülésünk. Azzal a céllal hoztuk létre ezt az egyesületet, mert tulajdonképpen hiányt is szerettünk volna pótolni egy országos szintű ifjúsági szervezettel, ugyanis eddig erre még nem volt példa. Nem létezett ilyen Horvátországban, illetve szeretttük volna, ha a fiatalokat közösségbe tömörítjük, és ezáltal számukra is programokat szervezhetünk, illetve meghallgathatjuk azokat a problémákat, amikkel a fiatalok küzdenek.

Tulajdonképpen a tevékenységi körünk nagyon széles, ugye elsősorban országos szintű érdekképviselet, a magyar fiatalok összefogása, a közösségi szerepvállalás ösztönzése nagyon fontos dolog, és azt gondolom, hogy az egyik, talán legnehezebb feladat is. Ezen túl igyekszünk hangsúlyt fektetni a kultúrára és a hagyományörzésre. Számos kapcsolatot sikerült ez alatt a három év alatt kiépítenünk anyaországi, illetve más határon túli régiók ifjúsági szervezeteivel. Számos rendezvényt szerveztünk már ez alatt a pár év alatt, illetve igyekszünk tanfolyamokat, továbbképzéseket, különféle találkozókot is szervezni. Jótékonysági rendezvényeket is szerveztünk már, és igyekszünk bekapcsolódni, ugye beszéltünk már arról is, hogy a Pedagógus Fórummal együtt szeretnénk egy anyanyelvoktatást népszerűsítő kampányt indítani, tehát ebben is szeretnénk részt venni.

Megalakulásunk után röviddel létrehoztuk az úgynevezett „képviselők koordinációját”. Ugyanis azt kell tudni az egyesületünkről, hogy belyei székhelyünk van, de tulajdonképpen Baranya területén tevékenykedünk, viszont a tagjaink eléggé szétszórtnak élnek több településen, tehát nagy a távolság. Arra gondoltunk, hogy mindenhol választanánk olyan személyeket, akik az adott településen élnek, és őket képviselnék, az adott település fiataljait, illetve mindig közvetítenék felénk azt, hogy az adott településen milyen programokat szeretnének megvalósítani, mire van szükség. Ez a koordináció évente kétszer ül össze, és ilyenkor beszélünk esetleges programokról, amiknek az elnöksége próbál ehhez anyagiakat teremteni.

Nagyon fontos elmondani, hogy az egyesületünk pályázatokból tartja fenn magát, elsősorban anyaországi pályázatokból. Sajnos a Zágrábi Kisebbségi Tanács a hároméves munkánkat egyszerűen nem tartja annyira, hogy bármiféle támogatásban részesítsen bennünket, már második éve elutasították a kérésünket.

Tagjai vagyunk a Magyar Ifjúsági Konferenciának, büszkén mondhatom, hogy a tavalyi soros ülésnek mi voltunk a házigazdái Vukováron, illetve egy pélmonostori műhelyalkalomnak is a házigazdái lehettünk.

Igazából csak a nagyobb volumenű rendezvényeinket soroltam itt fel. Tehát irodalmi esteket szervezünk, Ki mit tud? tehetségkutatót, családi napot, ahol tulajdonképpen a gyerekek számára szervezünk szabadtéri programokat, vetélkedőket. A Királyok Napja egy hagyományörző rendezvény, a Fiatalok Fesztiválja tulajdonképpen a legnagyobb rendezvényünk, erre az idén már harmadik alkalommal került sor. Erre azért is büszkéek vagyunk, mert szeretttük volna, ha idén ez egy kicsit szabadegyetem jellegű rendezvényként valósul meg, ugyanis erre még eddig nem volt példa Horvátországban, ez annyira nem népszerű, hogy napközben szakmai, illetve különféle előadásokat, kerekasztal-beszélgetéseket szervezzünk. Azt gondoljuk, hogy ez egy nagyon jó hagyomány lesz a későbbiekben, ugyanis tényleg a fiataljaink érdeklődést mutatnak ez iránt.

Az Ifi Art kiállításunk egy több mint egy évig futó kiállítás volt, amin a horvátországi magyar fiataljainkat szólítottuk meg, akik valamilyen művészeti ágban tevékenykednek. Az ő műveiket összesen, ha jól tudom, kilenc helyszínen mutattuk be, ebből kettő magyarországi helyszín volt. Filmesteket szervezünk. „A 260 nap könyvbemutató” egy ilyen partneri együttműködésben valósul meg egy eszéki egyesülettel. Jótékonyági gyűjtések is vannak, és idén először megszerveztük a „Szavaljuk együtt nemzeti himnuszunkat!” című programunkat, amit három magyar általános iskolával valósítottunk meg, a tanárokkal, diákokkal együtt.

És akkor néhány fotó az eddigi tevékenységünkről! Elfelejtettem megemlíteni, talán nem sikerült felírnom a diára, hogy két évig ösztöndíjprogramunk volt a Bethlen Gábor Alap támogatásával. Azoknak a fiataloknak szerettünk volna ösztöndíjjal segíteni, akik horvátországi felsőoktatási intézményben tanulnak, viszont magyar nemzetiségűek, és aktív részesei a magyar közösségi életnek.

Az irodalmi estünkről néhány fotó, a „Ki mit tud?” versenyről, a családi napunkról. Ez egy nagyon nagy sikerű rendezvény volt, négy helyszínen párhuzamosan szerveztük meg. Azt mondhatom, hogy a négy helyszínen összesen több mint 300 résztvevője volt a programnak. A „Királyok napja” rendezvényünk Csúzán, a „Fiatalok fesztiválja”, itt már vannak friss képek is az idei rendezvényről, az Ifi Art kiállítás, a könyvbemutató, és igen, a végére hagytam a hallgatói testületünk bemutatását, ugyanis ez egy nagyon friss dolog. Idén májusban határoztuk el azt, hogy szeretnénk bekapcsolni az eszéki magyar tanszék hallgatóit a magyar közösségi életbe, és az ottani magyar nemzetiségű hallgatók ezt a kezdeményezést nagy örömmel fogadták. Létrehoztunk egy hallgatói testületet a MIK-en belül, aminek az lenne a célja, hogy különféle programokat szerveznék a számukra. Az első ilyen akció egy orfíui kirándulás volt májusban, aminek a partnere a pécsi Tethely Egyesület volt. Itt napközben különféle csapatépítő játékokon vettek részt, illetve vetélkedőket szerveztek számunkra. Amint látják a résztvevők számából is, tényleg nagyon nagy volt az érdeklődés, és reméljük, hogy a jövőben akár már pályázatokat is tudunk beadni és különféle, akár csereprogramokat, akár táborokat, egyebeket szervezhetnénk a hallgatók számára. Láthatók az elérhetőségeink is. Nagyjából ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük. A médiáé a szó, Bognár Attilát, a Magyar Napló főszerkesztőjét kérem a tájékoztatója elmondására.

Bognár Attila, a Magyar Napló főszerkesztője

BOGNÁR ATTILA, a Magyar Napló főszerkesztője: Köszönöm szépen. Én nem készültem prezentációval, nagyon röviden szólnék. Nagyon szépen köszönöm a szót elnök úrnak. Üdvözlök minden megjelentet. Bognár Attila vagyok, a horvátországi Magyar Napló főszerkesztője. A horvátországi Magyar Napló 2001 augusztusában jelent meg először, akkor még csupán fekete-fehér formában, négy oldalon jelent meg a Napló, először mint a Magyar Egyesületek Szövetségének a közlönye a tevékenységének a bemutatására. 2003-ban kezdett el az újság először támogatásban részesülni, addig semmilyen támogatást nem kapott. Ugyan egy ember készítette, a Magyar Egyesületek Szövetsége vállalta a sokszorosítást és a terjesztést. Ez akkoriban még egy fénymásoló által volt biztosítva, és így lett terjesztve az újság egyesületeken, tagszervezeteken keresztül. 2003 után a Zágrábi Kisebbségi Hivatal, illetve az Illyés Közalapítvány támogatásával sikerült anyagi eszközöket biztosítani az újság újságként való megjelenéséhez. Akkor már hetilapként kezdett el működni az újság és megjeleni. Nyomdai nyomtatásban és akkor még heti 16 oldalon jelent meg heti rendszerességgel az újság.

Napjainkban az újság 24 oldalon jelenik meg, de 28 oldal van az újságban, ugyanis 4 oldal tv-műsor melléklet, ami egy hiányt pótol az itteni magyarságnak, mivel Horvátországban nem elérhető a magyar tv-műsorok műsorleírása, ezért próbáljuk ezt a hiányt is pótolni. Elsődleges feladataink közé tartozik a horvátországi magyarság tájékoztatása nemcsak az egyesületi munkáról. Nemcsak az egyesületekben folyó munkáról igyekszünk tájékoztatni az olvasóinkat, hanem közéleti, közhasznú információkat is próbálunk közölni az emberekkel. A szerkesztőségünk jelenleg három állandó munkatárssal működik, és 12 időszakos, ideiglenes, külső munkatárssal próbáljuk lefedni az egész területet a tengerparttól egészen a Dunáig.

A támogatásoknál szeretném kiemelni, hogy ugyan az egyetlenegy támogatónk a Zágrábi Kisebbségi Hivatal, Magyarországról idáig sajnos több mint négy éve nem kapunk semmilyen anyagi támogatást. Engedjék meg, hogy a Naplón kívül elmondjam, hogy a szerkesztőségünk, a Magyar Napló szerkesztősége bedolgozik a Magyar Egyesületek Szövetségének más kiadványaiba is, ugyanis a Szívárvány gyermeklap kiadásába is bedolgozunk, ami havonta jelenik meg, az óvodásoknak és kisiskolásoknak szól. Rendszeresen megjelentetjük az évkönyvet, amely a szövetség évi munkáját mutatja be. Ezenkívül van egy havi újságunk, egy havi rendszerességgel megjelenő kiadványunk, abba is a szerkesztőség munkatársai bedolgoznak. Nagyon rövidre szeretném fogni, ezért ha van bármilyen kérdés, akkor nagyon szívesen válaszolok rá. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen, főszerkesztő úr. Micheli Tünde, az Új Magyar Képesújság főszerkesztőjének adom meg a szót.

Micheli Tünde, az Új Magyar Képes Újság főszerkesztője

MICHELI TÜNDE, az Új Magyar Képes Újság főszerkesztője: Köszönöm szépen a szót. Köszönöm a bizottságnak a lehetőséget. Én az Új Magyar Képes Újságnak a főszerkesztői posztját két héttel ezelőtt vettem át, úgyhogy nézzék el, ha egy kicsit lámpalázás vagyok, ez az első szereplésem. A mi hetilapunk a több mint fél évszázados horvátországi magyarság első havilapjának a jogutódjaként működik. 1997-től heti rendszerességgel jelenünk meg. Az Új Magyar Képes Újság a horvátországi magyarság kulturális, közéleti eseményeiről, művelődési rendezvényeiről tudósít. Rendszeresen foglalkozunk a nemzetiségünk jogainak megvalósulásával kapcsolatos kérdésekkel, problémákkal és a többségében mezőgazdaságból élő magyar népesség gondjaival, vállalkozóink nehézségeivel, valamint a horvátországi magyar lét egyéb vonatkozású kérdéseivel.

Ami a Képes koncepcióját illeti, fontosnak tartjuk azt is, hogy a nemzetpolitikával, a Kárpát-medencei magyarság híreivel is foglalkozzunk. Egy kisebbségi médiának nagyon nagy szerepe és feladata is van, így például kampányt indítunk a beiskolázással kapcsolatos kérdésekről is, tehát rendszeresen azt próbáljuk az olvasóinknak, a horvátországi magyarságnak sugallni, hogy a magyar oktatásnak előnyeire hívjuk fel a figyelmet. Például tavaly is fél éven keresztül olyan szülőket, diákokat kérdeztünk meg, olyanokkal készítettünk riportokat, beszélgetéseket, akik sikeresen helyt álltak az életben, és ez többek között az anyanyelvi oktatásnak is köszönhető volt.

A szerkesztőségünk egyébként hat tagból áll, de nemcsak az Új Magyar Képes Újságot, hanem mellette folyóiratokat is megjelentetünk, Zsombor által említett egyetemi jegyzeteket, tankönyveket, könyveket. Ezen kívül kéthetente van egy félórás magyar nyelvű műsorunk a regionális tévében is, valamint egy félórás rádiós műsorunk, a Baranyai rádió. Ez is magyar nyelven. Ezeket a feladatokat hat fő végzi,

azzal, hogy a szerkesztőségünk tagjai nemcsak újságot írnak, szerkesztenek, vagy műsorokat készítenek, hanem mellette egyesületeknek a vezetői, bizottsági tagok, tehát közéleti szerepet is vállalunk. Nagyon kevesen vagyunk, tisztában vagyunk ezzel. Általános probléma, ami az újságírást illeti, hogy egyre kevesebben olvasnak, ami nem csak a magyar média végét jelentheti. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, főszerkesztő asszony. Tisztelt Bizottság! Kérdezem, hogy kinek van véleménye vagy kérdése az elhangzottakhoz. Szávay István képviselő úr!

Képviselői hozzászólások

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Elnézést kérek, csak nagyon röviden, mert már mindenki az ebédet várja szerintem. Egyrészt elnézést kérek tőled, Nándi, csak jelzem gyorsan és halkán a kollégáknak egyébként, hogy most kaptam egy hírt, és ezzel kapcsolatban kértek nyilatkozni, hogy a szlovák alkotmánybíróság elutasította az állampolgársági törvény elleni beadványt. Éppen most jött ez a szomorú hír. Az lenne a kérdésem Lábadi tanár úrhoz, hogy én úgy tudom, de ön is utalt rá, csak nem tudom, pontosan hogyan, hogy végül is milyen az MA-s diploma. Egy kommunikációs szakos vagy egy pedagógusdiploma, amit most önök kiadnak? Ezzel lehet tanítani? Vagy ez jelent pedagógus-utánpótlást, vagy nem?

További hozzászólások

DR. LÁBADI ZSOMBOR, az Eszéki Egyetem Magyar Tanszékének vezetője: Ez, amit említettem, jelenleg kommunikációtudományi szakirányunk van a mesterszakon, de van még egy másik akkreditált mesterszakunk is, a pedagógiai szakirány, amin csak egy végzett évfolyamunk volt. Ebből négy hallgatónknak sikerült eddig oklevelet, pedagógusi oklevelet szerezni. Tehát két akkreditált szakirányunk van. A másik is bármikor aktiválható, a tanári szakirány. Ez mindig a pillanatnyi helyzettől függ, tehát attól, hogy hány végzett hallgatónk van a BA-n, és mekkora az érdeklődés a tanári pálya iránt. Sajnos elmondhatom, hogy nagyon csekély az érdeklődés, ezért sem tudjuk tulajdonképpen azt a létszámot biztosítani, azt az öt főt, amivel ez a tanári szakirány biztonságosan működhethetne.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Értem. Köszönöm. A másik, amit főszerkesztő asszonytól kérdeznék, hallottuk, hogy mind a ketten beszámoltak a két újságról, én úgy tudom, hogy nagyjából körülbelül hasonló olvasottsága van, vagy cáfoljon meg, hogyha nem így van. Hallottuk főszerkesztő úrtól, hogy semmilyen magyar állami támogatást nem kapnak. Én azt szeretném kérdezni, hogy az Új Magyar Képes Újságról ez mennyire igaz, hogy önök kapnak, és ha igaz, akkor körülbelül mennyi támogatás érkezik Magyarországról.

ELNÖK: Bocsánatot kérek, főszerkesztő asszony, mielőtt tetszik válaszolni, nem akartam az előbb közbeszólni, de van-e még a bizottság részéről kérdés vagy vélemény, mert egyszerre felteszik a képviselő urak, és ha van, akkor utána lehet ezekre válaszolni. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor elnézést, hogy közbeszóltam. Főszerkesztő asszonyé a szó.

MICHELI TÜNDE, az Új Magyar Képes Újság főszerkesztője: A támogatások nem az én tisztem, itt volt előttem, gondolom a HMDK alelnöke, tehát ez odatartozik, az HMDK alá. Ami a támogatást illeti, nem is akartam ebbe belebonyolódni, az

államtól mi sokkal kevesebb támogatást kapunk, mint a másik lap, így mi a tevékenységünket úgy tudjuk megvalósítani, hogy a magyarországi pályázati pénzekből pótoljuk. Tehát kapunk, igen, Magyarországról.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatókat és a választ is. Ha nálam van a szó, meg nálam van a mikrofon, kihasználom ezt a lehetőséget nagyon röviden. Elnézésüket kérem, nem voltam benn itt a második napirendi pont elején, de mint pedagógust, aki tagja voltam 12 éven keresztül az Országgyűlés Oktatási és tudományos bizottságának, foglalkoztat ez a kérdés. És itt a Nemzeti összetartozás bizottságában ismerhettük meg azokat a programokat, amelyek elkezdődtek az elmúlt években.

Röviden arra lennék kíváncsi, hogy ugyan előttünk is lesz majd az elkövetkezendő hetekben a Bethlen Gábor Alapnak a beszámolója, illetve szeretnénk folytatni azt, ami 2012-ben elkezdődött az óvodások évével, kisiskolások, felsősök évével, most már érlelődik a gondolat egy szakképzés évére, hiszen humán középiskolai tanulmányokra vagy felsőoktatási tanulmányokra sok helyen lehetőség van, de például magyar nyelvű szakképzésre, magyar nyelven mesterségek megtanulására bizony kevesebb, a kérdésem az volna, mi látjuk, hogy elindultak ezek a programok otthon, azt látjuk, hogy elindultak, de önök szerint a hasznosulása milyen? Valóban sikerült - csúnya szóval - reklámot csinálni a magyar szülők körében a magyar óvodának, a magyar első osztályba való beiskolázásnak? A magyar kormány erre pénzeket szán, kíváncsi lennék arra, hogy ez a valóságban hogyan hasznosul. És akkor Bóna képviselő úr!

BÓNA ZOLTÁN (Fidesz): Én csupán csak szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem azt a megfeszített munkát és szolgálatot, amit a szlavóniai baranyai magyarságért tesznek, és ehhez a munkához, szolgálathoz kívánjak jó egészséget, isten gazdag áldását, és reménység szerint mondhatom talán így is mindannyiunk nevében: minél nagyobb kormányzati támogatást.

ELNÖK: Köszönjük szépen képviselő úrnak a jó kívánságait. Nem tudom, ki kíván válaszolni. Elnök úr, az iskola képviselői?

Csapó Nándor (Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke)

CSAPÓ NÁNDOR, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma elnöke: Mi társszervezői vagyunk és a horvátországi lebonyolítói. Azt hiszem, a kérdés sokkal összetettebb, tehát amellet, hogy programokat szervezünk - óvodások éve, kisiskolások éve, felsősök éve, szakirányokba járó diákok éve -, amellet az összes többi más támogatást is ide kellene számolni, és megvizsgálni a hatását, hogy mennyire tud hatni a szülőkre, hogy meggondolják magukat. Azt hiszem, hogy az erőfeszítéseknek eredménye van, és lesz is. Nagyon nehéz kimozdítani a szülőket a gondolatmenetükből. Nagyon sokszor úgy érzem, hogy le vannak betonozva, és ezt a betont nagyon nehéz feltörni, de lehetséges. És hadd mondjam, hogy az idén több elsős iratkozott be az általános iskolába, mint tavaly. Igaz, hogy egy-két diákkal, de ez ma nálunk nagyon sokat jelent egy olyan iskolai rendszerben, ahol mondjuk egy-egy osztályban 3-4-5-6-7 diák van. Nagyon sokszor ettől az egy diáktól függ az, hogy be tudunk-e indítani egy osztályt, egy tagozatot vagy sem. És ha nincs az az egy diák, akkor már nem is tudjuk elindítani, és akkor az történik meg, mint amit tanár úr említett az előbb, hogy ha megszűnik egy szak vagy egy irányzat, vagy megszűnik egy osztály, azt már nagyon nehéz újraindítani. Most nekünk sikerült, ami a szakoktatást

illeti, egyet beindítottunk, de egyet el is veszítettünk. De azt hiszem, hogy délután majd erről többet fog elmondani az igazgató úr a magyar központban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igen, tessék!

Kel Rózsika, a Kórógyi Általános Iskola igazgatója

KEL RÓZSIKA, a Kórógyi Általános Iskola igazgatója: Nagyon nagy szerepe van a magyar művelődési egyesületeknek is ebben, hogy megmaradjon a magyar iskola, mert ha a nagyobb gyerek jár magyar iskolába, és a kisebbik bekapcsolódik a tancsoportba, már énekel a magyar nótákat, felöltözik magyar népviseletbe, ez már csak pozitívan hat arra, hogy a kisebb is magyar iskolába fog menni.

Szeretném megkérni a vendégeket, bár lehet, hogy nem is ide tartozik, hogy karoljanak fel bennünket, küldjenek iskolákat, hogy látogassanak meg minket, hogy a szülők értékeljék a mi magyarságunkat, amit igyekezünk fenntartani. Már mi is az Unióban vagyunk, már közös cégek vannak, jönnek munkákat keresni magyarországi cégek, lehet, hogy most kitértem egy kicsit az oktatásról, de itt nagyon fontos a magyar nyelv tudása, hogy ha felnőtt korában fordítót kell fogadni neki, mennyi pénzbe kerül már a közjegyzőnél fordíttatni dokumentumokat, hogy a beszédben milyen haszon, ha mind a két nyelvet egyformán tudja a gyerek.

Én olyan közösségben élek, hogy ott is születtem Kórógyon, és nagyon sokat igyekezünk dolgozni, hogy az iskola is fennmaradjon, a magyarság is és az egyház is, és azt kérném, hogy iskolalátogatás minél sűrűbben legyen. Azért vállaljuk is, házigazdák voltunk a Kisiskolások évének, a könyvtárosoknak, a gyerekeknek muszáj a magyar szót hallani, ott horvát előadó nincs, ha magyarországi vendégek vannak. Mindjárt összehasonlítottunk horvátországi írókat, költőket, gyermekmondókákat, ami horvátul is van, magyarul is, és már tudja értékelni, hogy ha horvátul és magyarul is van, akkor csakugyan annyit ér a magyar nyelv is, mint bármelyik, az ukrán vagy a szlovák. Vukovár-Szerém megyében kilenc kisebbség van. Májusban vannak az „Európai napok”, ahol 9 kiállító asztal van, 9 nemzetiség táncsoportja lép fel, kerekasztal-beszélgetés van, a járások képviselői ott vannak, ahol a kisebbségek pozitív és negatív dolgait is meg tudják vitatni és a további életünket is minél színvonalasabbá tenni. A faluban is elvárjuk, hogy internetelérhetőség legyen, magyar tévét is nézhessenek a gyerekek, a kábeltévé felszerelését is, és elnézést kérek, hogy nem pont az oktatásról beszéltem, hanem a magyarság fennmaradásához kapcsolódó dolgokról, amire nagyon nagy szükség van.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Dr. Iván Gábor nagykövet úr!

Dr. Iván Gábor nagykövet

DR. IVÁN GÁBOR nagykövet: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Kel Rózsika igazgató asszony részben ugyanazt mondta, mint amit én is szerettem volna, de hadd tegyek még néhány dolgot hozzá én is. Amikor két évvel ezelőtt mélypontra jutott a magyar iskolákba beiratkozók száma, amikor egész Horvátországban összesen 17 kisgyerek iratkozott be első osztályba, akkor én magam is és a munkatársaim is igyekeztünk megkeresni közvetlenül a szülőket az óvodákban. Jártunk itt, Baranyában, Zágrábban és Splitben is, és azt kell mondjam, amit Csapó Nándor elnök úr is mondott, hogy elindult egy nagyon egyirányú gondolkodás a szülők körében, főleg azoknak a szülőknek a körében, akik vegyes házasságban élnek, hogy horvát iskolai végzettség nélkül nem fog érvényesülni a gyermek.

A beszélgetésünk során összesen egy olyan szülővel sikerült beszélmem, aki azt mondta, hogy ő biztosan magyar iskolába - az „A” modell szerint - szeretné beíratni a gyermekét. Ki is alakult egy vita, ami most itt nem nagyon került elő, hogy „A” modell, „B” modell vagy „C” modell - talán ez a három van. Azt gondolom, annak a realitása, hogy az „A” modellnek van fenntarthatósága vagy realitása, attól tartok, ez mára a múlté. Azt gondolom, ez nem egy ördögtől való dolog, ha mind a két nyelvet tanulják a kisiskolások. A szülőkkel való beszélgetésből azt láttam, hogy igazából arra van esélyünk, hogy meggyőzzük a szülőket arról, hogy mind a két nyelvet tanulják meg. Ha már ezt sikerül elérni, azt gondolom, legalább elérjük azt, hogy megmarad a gyermekekben a magyar identitás. Egyébként a gazdasági helyzet, a vegyes házasságok, a média befolyása, úgy értem, a horvát és nemzetközi média befolyása abba az irányba viszi a gyerekeket és a szülőket, hogy nem feltétlenül részesítenék előnyben a magyar nyelvű oktatást.

Még azt szeretném hozzátenni ehhez, hogy látva, hogy az iskolákban milyen munka folyik, én csak azt szeretném megerősíteni, hogy a magyar iskolákban a magyar tagozatokon a pedagógusok itt, Horvátországban valóban időnként emberfeletti munkát végeznek. Így van ez Baranyában, és így van ez Zágrábban is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, nagykövet úr. Főkonzul úr!

De Blasio Antonio főkonzul

DE BLASIO ANTONIO főkonzul: Köszönöm szépen. Én csak nagyon röviden szólnék. Mindaz, amiről itt beszélünk, azzal kapcsolatban én jobban szeretem a tetteket, mint az elméleti fejtegetést. Nem véletlenül idén tavasszal rendeztünk itt egy konferenciát a horvátországi magyar nyelvű oktatás jövőjéről, megnéztük a pécsi példát, hogy hogyan működik a pécsi horvát központ, hogyan csinálják azt, hogy ott tele van az iskola, már nem tudnak felvenni diákot, kérem szépen. Mitől van az, hogy ott működik, itt meg nem működik? Próbáltunk tapasztalatot szerezni és tanácsokat kapni tőlük. Folytatása lesz ősszel, megint csak azt mondom, hogy a tettek jönnek, és igenis a szakmának kell eldönteni, az itteni oktatási szakmának kell eldöntenie, hogy merre tovább. De látjuk, hogy az eredmény ott van az egyetemen. Nem véletlenül van az, hogy egy diák iratkozott be. Nem véletlenül van az, hogy nincsen magyar diák ott, az egyetemen, mert egyszerűen felmenő rendszerben mire oda jutna, addigra elfogy, nincs, mert nem kerül oda. Ez ugyanolyan, mint amikor - más elméletek alapján - mire tettekhez jut valaki, az csak az információ 5 százaléka, aki tesz is valamit egy adott információ alapján.

Sajnos az egész rendszert újra kell gondolni. Újra kell gondolni, hogy az a „B” modell, ami a kétnyelvű modell, megfelel-e, avagy törvénymódosítást kell kezdeményezni. Igenis meg kell tenni, oda kell menni a megfelelő törvényhozóhoz, és törvénymódosítást kell kezdeményezni, mert nem felel meg arra, amire mi szeretnénk a jelenlegi kétnyelvű oktatási rendszert. Vagy lehet, hogy megfelel, nem tudom, de ha kell, akkor odáig is el kell menni. Úgy gondolom, hogy ezen az úton kell tovább menni. Végig kell gondolni, hogy hogyan lehet a rendszert úgy átalakítani, hogy nemcsak a magyar, hanem a horvát szülők is - ugyanúgy, mint ahogy Magyarországon a magyar szülők is szívesen beviszik a horvát iskolába a gyerekeiket - bevigyék szívesen a magyar iskolába a gyerekeiket, mert megtanulnak magyarul is, ami nekik ingyen egy olyan plusz vagyont jelent majd az életben, amit egyébként másutt sok pénzért lehetne csak megszerezni.

Csak egy megjegyzés Bognár úrhoz: nagyon sajnálom, hogy a Magyar Napló a főkonzulátus információit nem tudja megjelentetni. Köszönöm szépen.

Elnöki zárszó

ELNÖK: Köszönöm szépen nagykövet úrnak, főkonzul úrnak - itt gyakorlatilag egy zárszó is elhangzott. Nagyon-nagyon szépen köszönöm mindkét méltóságnak, hogy a bizottság kihelyezett üléséhez helyszínt biztosítottak, és gondos és jó házigazdák voltak. Köszönöm szépen a vendégeinknek, hogy elfogadták a meghívásunkat és itt tárgyalhattunk közös ügyeinkről. Köszönöm szépen a bizottság alkotó munkáját, és nemkülönben szeretném megköszönni a velünk együtt érkező és velünk dolgozó, az Országgyűlés Hivatala munkatársainak a jelenlétét és munkáját is. Köszönöm szépen. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 28 perc)

Szabolcs Attila
a bizottság alelnöke

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Lajtai Szilvia és Vicai Erika